

1154

Հ Ի Ք Ե Ա Յ Է Ի

Ֆ Ա Ր Ի Մ Վ Է Վ Է Ն Ա

ՉԱՐԿԱՐԵԱՆ ՅԱԳՐԻԳԱՍԸ
ԱՍԻԹԱՆԷ ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ 12-14

— 1871 —

Հ Ի Ք Ե Ա Յ Է Ի
ՖԱՐԻՍ ՎԷ ՎԷՆԱ

ԹԷՐՃԷՄԷԻ
ԵՐԵՄԻԱ ՉԷԼԷՊԻ ՔԵՕՄԻԻՐՃԵԱՆՑ
ՊԻՐԱՏԷՐԸ
ՄԷՇՀՈՒՐ ՏԷՐ ԿՈՄԻՏԱՍ

ՆԱՇԻՐԻ ՔԻԹԱՊ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱԻԵՏԻՐԵԱՆՑ
ԳԱՅՍԷՐԻՅԷԼԻ

ԱՍԻԹԱՆԷ
ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԸ ԳԱՊԻԳԱՍԸ
ՍՈՒՂԹԱՆ ՀԱՄԱՄ Ն օ 12-14

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

PHYSICS
DEPARTMENT
UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS
DEPARTMENT
UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS
DEPARTMENT
UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS
DEPARTMENT
UNIVERSITY OF CHICAGO

Մ Ո Ւ Գ Ա Տ Տ Է Մ Է

Իչ պու ըիթապըն եէտիմիզտէ պուլունան սու-
քէթի) եազըլըլը թարիխի նամալիւմ պիր էլ եազըլը
օլուսլ, սէրնամէսինտէ շու վէջէ իլէ եազըլըլը տըր:

«Պատմութիւն Ֆարիզու և Վէնայի, շարադրե-
«ցեալ 'ի Լատին լեզու, և թարգմանեցեալ 'ի Հայ
«կական բարբառ, յումեմնէ, Հոմերական ոճիւ, և
«վերստին թարգմանեցեալ 'ի Տաճկական բարբառ
«ոտաւոր ոճիւ, 'ի յերեմիա Չէլէպուրյ 'ի Քէօմիւր-
«ճեանց զարմէ, որ և բանասէր իսկ յորջորջի, աւ
«'ի զուարճութիւն ընթերցողաց:

Եանի.

«Հիքեայէի Ֆարիս վէ Վէնա, թէէլիֆ օլուն-
«մուշ Լատին լիսանընտա, վէ թէրճէմէ օլունմուշ
«Հայ լիսանընա, պիր էհլի մէարիֆ զաթ մարիֆէ-
«թիլյէ, Հոմերոս իսթիլլահի իլէ, վէ թէջրար թէրճէ-
«մէ օլունմուշ լիսանի թիւքիլյէ, մէվզուն վէ մուգաֆ-
«ֆա (ոտաւոր ոճիւ) օլարագ, Երեմիա Չէլէպի Քէօ-
«միւրճեանց մարիֆէթիլյէ, օլ.քի միւլէլիֆ տախի
«թէսմիլյէ օլունմուշ տուր, օգուլյան իսֆիանէ սէֆա-
«պախը էլլէնճէ օլմագ իչիւն:»

Շու սէրնամէի ըիթապտէ պէյան օլունտու-
ղունա նազարէն, իչ պու բիվայէթ, դէվաթի տանիչ-
վէրան մարիֆէթիլյէ, սարֆի էվգաթ ու էզհան

իլէ, միւքերբէրէն թէրճէմէսինէ ըաղպէթ պոլսրուլ
 առուղի հասէսլյէ, շաեանի միւթալէա օլտուղինէ
 տէլիլի քեաթի ատտ օլունարադ, միւթէրճիմլինին
 տախի, պիր զաթի միւհթէրէմ օլտուղի թարիս
 աշնա օլանլարա ըանա մալիւմ խէ տէ, նիչէլէրէ տա
 խի նառալիւմ օլուսլ, միւթթալիհ օլմալէ արդու
 քէշան պուլունաճաղի իհթիմալինէ մէպնի, ճիւղիւ
 ճէ մալիւմաթ վիրմէյի թէնսիս կէ օրմիւլիւղ տիւր:

Երեմիա Չէլպի թարիսի միւրաթյէնին 1653
 սէնէսինտէ Ստանպօլտա տօղմուլ, վէ սէսալվէթին
 տէ իւթ թահսիլինէ խահիշիէր օլարադ, Թիւրքիա
 վէ Լվրոսլա լիսանլէրինտէն խայլուճէ լիսանլէրէ
 աշինա օլուսլ, միլլէթ իշինտէ շօհրէթլի, վէ քիսպար
 լէր դարուստէնտէ թանըլըլ քէզալիք Րուսլար վէ
 Ֆրէնիլլէր պէյնիտէ միւթէպէր օլմուլ խտի, լիսան
 լէրինէ աշնա օլտուղի իշիւն:

Վաթիր քիթասլէր թէէլիթի իթմիլ տիր, բուհա
 նի վէ ճիամանլյէ միւթէալիդ, կէօնակէօն մատտէլէր
 իւղէրինէ, հաթտէ, օլ էանատէ միլլէթիմիլտէն վէ
 խալամ իւլէմալէրինտէն վէ էֆրէնճ թալիթիսինտէն
 պաղի միւքերբէմ զաթլար թէքլիթ վէ խպրամլէրլյէ
 տախի, խայլուճէ քիթասլէր թէէլիթի իթմիլ տիր էլ
 սինէի միւթէղայէի իւզրէ, պաղիլլէրի տախի մէվ
 դուն օլարադ: Պու ճիւմիլ իլէ միւլէլլիթի, վէ միւթէր
 ճիւմ, վէ միւվէրրիս, վէ շաիր ու մահիր տինմէկէ
 շայան օլտուղլյէ պէրապէր, հուսպլի միլլյէ իլէ միւ
 թէհարրիդ պիր զաթ օլմալլէ, զէմանինտէ վաղի
 օլան պաղի միլլէթճէ ումուրու մէսալիհին թէսլիւ

յէլէրի զըմնընտա սարֆի զայրէթ վէ պէզլի վիճ-
 ուտլէ, նէչէ ֆէտաքեարլըքլար իօլրազինէ միւվէֆ-
 ֆազ օլուսլ, վէ սիննի տախի քէմնլէ իրէրէք վէ-
 ֆաթ իթմիլ տիր 1695տէ, 60 եաչընտա օլարադ:

Իչ սու բիւլայէթ տախի միւթէրճիմի մումախ-
 լէյին հէզարան ասարընտան, չօճուդլուդ չաղլա-
 րընտա եազմըլ օլտուղու պիր ուֆազ բարչա
 իստէ, զէրայիպ պիր հիքեայէ վէ մէվզունիյէթի
 ճիհէթիլլէ բէվլադեապ օլուսլ, իսթիմաինտէ լէզ-
 զէթպախչ, կիւզէլ էյլէնճէ, վէ նէթիճէի մէալինտէ
 չարխի քէճրէվին (ֆէլէք) ճէֆա ու ազարինէ սապր
 ու թէհամիլլիլլէ վատէ վէֆա, վէ ադտ ու ազ-
 վալտէ սապլիթգատէմ օլուսլ, պլիվէֆալըլի իրթի-
 քեապ իթմէմէք տէրսի տինմէկէ սէզա օլտուղի հալ-
 տէ, նիսեանէն քէօչէյի զուլմաթ ու ֆէրաղէթտէ
 դալմադտան իսէ, զահիրէ իխրաճիլլէ միւթէրճիմի
 միւթէվէֆանըն զիքրի ճէմիլլէրի խայր իլէ եատ
 օլմադէ էտնա պիր սէպէպ օլմադ նիյէթիլլէ, վէ
 տէրունի քիթապտէ սուլունան արէպլի վէ ֆարխի
 լըղէթլէրին մանասընը տախի (պիլմէյէնիլէր իչիւն)
 Հայճա վէ Թիւրքճէ իչարէթլէր իլէ խիթամընտա
 ուֆազ պիր բառարան զամմ օլունարադ, թապլինէ
 միւսարխաթ իյլէտիք:

Հայ Բարեխիչնպէն Ռաֆէիլրանճ.

« Իսկ ինքն Երեմիա չէլէպլի՝ լցեալ զաւուրս
 « կենաց իւրոց, մեռաւ յամի Տեառն 1695 ՌՃԽԻ՝
 « ի հասակի վաթսուն ամաց: »

«Սա երեւելի էր 'ի մէջ Հայոց, և ծանօթ 'ի
«գրունս մեծամեծաց, և սլափուեալ առաջի Յու-
«նաց և Նատինացւոց, գորով տեղեակ լեզուի նոցա-
«և զի էր յոյժ գրասէր և հմուտ իմաստութեան,
«'ի մեռանիլ իւրում եթող բազում գրուածս 'ի
«վերայ պէսպէս իրաց»:

«Շարագրեաց զՊատմութիւն Օսմանցւոց թա-
«գաւորութեան՝ ընդարձակ 'ի հինգ գիրս, և զհա-
«մառօտութիւն նորին 'ի մի գիր, և միւս եւս ա-
«ռանձին ոտանաւոր, 'ի խնդրոյ Յակոբայ Կաթու-
«ղիկոսի»:

«Նոյնպէս և զՊատմութիւն Աղեքսանդրի ոտա-
«նաւոր տաճկերէն»:

«Թարգմանեաց և 'ի խնդրոյ գրադիտացն տաճ-
«կաց 'ի լեզու նոցա զպատմութիւն Խորենացւոյն
«քաղուածով ընդ նմին և զհամառօտ տեղեկու-
«թիւն ինչ 'ի վերայ Բագրատունեաց և Ռուբին-
«եաց»:

«Գրեաց և 'ի խնդրոյ դեսպանին Ալամանաց
«'ի վերայ աշխարհաց Պարսից, Հնդկաց և Անատոլիոյ,
«և ընդարձակ եւս 'ի վերայ Հայաստանու և 'ի
«վերայ թեմից իւրաքանչիւր կաթողիկոսարանաց
«և ամենայն վանորէից, զորս յանդիման արար 'ի
«սլափուեր աշխարհացուցի»:

«Գրեաց և վիճաբանութիւն ընդդէմ Հրէից»:

«Գրեաց և բազում քարոզս և ճառս հայերէն
«տաճկերէն, և ոտանաւորս յոգունս, և զպատ-

« մութիւն տնօրինական տեղեաց Երուսաղէմի » :

« Թարգմանեաց և զՆոր Կտակարանն 'ի Հայէ
« 'ի լեզու Տաճկաց, նոյնպէս և ինչ ինչ 'ի Հին Կտա-
« կարանէ » :

« Թարգմանեաց և բազում ինչ 'ի Յունաց և 'ի
« Լատինացւոց 'ի Հայս » :

« Գրեաց և թուղթս բազումս զօրաւոր բանիւք » :

« Գրեաց և զպատմութիւն անցից իւրոյ ժա-
« մանակին, ստուգութեամբ և հաւատարմութեամբ,
« յորմէ առեալ և մեր աւանդեցաք ինչ ինչ 'ի ԼԲ
« գլխոյ մինչեւ ցայսր, հայելով և յայլ յիշատակա-
« րանս և 'ի հատուկտիր գրութիւնս » :

« Իսկ զբուածք Երեմիայի ըստ մեծի մասին ան-
« կան 'ի ձեռս մտերիմ ծանօթի նորա շէվահիրձի
« տիրացու Մաղաքիաի, որ և յետ նորա դտաւ նման
« նմին հետամուտ գրոց » :

Հայոց Պատմութիւն Չամչեան, Հատոր Գ.
Երես 725:

Թեոքեմեակ.

« Երեմիա Չէլէպի սիննի քէմալէ իրէրէք վէ-
« ֆաթ իթտի 1695 տէ, 60 եաջընտա օլարագ » :

« Պու զաթ շէօհրէթլիի տի միլլէթ իչինտէ, վէ
« թանըլմը քիպարլէր գաբուլէրինտէ, վէ իթիպարլը
« Բումլէր վէ Լատինլէր հուզուրինտէ, յիսանլէրինէ
« աչնա օլտուղի իչին » :

« Հայլը քիթապլէր թէրք իթտի եազըլմը կէօ-
« նակէօն մատտէլէր իւզլրինէ » :

«Թէէլիֆ իթմիշ տիր Թարիխի Տէվլէթի Օամա-
«նկչէի, մուֆասսալ սլէշ ճիլտ) վէ մութասսար պիր
«ճիլտ, տախի սաշիւս անըն մէվզուճու Յակոբ Աս-
«թողիկոսուն մաթլուպու իւզրէ»:

«Քէզալիք Խակէնտէր Թարիխինի Թիւքճէ Թէ-
«էլիֆ էթմիշ տիր մուգաֆիս օլարադ»:

«Քէզալիք Խալամ իւլամէլէրի Թէքլիֆլէրի իւզրէ
«Թէրճէմէ իթտի Թիւրքճէյէ խորենացիինն Թարի-
«խինի, վէ անընլէ մաէն մուխթասսար մալիւմաթ
«Բադրատունեաց վէ Ռուբինեաց հազիլնտա»:

«Քէզալիք Սլաման էլչիսի իպրամլյլէ Թէէլիֆ
«Իթտի Իրան վէ Հինտ վէ Սնատօլ վէ Հայաստան
«էօլքէլէրի իւզրինէ քիթասլէր»:

«Եազտը միւճատէլէ Եահուտիլէրէ գարշը,
«այսինքն վիճարանութիւն»:

«Վէ Եազտը չօգ քարողար, ճառլար, վէ ոտա-
«նաւորլար, Հայճա վէ Թիւրքճէ, վէ Երուսաղէմտէ
«ազիզ մահէլլէրին նազլինէ տայիր»:

«Թէրճէմէ իթտի Ահտի Ճէտիտի (Նոր Ատակա-
«րան) Հայճատան վիսանի Թիւրքճէյէ, քէզալիք Ահ-
«տի Սթիզտէն սազը բարչալար»:

«Թէրճէմէ իթտի չօգ շէյլէր, Բումճա վէ Աս-
«տինճէտէն Հայ վիսանընա, վէ սաիր չօգ մէքթուպ-
«լէր միւթէէսիր քէլամլէր իլէ»:

«Վէ տախի քէնտի դէմանինին վուգուլթլէրի
«Թարիխին Թահրիր իթմիշ տիր»:

Հայ Թարիխի, ճիլտ 3) սահիֆէ 723:

Կէ-լարի Կէ-Ֆեիբաճ:

« Երեմիա Չէլէպի տէ Էօլտիւ ակթմը Էաչընտա:
 « Չօդ Էազըր շէյլէր պըրադտը: Պունուն քիւչիւք
 « գարտաչը խտի Էրանէլի Տէր Կոմիտաս, քի սօնկրա
 « նահատակ օլտու »:

Կիւլլարի, սահիֆէ 674:

Շու պէյանաթլարտէն անյաչըլտըղընա կէօրէ:
 Երեմիա Չէլէպի, պունտան իքի Էիւզ սէնէ մըգտարը
 մուգատտէմ Էաչանան, միլլէթին էն մէշուր դա-
 լէմ սահիպլէրինտէն պիրի օլուպ, շու հեքեայէյի քի
 Հայճա թէրճէմէսինտէն Թիւրքճէէէ թէրճէմէ իթ-
 մէյէ շայէսթէ կէօրիւպ, շունճա զահմէթլէ մուգաֆ-
 ֆա (ոտանաւոր) տախի օլարադ գալէմէ ակթը խտի
 շիւրհէսիզ օղունմաեա շայէսթէ պիր հիքեայէ օլուպ,
 պիզ քէնտի թարաֆըմըղտան թապ ու նէշրինէ ար-
 դու խտիպ, իճրասընա միւսպաշէրէթ իթտիկիմիզ մի-
 սիլլիւ, լիսանը լէթաֆէթ րէսանը թիւրքիտէ թէէ-
 լիֆ օլունմուշ պու Էօլտա քիթապլարտան թէլէզ-
 զիւզ իթմէքտէ պուլունան պիլճիւմէ հէմէհրիլէ-
 րիմիզ և սայըր քիթապլէթբէրվլէրանըն տախի, անըն
 պիրէր նիւսսէսինի ախզ իլէ, պիզլէրի շու թէլէպ-
 պիւսաթըմըզ հազգընտա թաստիզ վէ թէսէլի պու-
 յուրաճագլարը մէէմուլի էղլէպիմիզ տիր:

1 Յունուար 1871 Ասիթանէ:

Նաչիրի քիթապ
 Յովհաննէս Աւետիսեանց
 Գալտերեյէ

Վէնա Ծարխ.

Հ Ի Ք Ե Ա Յ Է Ի
ՖԱՐԻՍ ՎԵ ՎԷՆԱ

Ա.

Թարիիի լագաս : — վեհանքն նեւլի, լախանք,
վե շեօհրէի ու շանք պէյանքնդա Գըր :

ՖՐՍՆՍՍ, փատիշահըն մէմլէքէթինտէ,
Խամի Գարլօ Գըրալ ճիւլիւս իթտիքատէ,
Էսնայի էվվէլի վե ախըրընտէ,
Իշպուլ նագլ օլունուր վուգուլին իւզրէ :

Հազրէթի Խասնըն պին թարիխինտէ,
Պին իքի եխղ թէմամ, տախի եէթմիշտէ,
Պիր ազիմ շէհրիսթան վար օլ տիյարտէ,
Փիւր մահսուլթ իլէ վէնա իամինտէ :

Եագըն ծն միլ իլէ Լէօն շէհրինէ,
Օլ քի էսնայի տիր Բօնա չայ իւզրէ,
Պիր տուգա վար իտի մէզպուր շէհիրտէ,
Քի ագրապա իտի օլ փատիշահէ :

Պիր ուլու մէրտ իտի Ֆըրէնկ զարիֆի,
Միրի քէլամ, թէտպիր՝ թէքպիր սահիպի,
Ահվալ, ալէմ անլար կէրշէք թարիֆի,
Վէզիր, օճագ պէկի իամիլէ Տուլֆի :

Անըն պիր լանազիր գըզի վար խտի ,
ճէմի Ֆրէնկիսթանտէ մէշուր օլմուշտի ,
Պիմանէնտ ու իպրէթ պիր կիւզէլ խտի ,
Տուժէր , բըրէնձիբէր աշուգի խտի :

Վայցէթէր կէօնտէրուպ տիւէրէր խտի ,
Պայպասի քիմսէյէ իգըրար վիրմէզտի ,
Տախի տէմի տէկիլ , ճէվապ վէրիբտի ,
Կէօզիւնտէն գըսգանուպ միւրվէթէնիբտի :

Բ.

Ծարէնն նէսի , Վախնի վէ հալի շանի պէյաննիպէ գիր :

Մէզքիւր օլ շէհիրտէ , Եագուպ խամինտէ ,
Օլ տա զէնկին խտի ագըանլէրինտէ ,
Պիր օղլու վար խտի Ֆարիա խամինտէ ,
Շահպազ իկիտ խտի Ֆարիա խամինտէ :

Ալիմ վէ չէլէպի կէօկչէք շէհրէտէ ,
Փէրվէրտէ օլունուպ մէարէսէլէրտէ ,
Հէմ մահիր օլմուշտի նիչէ իլիմտէ ,
Տէվլէթ իչրէ խալգտէ մէշուր օլմուշտի :

Գ.

Ծարէն՝ Օրդունարպի պուլուպ , Կօնլու գարիմ իրենիկէ :

Արար խտի լայիգ քէնտի խույունէ ,
Սըրտաշ վէ հէմ բէֆիք հէր ումուրինէ ,
Պիր միւվաֆըգ պուլուպ մէշրէպնէ կէօրէ ,
Գի խամի Օրտուվարտ տէնիլմիշ խտի :

Օլ տախտի պիր կէօկչէք եաչրտի հէմտէ ,
Օգույուճի իտի , շիրին նէֆէստէ ,
Հէմ քէմալի իլէ մարուֆ սաղէնտէ ,
Ֆարիսէ մանէնտ տի Ֆարիս , պինիճի :

Պիրիպիրլէրինի զայէթ սէվէրլէր ,
Էարարի տիլան էսրար իտէրլէր ,
Շօլ եէմէ իչմէքտէն հիչ այրլմաղլէր ,
Սիւրիւպէն զէվգ իլէ տէմ ու տէվրանի :

Դ.

Մարի՝ Օրդու-Էրդու ելէ վէնա բէնշարէսի գորպինէ
Կերիս , օգոյուպ երլարիգլէրի :

Ֆարիս պիր եէնի էչղալէ տիւշ օլուպ ,
Պիր աղիմ սէվտայէ միւպթէլա օլուպ ,
Օլ Օրատուվարտ իլէ պիլ սաֆիլէթ վարուպ ,
Սարայըն էօնիւնտէ իրլարլար իտի :

Տուլֆի գըղի վէնա օրատէ իտի ,
Փէնչարէսի սօղաղ իւսթիւնտէ իտի ,
Անլէր օթուրուպ ֆասլ իտէրլէրտի :
վէնա աչգը իչիւն էօթէրլէր իտի :

Պիր դաչ կիւն պու ճինս օլ վաղի հալտէ ,
Օգույուպ իրլայուպ խուպ զարիպանէ ,
Թա քի վէնանըն կէօյնիւնիւ ալտըգտէ ,
Չէվիրիպ օլ աչգա սալուպ սէվտայէ :

Վազթի բէվանտէ փէնչարէյէ գօշուպ ,
Սաղի տինէյէրէք անտէ թութուշուպ ,
Վէ լաքին անէրի հէրկիզ պիլմէյուպ ,
Հէման սաղէրինտէն օլուպ տիվանէ :

Օլ իկիտէր անի միւթատ իտինիւպ ,
Թաքի Տուլֆի տուգա ահվալի տույուպ ,
Սօլթատէր թաշրա մուհասէրէյէ չրդուպ ,
Հէր քիմ' իսէ թութուն տէյու էմր իթաի :

Գաբտըղընըղտէ քի տաթլի տիլ իլէ ,
Էկէր չապալէնիւպ կէլմէյլէր իսէ ,
Պաղլայուպ կէթիրին հէման գարշըմէ ,
Կէօրէք քիմէ'ր տիր քի իտէրլէր անի :

Իկիտէր սաղէրին պաշարլար իքէն ,
Սէր աղաղէ լաթիֆ իրլարլար իքէն ,
Սօլթատէր անէրի չէվիրիւր իքէն ,
Տէրլէր ա'յ պիրասէրլէր քիմսիզ պու վազթտէ ,

Նէ^օ իշինիզ վար տըր պու գարանըղտէ ,
Կէլի'ն , սիղի իսթէր տուգա Եօգարտէ ,
Միւրատընճէ քէնտի սէօյլէսին սիղէ ,
Իկիտէր զայէթ կիրտիլէր էլէմէ :

Պագարլար իտի պիրպիրլէրինէ ,
Եանի քի տույուլու վա'յ հալիմիղէ ,
Պիթէքրար սօլթատէր տիրլէր անէրէ ,
Էկէր կէլմէղսէնիզ իրատէթ իլէ ,

Էմբրիմիզ վար տըր քի թուլթուպ ճէպը իլէ,
Սիզին զարարընըդ տօգանըր չօղէ,
Էյիլիկ իլէ սիզ կիրին սարայէ,
Եօգսա դուրթուլմազսըզ մայիւմ օլունէ :

Փարիս Օրտուվարտէ տէր նէ՞ ճէվապ վիրէք,
Գապիլ տէկիլ պանա պունլարլէ վարմագ,
Պէլքի ազլըմ քէսմէզ քի պաշ դուրթարագ,
Նէ՞յէ պագարսըն պիր շարէն վարիսէ :

Օրտուվարտ Փարիստէն իշիտիւպ անի,
Է՛յ պիրատէր նէ՞ տիր միւրատըն տէտի,
Ուղուրինէ պաշըմ ֆէտա տըր տէտի,
Տալ դըլըճ օլուպէն մէյտանէ սիւրտիւ :

Իքի իկիտ տախի ճէնկէ կիրտիլէր,
Սունուպ սօլթատլէրէ քի դաշըրալէր,
Վա՛յ նէֆէսիմ դօփուպ, հէմ քիւթիւրտիլէր,
Սարայըն դաբուսի ֆիլհալ աշըլտի :

Նէչէ սօլթատլէր թաշրա սէկիրտիւպ,
Վէ պու Իքի իկիտ պիր էանա խուրուպ,
Իւշ նէֆէր տիւշիւպ, քիմիտի վուրուլուպ,
Վէ պունլէր դաշտըլէր քիման պիլմէտի :

Սապահ օլտուղունտա տուգա քի տույտի,
Էլէմ իլէ օլուպ ութանէ դալտի,
Պիլմէտիկինտէն հէմ օլ ֆիթնէլէրի,
Զիյատէսի իլէ դէմէ զարդ օլտի :

Լաքին օլ իկիտէր Փարիղ օլտուէր ,
Բէսիլիպ սէսէր ու մուաթթալ սաղէր ,
Փէրահ վէնայի ա՛հ տիլկիր իթտիէր ,
Փէրիշանի հալտէ քէնտիւէր տախի :

Վէնա շիքէսթլէնիպ կիւճինէ կէլտի ,
Էօլիւմ աղըրսընտէն պէտթէր կէլիւրտի ,
Էսապէլ թայէսին պէճիտ չաղըրտի ,
Տէրտի էսրարինի անաքի աչտի :

Տէտի նէ՞ տիր պու հալ քի պիղէ օլտի ,
Օլ լաթիֆ սէտալէր պիղտէն տէֆ օլտի ,
Էօլիւմէ պէրապէր պանա տէրտ օլտի ,
Նէ՞ էօկիւտ վէրիրսին սէն պանա շիմտի :

Էսապէլտէ պիր ճինա նասիհաթ վէրիպ ,
Ալիմ խաթունըմ , սէն էլէմ շէքմէյուպ ,
Պիրաղ կէօյնիւնէ սէն սապըր իտինուպ ,
Պիլ քի ծնլար կինէ կէլիրլէր տէտի :

Ա՛հ , օլ էսապէլի հէրկիղ տինլէմէղ ,
Օլ շիրին նաղմէլէր հաթրընտան չըգմաղ ,
Օլ աշքը շէպրուղլէ արթար թիւքէնմէղ ,
Օլ էսապէլ պիլէ հէմ տէրտ օլուրտի :

Անատի պապատի անա կէլտիքտէ ,
Ղէմնաղ կէօրիւպ անի թաճիւպ իթտիքտէ ,
Էսապէլէ պէճիտ սիւալ իտէնտէ ,
Օլ տա պիլմէմ տէյու փաք ինքէար իթտի :

Ե .

Վէնա զեմագ օլտուդի իշեւն, պապաւ ճենի բէյրահ
էրէր թի գըլըն կէօյնի- էյլէնէ, վէ Պարիս աշէ էւն
ծնա զարծաւը :

Տուլֆի Վէնայէ սէօյլէտի պիր կիւն ,
իշթէ սէնին իշիւն իթտիւմ պիր օյուն ,
Միւրատըն վար իսէ խիլաթ եարըլըն ,
Քի զալիւլ օլանէ պաղըիշ վէրէսին :

Ճէմի էօլքէսինէ առէմ կէօնտէրտի ,
Տուգաղատէլէրի հէմ տալէթ իթտի ,
կէլիւլ օլ տէրնէկէ ըի Տուլֆի իթտի ,
վէ հէմ կէօրմէք իշիւն նաղը Վէնայի :

Վէնա պիր լանաղիր լէվհէ եարտըրտի ,
Քէնտի տախի անա էմէք սարֆ իթտի ,
Միւտէվիէր միւճէվհէր շէմնէ պէնղէրտի ,
Պաղէրլէր անի օլ սինէպէնտ կիպի :

Ճէմ օլտուլէր նէշէ տուգաղատէլէր ,
Աղաղատէլէր վէ հէմ պէկղատէլէր ,
Բարկուն էլինտէն հէմ Ֆիանտըրատէն ,
Վէնավարիտէն հէմ Փարիս շէհրլինտէն :

Էմմա Փարիս շիմտի նէ հալտէ դալուլ ,
Չիւնքի իրլամագտէն օլ Փարիղ օլուլ ,
Անայի աթայի մալի ունուտուլ ,
վէ այնընա ճիհան հիշ կէլմէղ իտի :

Մեղքիւր շէհիրատ քի փիսկոսայ օթուրուսայ ,
Անըն սարայընէ իհթիյան օլուսայ ,
Իկլէնէնէք եէրի անտէ սիւրիւնիւսայ ,
Ն'իշլէյէնէկինի հիշ պիլմէղ խաի :

Անասը պապասը անա կյթաիքտէ ,
Շայլահ օլ սէվտատէն ֆարիղ օլունէ ,
Սիրահիլէր իլէ բէֆիղ օլունէ ,
Փայէ պէկղատէտէ կէօրէլէր անի :

Օյուն մէյտանընտէ հաղըրլանտըլէր ,
Շէհրին խայդի ճիւմլէ թաշրէ չըգտըլէր ,
Փայէլէրիննէ հէփաի եէրլէշտիլէր ,
Մախսուս կէօրմէք իշիւն օլ թամաշայի :

Օրտուվարտ Ֆարիսէ տէր, նէ' տուրուրաուն,
Պիղ տէ աթլանայլմ արշա չըգայլմ ,
Իլ խիլթիլէնսին, պիղ պօ՞շ մի գալայլմ ,
Նի՞նէ սապր խէրսին չարէն վար խտէ :

Պիլիրտի Ֆարիսի քի ֆարիա խմիշ ,
Ճինսիլիք օյունտէ իշ էրի խմիշ ,
Նէչէ իկիտլէրի աթլէրտէն երգմըշ ,
Հիւնէրլէր կէօսթէրիպ քի անէպ խաի :

Միւթատլէրի իւզրէ օլ վիլայէթլի ,
Փիւր գըրիլէ կիլինիպ իկիտլէր ճէմի ,
Մըղրադլէրի էլտէ թանըրլէր խաի ,
Պիւրպիլլէրի իլէ խաիւս սալաշի :

Էմմա իկիալէրին եիւղիւ Էօրթիւլիւ ,
Սէրաբա նէվպէնէվ տիպալէր կէյի ,
Ֆադաթ աթլար իլէ պինէնին կէօզիւ ,
Հէման կէօրիւն անտէ մըղրագ սալըլի :

Նէտէմ ճէնկէ կիրուպ շիտտէթ խըղ իլէ ,
Զօղի վուրուլուպ կէօքիւստէ շիքէմտէ ,
Հէր նէ մըգտար դուվվէթ հիւնէր մէյտանտէ ,
Պերիպիրլէրինէ գըյարլէր իտի :

Օրսուվարտ Ֆարիսի թիղ թահրիգ իտիւս ,
Կէօյա քի ճէպր իլէն օլ աթլանտըրուպ ,
Քի վէնա աշգընա շօլ ճինս ուրուլուպ ,
Ճիհան ահվալինի ունութմուշ պիլ քի :

Հէլէ պինտիլէր հէմ վէ դէյն օլտուլէր ,
Սէրափա պէմ պէյազ տիպա կիյտիլէր ,
Օլ մէյտանէ վարուպ պունլար տուրտուլէր :
Հէբ իկիալէր իչրէ կէօրիւնտիլէր քի :

Գուրուլուպ օլ աղիմ օյուն ճէնկիլէրի ,
Իկիալէրին չօղուն օլ եէրէ չալաի ,
Վէնա իաթուն տախի օթուրուր իտի ,
Եօդարուտէն պադըպ դարշուպէ դարլի :

Թայէսի էսապէլ տիտի վէնայէ ,
Պէյազլի իկիտէ բէք նազար էյլէ ,
Պէնտէ օլ խէյալտէ , ա'յ սէն հէմչիրէ ,
Շէպի պիւլպիւլէրիմ տիր գըյասիմտէ :

Պագ դատընըմ սէնին աշղըն նէ՛ իշէր ,
Բի օլ իկիտէրի էօլիւմէ սայէր ,
Շօլ կէօղէրի աշղօ օլան իկիտէր ,
Պիլմէյիղ քի՛ մէր տիր , քի՛ մէրէ պէնղէր :

Նէտէմ թէմամ՝ օլտու օլ ճէնկ մէյտանտէ ,
Իկիտէր հէբ կէլիւպ տուգա էօնիւնէ ,
Անա վէ վէնայէ սէճտէ իթմէկէ ,
Նիճէ նէվպէթ տիւշաիւ պու ի.քիտինէ :

Տուգա տըր իշարէթ իթաի գըղընէ ,
Բի զահէր խիլաթին անլէրէ վիրէ ,
Օլ Յարիս մահիրէ վէ Որաուվարտէ ,
Զիրա հիւնէրլէրին կէօրտիւլէր ճիւմէ :

Օլ ճէնկտէ.քի օլան ղէրայիպլէրի ,
Հէյրան գալտըլէր հէբ կէօրէնլէր հէմի ,
Լաքին քի՛ մէր տիրլէր , եախուտ գա՛նտէնտի ,
Ալլա թանըմայուպ քիմնէ անլէրի :

Ճէմի խալգ հէր քէս տեարլէրինէ վարուպ ,
Հէբ վէնա հիւսնիւնի մէղիտ մէթհ խաուպ ,
Նիչէ ճէնկ վէ ճիտալ քի վիէյտահ՝ օլուպ ,
Թա.քի նէչէ իկիտ գանլէրին տէօքտիւ :

Զիրա խալղըն չօղու վէնայի էօկտիւ ,
Պաղըլէր Նօրմանթըն տուգա գըղընի ,
Պաղ՝ ինկիղ գըրայըն հէմչիրէսինի ,
Օլ մէրտի մուաղղէմղատէ պունլարաի :

Օլ զէմանէտէ խաղզըն իչինտէ ,
Շէօհրէթի աղիմ Ֆըրէնկիսթանտէ ,
Պու սուլթանղատէլէր կիւղէլլիք նամտէ ,
Պու իւչ գըղլէր հէման աղըղտէ տիլտէ :

Մէտիհ օլունուրլէր հիքեայէլէրտէ ,
Շիիր ու պէսթէտէ վէ դաղէլլէրտէ ,
Տուժլէր տուգալէր սարայլէրինտէ ,
Չօղ խաղգ ան չէքիււպտի պու հումալէրէ :

Շօլ հաւ քի իկիտլէր պիր եէրտէ մալիւմ ,
Քիմի տէր ա՛հ Ֆիլուրում՝ օլ սէրլի նազլում ,
Քիմի ա՛հ Ստանցըմ օլ հումա գուշում ,
Չօղի տէր ա՛հ վէնամ՝ օլ մահ քէրէմիմ :

Սէօղլէրի պու խտի , պու միւղաքէրէ ,
Մէն օլմաղտի ասլա գավկա վէ ֆիթնէ ,
Արթընճա արթար պահս կիւնտէն կիւնէ ,
Գանլէր տէօքիւլիւպ նիչէ նաֆիլէ :

Օլ տէմ Ֆարիսէ միւհիմմ տէկիլ տիր ,
Քի վէնա աչղիլլէ փիւր տիլլիքէսթ տիր ,
Փիսկոպ խանէսինէ վարուպ էկլէնիր ,
Կիւնիւնի կէչիրուպ տիր անլէր իլէ :

Պիլմէզ քէնտիւնի քի նէ հալտէ տիր ,
Սըրըն կիղլէմէք զայէթ ճէհտի տիր ,
Րուհպանլէրլէ տայըմ պուլունուր :
Քէննէքի ֆէյլինի քիմնէ տույմայէ :

Անա պասպա պունա էօկիւտ վերերէր ,
Տիւնեա էվէ անի թէք չէվիրէլէր ,
Օրտուվարաի դաթի էօրսէլէտալիլէր ,
Քի օլան ահվալի անտէն տույ օլա :

Էմմա Ֆարիա սըրըրն Քիսէ տույմազաի ,
Հէման պիր Օրտուվարա Քի պիլիլ իաի ,
Ամէլինի բաք կէօսթէրիլ իաի ,
Իւմիաի տիւրիւսթ աիլը միւտամ հադդ իլէ :

2 .

Յրանսա շահը ալիճ ճէնի ինթիլիյ , պո- է-ը գըղ-
լէրէն էճլէնդէն , թէ գավկա Ռն օլւնա . վէ պո- գըղ-
լէրդէն էի-դիտէ ինլալէր էիլէ-յ , օլ ալէ Ռյոանէ
պօյալը «ըրբէլէր էլէ որէի-յ . վէ Յարէն Օրդո-վարա
էլէ անդէ վարըյ ճէնի ինթիլի , վէ օլ շաֆէր ինլալէրէ
ալմասի :

Յրանսա շահը Քի տույտու ահվալի ,
Էյի շէյ տէկիլ տիլը պու հալտէ տէտի ,
Ֆիքը իտիւպ մէն իթմէք գավկայի դաթիլի ,
Քի հիչ օլունմայէ դըղլէրին պահսի :

Իւչ ուղուն սըրըրդ եաբտը պօյալի ,
Փարիա շէհրի իչրէ անլէրի տիքտի ,
Պայընգլէր պաղլէյուպ սարդըտէ գօտի ,
Գըղլէր ատլէրինի ալթունլէ եաղաի :

Պիրի պէյազ տիպա Վէնա եազըլտը ,
Պիրի գըրմըղ Նորմանդ տուգա գըղընի ,
Իւչիւ եէշիւ Ինկլիա հէմշիրէսինի ,
Պաշկա պաշկա դօյոււսլ ալի մէյտանտէ :

Ատէմ սալտը ուզագ մէմլէ.քէթլէրէ ,
Խապանխայէտէ.ք Ինկիլթէրայէ ,
Թա Ալամանէ Տուտէշ էօլ.քէյէ ,
Իթալիայէ հէմ Անարօլիյէ ,

Ճինտի տիլավէրլէր գահրամանլէրէ ,
Հէփի կէլէլէր օլ ճէմիյէթէ ,
Հանկը գըղ թարաֆի եէկին չըգարսէ ,
Օլ պուլունուսլ տիլէր պաղշիշի ալէ :

Օլ իւշ կիւղէլ գըղլար գունտուրալէրի ,
Խալգ մասէյնինտէ մէյտանէ կէլտի ,
Հէր քէսին խէլաթի անլէրտէ պաղլի ,
Վէ կէլէն խիլաթլէր իշպունլէր իտի :

Պիր լանագիր գըրիս Վէնատէն կէլտի ,
Պոմ ինճու սէրափա ալթուն եալտըղլի ,
Քի սէնաաթ.քէարլէր եաբտըլէր եէնի ,
Լալ վէ եագուտ էլմաս երլտըղլէր կիպի :

Նորմանթատէն կէօրիւսլ քի պիր թաճ կէլմիշ ,
Կէվհէր ու ճէվհէրլի սաֆ սաֆ տիղիլմիշ ,
Ուստատի քեամիլլէր ճէտիտ նամ վէրմիշ ,
Տէրլէր կէօրիւնմէմիշ անըն մէնէնտի :

Ինկլիս փատիշահըն հեմիրէսինտէն ,
Պիւլ քէլլէ սիլահի փէյտա եհնիտէն ,
Յէօրիւլմէմիշ պիր զաթ քի զարայիպտէն ,
Տէրլէր քի կէլէն խալգ թաճիււպ իտէրտի :

Պու իւշ պէօլլիւքլէր քի կէլիրլէր իտի ,
Մաթլուպլէրին իամին եիւքսէլթմէք ճէհտի ,
Օլ աղիմ խիլաթլէրի կէօրիւրլէր իտի ,
Ճէնկէ կիրմէկէ թէզլէնիրլէրտի :

Մնտէքի դանդի գօլ զայիպ օլուքսէ ,
Յագաթ օլ կիւղէլլիք նամի եհտինէ ,
Օլպիրլէրին իամին հէր քիմ անարսէ ,
Գաթլ օլունուպ մայի միրիյէ օլէ :

Ճէմի իկիտլէր քի ուզագտէն կէլիր ,
Գանդի գըղ էշգընէ քի մէսթի տէմ տիր ,
Արմայի պայրաղի քի սէչիւպ օգուր ,
Վարուպ գուրպլէրինտէ գօնարլէր իտի :

Մուազղամ փարիա տօլտու խալգ իլէ ,
Քի կէօրիւլմէմիշ տիր էպէտէն շէօլլէ ,
Էվլատ վալտան իլէ պաղի էվլէր իլէ ,
Հէմ պէկլէր փաշալէր տուգալէր իլէ :

Փատիշահտէն տախի ֆէրման չըգտըգտէ ,
Քի հէրքէս քէնտույէ էվ գօնագ եարէ ,
Աղաճտան թաշտէն շէհրին գուրպլինտէ ,
Եիւքսէք վէ աղիմ գուտըթէթէ կէօրէ :

Հէմ փատիշահ տախի գօծնադէր եաբախի ,
Մուրատէրինճէ գօծնարէր հէփսի ,
Ճիւմէսի կէօրիւպ օլ օյուն ճէնկի ,
Պիր քէս օլ սէյրանտէն մահրում գալմայէ :

Կէլէք Ֆարիսէ քի նէ հալտէ տիր ,
Օրտուվարա գալգուպ վէ անա վարըր ,
Նէ՞ ադըլտէսին Ֆիգըրին գանտէ՞ տիր ,
Փարիսէ վարմագ էֆղալ տըր պիղէ :

Կէր վէնա իչիւն վարմագըրն ճէնկէ ,
Պիրի զայիպ օլուպ խիլաթ ալըրսէ ,
Վէնա նամի էկէր խօրլանուր իսէ ,
Թա էպէտի սէօնմէղ աթէշ տիր պիղէ :

Ֆարիս տէր անա , այ տօսթը մուազղէմ ,
Մուրատ խտիւպ սէն վար , պէն անտէ վարմամ ,
Պէնի թանըմագտէն զայէթ գօրգարէմ ,
Գէլլէ փազարընտէ հայաթսրղ գալամ :

Վարմատըրդի սէպէպ հէման պու խախի ,
Գի վէնատէն ճիւտա օլմայա խախի ,
Տուլֆի սարայընէ հէր տէմ վարայտի ,
Փէրվանէ թէք տէօնիւպ վուսլէթ վէնայէ :

Օրտուվարա տէր , Ֆարիս , իմախի պիղէսին ,
Օրայէ վարուպէն ճէնկէ կիրմէղսին ,
Ղայրիսի նամ ալուպ սէն էչիտէսին ,
Վէնա իամինի սէն զայիպ իտէսին :

Մէլիլ օլասըն սէն դայտէ տիւշէսին ,
վարմատըղըն իչին փիշման օլասըն ,
Սօնկրա չօք ճէնկ իտիւպ վէ պուլմայասըն ,
Վէնա նամի տիւշիւպ սանա տէրտ գալա :

Ֆարիս քի իշիթտի պուռնի տօսթուռնտէն ,
Տէր, սէն վար թավլայէ վէ սէչ աթլարտէն ,
Պէկէնտիղին բախտլէ վէ հաղըլա սէն ,
Հէմ եօլ թէտարի.քին տախի կէօրէսին :

Պատէ պիր գաչ կիւնտէն հէփի կէլտիլէր ,
Վէ ախիր օլիճէք պօրու չալտըլէր ,
Պայրագլէր խիլաթլէր քի գալտըրտըլէր ,
Բիւշէն պագ խիւրրէմէն այանի կիւղէլլէր :

Անտէ իւչ պէօլիւք չիւն սէչիլտիլէր ,
Գահրաման ֆարիսլէր վէ տիլապէրլէր ,
Աչգ սէփտասը իլէ օլ միւսլթէլալէր ,
Մէյտանը մուրատտէ շահպաղ տիլէրլէր :

Բէֆթար քէօհէյլանլէր հէփի քիշնէմէքտէ ,
Տուրուրլէր արսէտէ խօտ հէրաքէթտէ ,
Չիւմրէ պէ զիւմրէ արմալէր իլէ ,
Փատիշահ կէօրիւպտիւր քի սուհայեատէ :

Ճէնկ պօրուլէրինի չալմագ էմր իտիւպ ,
Հէր պէօլիւք նէփպէթլէ իլէրի սունուպ ,
Սէչիլուպէն սունուպ օրթայէ սալուպ ,
Պիրի պիրի իլէ շիտտէթ սավաշի :

Ալթունն եալարզլը դունտուրալէր իլէ ,
Սունուպ տէօկիւշէ մէզիտ հարրասլէ ,
Թա էօլիւմէտէք զայրէթլէր իլէ ,
Գի պու ճինս սաւլաշ հիշ կէօրիւլմէտի :

Պիրիպիլէրինի ուրուպ երգարլէր ,
Չօղու թէքէրլէնիպ եինէ գալգարլէր ,
Պագիլէրտէ կէրի քի շէքիլերլէր ,
Պու կիւն տիւշէն սապահ եինէ սունարտի :

Պիր զալիպ անտէ զուհուր օլմատի ,
Պու կիւն երգըլան սապահտա կէլտի ,
Պու կիւն քի եէնմէզտի , զաֆէր իրթէսի ,
Մէյտան իշի զայէթ ուզանուր իտի :

Օլ կիւն Որտուվարա՝ Յարիս բէֆիդի ,
Եէտի նէֆէր իկիտ քի եերէ չարփտի ,
Էմմա անսըզ ուրուպ եէնտիլէր անի ,
Անա կէօրէ պագի հէմ իկիտլէրի :

Էմմա գըրալ կէօրտիւ քի իշ աղըրլէնտի ,
Ճէնկ օյունուն ախրի կէօրիւնմէզ իտի ,
Ղայրի պիր ուսուլ թէֆէքքիւր իթտի ,
Գի օյուն պիթսին հէմ դուրթուլա քէնտի :

Տէր , եէտիշէր իկիտ սիզտէն սէչինիզ ,
Նամտար պէկզատէլէր քի սիզ պիլերսիզ ,
Հէր պէօլիւկտէն եէտի նէֆէր տուրունուր ,
Սաւլաշուպէն ճէնկի ախիր իտինիզ :

Մէջիւսկ եհտիշերի սալուսկ մէ յտանէ ,
Հէմ Ֆարիսի սիւրիւսկ Վէնա ըէմիյէ ,
Ղայրիւէրի տախի օլ թէրթիւսկ իւզրէ ,
Հէր քիւմ քի եհնէրսէ խիլաթի ալէ :

Ֆիանտրայը ձիւլան իլէրու սիւրտիւ ,
Քի ինկիւս պէօլիւկիւնէ դաթըմը խտի ,
Վէնա պէօլիւկիւնտէն ձիւլան բրինձիբի ,
Սինէ պէր սինէ նիշէ գըրկըն նի :

Ֆիանտրայը ձիւլան եհրէ քի տիւշտի ,
Գարշու չըգտը անա պիւր տիլիւր տախի ,
Օրատուվարտ , ֆօրդօնօ , Ֆլուրի պէօլիւկի ,
Անի տախի չարվտի հէմիասի կիպի :

Անա գարշու չըգտը Նօրմանթըն թուճի ,
Չալտը ձիւլանի քի պաղուսու տիւշտի ,
Օլ կիւն թամամ օլուսկ աղիւմ ճէնկլէրի ,
Թա քի էրթէսինտէ կէօրիւսկ գալանի :

Անթօն Լիրասին քի Բէրուքսէ գարշի ,
Օլ խտի կրուէստին տուգանըն օղլու ,
Փէրուքս տուգա օղլուն հիչ սօլութմատի ,
Հէմ եհտի իկիտլէ օլ եհրէ չալտի :

Անթօնէ գարշը Քէօֆըր Պըրկարտի ,
Քէսկին ասքէր իլէ դայէթ ճէնկլէշտի ,
Չօդ սավաշտէն սօնրա Անթօն եհնիլտի ,
Րէֆիքլէրի իլէ հէֆթ տիլիւր տախի :

Խաղաղտան չօգ զանն օլտու քի Բէօֆըր եէնտի ,
Օլ քի պէօլիւքտէ նազըր գրալ իտի ,
Չօգ զիւմրէտէ պու սեչիւմէմիչտի ,
Ըստանցա նամի կիւղէլի իտի :

Անա գարչու Ֆարիս պահատըր չըգտը ,
Տօգուչտուգէրի արայանլէր կիւլի ,
Բէօֆըր Ֆարիսի սալընտըրմատի ,
Թա քի գուվվէթ ինի սօնունտա կէօրտիւ :

Մըզրագ սալըչտէ վէ սավաչտըգտէ ,
Ֆարիս եէք հըզ իլէ ուրուպ գօլունէ ,
Բէօֆըր աթը իլէ չալընտը եէրէ ,
Պու օյուն տէկիլ աէչի պիը ֆէրեատ գօրտի :

Թէքրար տուրմաղէ գրալ քի էմր էթտի ,
Եինէ տայանմայուպ օլ Բէօֆըր տիւչտիւ ,
Եինէ խալգ տէտիլէր աթը տիւչմէտի ,
Թէքրար իւչ տէֆատէ Բէօֆըրի չարփտի :

Ագչամ օլուպ հէր քէս գօնագտէ գալան ,
Պագի իկիտլէր պունլաթ տըր գալան ,
Նօրմանթ պէօլիւկիւնտէն Խտօտ ֆալագասն ,
Ճիվան , Ալմանըն հէմ կրանտուգա օղլու :

Պիրի տախի Ֆիլիպ օլ Բավարալի ,
Նամիտար գահրաման մէչհուր ամիտի ,
Ինկիլթէրրատէն ճիվան Բրաբան տի ,
Լարէր պահատուր տուգա ֆօրթունի :

Տախի Սօլամօ պու այլադուռնի ,
Իքի պէօլիւկինտէն ալթըսը դալտի ,
Վէնա պէօլիւկինտէն ֆագաթ Ֆարիստի ,
Ալթը մէրտէ դարչու նիշէսին պիրի :

Օլ կիճէտէ Ֆարիս հիչ ույումատի ,
Տայիմա աթընէ թիմար իտէրտի ,
Սապահ օլիճէկ կիւնէչ թի տօղտի ,
Աթլանուպ , եա միւին թանըը հու , տէտի :

Փատիչահ օթուրտուգտէ , ճէնկտիր դայնաչտի
Ֆարիս վուրուր իտի թէքերլէր իտի ,
Թա իւչ իկիտլէրի թի եէրէ չալտի ,
Գրալ ֆարիսեանէ պագուպ սէօյլէտի :

Գանտէհսին ա՛յ իկիտ , նէրտէն կէլիչին ,
Քի պու մէրթէպէ սէն ամէլ կէօսթերտին ,
Ֆարիս տէր , հէզարէն տիր դուլլարըն ,
Գապիլ մի վէնա իչին կէօրսէնտի պէնի :

Սօնրա իւչ տիլիրլէրլէ եէկին տէօյիւչտիւ ,
Թա թի եէնտի անլէրի զայէթ եօրուլտի ,
Օրտուվարա ըէֆիգլէրի իլէ սէլիրթտի ,
Պայրադլէրին դաբըպ վէնանըն դալտի :

Խիլաթլէր ֆարիսէ օլ տէմ վէրիլտի ,
Իքի գըղլէրին տախի թի կէճնտիւրիւլտի ,
Հէման տէօրթ թարաֆտէն պօրու չալընտի
վէնանըն իսմի միւհթէչէմ օլտի :

Ճեմի վիշայեթտէ տասիթան օլտուն ,
Հէման վէնա իպրէթ կիւղէլ սէօյլէնսին ,
Օլիքի գըղլէրին նամի սիլինսին ,
Իկիսլէր պէյնինտէ հիչ անըլմասըն :

Լաքին Ֆարխի քիմսէ պիլմէտի ,
Չիրա զայեթ իլէ քէնտույի էօրթտի ,
Էմնա եարարլըղը քի պէյան օլտի ,
Չօղըն դաստի կէօրմէք 'մա կեօրիւնմէտի :

Ճէնկ ախըրընտէ իլք կէճէսինտէ ,
Խւչ սահէթ ույուր բէֆիդլէրի իլէ ,
Շէհիրտէն կիղլիւ թիզ աթլանարդտէ ,
Սլթը կիւնտէ կիրուպ վէնա շէհրինէ :

Օլէյամտէ Տուլֆի էյլինէ տէօնտի ,
Սէլամիէյուպ գըղըն միւժտէ իյլէտի .
Խտինտին միւղաֆֆէր կիւղէլլիք նամի ,
Շաղ օլ չիմտէն սօնրա նամ սէնին դալտի :

Վէլաքին օլ երիկա քի չօղուն եըդտի ,
Պիլմէտիք քի ախէր եհրտէն կէլմիշտի ,
Էօլքէմիդտէն մի տիր , քիմսէ եհնմէտի ,
Բէֆիդլէրինէ պիլէ կեօրիւնմէտի :

Ֆարխա չիւն շէհրէ կիղլի կիրէրէք ,
Փիսկոպիէ վարուպէն օղրուլէնէրէք ,
Սէճտէ իտիւպ անա սէլամիէյէրէք ,
Փիսկոպ սիւալ իտէր քի , նէ՞ իչլէնտի :

Փիսկոփէ տէր , պիղատէն պիրի պուլունտի
Քի օլ մէրթէպէ փէք եէկին կէօրիւնտի ,
Գուլլէթլէ եէնտի խիլաթլէր ալտի ,
Լաքին պիր քիմսէյէ հիչ կէօրիւնմէտի :

Անասը պապասը մէղքիւր Ֆարիսին ,
Օրտուվարտը չաղըրուպ տիրլէր ահ քի սէն ,
Ֆարիս սէրքէչիկին սէպէպի ահ սէն ,
Չէվիր պիղէ եօգսայ սիթէմ չէքէրսէն :

Էկէր էվլատըմը պիղէ տէօնմէղսէ ,
Խլք բէվիչինէ իւղ չէվիրմէղսէ ,
Պիլէսին քի պաշըն օղրար պէլայէ ,
Պէլքի վիճուաինտէ տիւնեատէն դալդէ :

Օրտուվարտ բէճայէ Ֆարիսէ վարուպ ,
Հատարը իթապ իլէ չօգ թաղիր խիւպ ,
Կէրսէն պու սէվտատէն Ֆարիղ օլմայուպ ,
Պէլքի խայըր կէլմէղ պաշընա տէտի :

Պէօյիւք օճադտէն սին , եօգ թաղսիրաթըն ,
Տէվլէթլի պէյնտէ վար նամ վէ շանըն ,
Սիփահիլէրտէ փայէն վար սէնին ,
Ումուրի տէվլէթտէն օլմա սէն կէրի :

Անան պապան հալէ իիթիյար օլուպ ,
Պիր թանըրյէ խիւտտամ վէ սանա պադուպ ,
Անլէրէ ֆադաթ վարիս սէն դալուպ ,
Հէր տէմ սէն էլէմտէ դօրսուն անլէրի :

Տէր վէնա աշգընտէ պէնտ օլմուշէմ պէն ,
Ազլըմ թարմար օլուպ նէ եաբայըմ պէն ,
Անամ պապամ խաթրըն բէք պլիլիրիմ պէն ,
Մա էշգ վէնա պահրըն իւզէ յօրում պէն :

Օրտուվարտ օնա տէր , էյ պրատէր խալիլ ,
վէնա հիշ պիր շէյէ սայմաղ սէնի պիլ ,
Կէշ , հաթրընտան չըգար , թաշլարա չալ կէլ ,
Անանէ պապանէ միւթի օլ քեամիլ :

էյ , եա դալդ շէհիրտէն թաշրէ չըգալըմ ,
Պիր ազ եէյուպ իչիւպ ալէմ իտէլիմ ,
Պիր գաշ կիւն էյլէնիպ շաղըրդ իտէլիմ ,
Կէօյնիւն սաքինլէնիպ էվէ տէօնէլիմ :

Փարիա տէր մուրատընճէ իյլէ հաղըրէմ ,
Տայըմ էօյիւտինի գապուլ իտէրէմ ,
Հէր գանտէ իլէթսէն սանա բաղիէմ ,
Նէ քի թէքիֆ իթսէն պիլ քի միւնիսէմ :

Օրտուվարտ հաթրընի ալմագ տիլէտի ,
Զիրա քէնտու անի վիէք սէվէր իտի ,
Անըն եիւղիւնէ վէնա անմաղ իտի ,
Իմմա եիւրէկինտէն նար թութուշուրտի :

Հուզուրլէնիւպ իչիւպ , տէվրան իթտիլէր ,
Տէֆի ղէմլէր իլէ սէյրան իթտիլէր ,
Նէշէ իկիտլէրէ օյուն գուրտուլէր ,
Փարիա աշգլէ եէկին կէօրիւնիւր իտի :

Նէտէմ քի հաթըրնա վէնա տիւշերաի ,
Շատլըդ թուժուպ զայէթ մէյտան այըրաի ,
Թէնհասընտէ նէտէմ անար վէնայի ,
Հատտէն պիրուն զարզար աղլար եաթըրաի :

Պու տէմտէ ֆարիսին պապասը տիւշտիւ ,
Տերտ ու տէօշէքլէրտէ ինլէր եաթըրաի ,
Օղլունուն տէրտինտէն աղըրլանըրաի ,
Թա քի պապը տէվլէթ պու հայը տույտի :

Է.

Պարէնէն վերերի Եագուպ Խասնա օլմադ էլէ , Տո-ւճէ
դու-գա անը կէօրօկէ կնիտիղի պէյանընդէ :

Գայդտը Տուլֆի տուգա խանուամի իլէ ,
Ֆարիսին պապասըն վարուպ կէօրմէկէ :
Օթուրուպ հայըն հաթըրն սօրատուգտէ ,
Տիւասըն ալուպ պիր սաաթ մըգտարի :

Անտէն տէօնիւշիւնտէ վէնայէ կիրուպ ,
Եագուպի կէօրտիւկիւն անա սէօյլէյուպ ,
Իաթէրսէն սէնտէ դալդ անա վար տիյուպ ,
Պիր սալիհ փիր տիր օլ , ալ տիւասընի :

Նէսիլի կիւղիտէ ալի տտէմ տիր ,
Նիշէ չօդ եհրլէրտէ էյլիք իթմիշ տիր ,
Վէ հէմ ֆիրասէթլի էսկիւտի վար տըր ,
Սալիհէթ իւղէրէ կէչիւպտիւր էօմըի :

Ը .

Տո՛ւթէ ե՛րեւէ վե՛ռնընդ րա՛սի Եա՛գոսի կե՛րօհի
կե՛րօհի րե՛յանընդ րե՛ր :

Վէնա տըր , եֆէնտիմ էմրին հօշ տէտի ,
ճարկեղէրինի պիլէճէ ալտի ,
Եագուպուն էվինէ թագիմէ կիրտի ,
Անի սէլամէյուպ եագըն օթուրտի :

Խաթրըն սիւալ խտիւպ տիւասըն տիլէր ,
Եագուպ լայրգընէ կէօրէ ալգըլէր ,
Ֆարիս անասըտէ պունի աղըրլէր .
Սարայըմըղի տէ պույուր կէօր տէտի :

Իլէտիւպ էվլէրնէ անի կէղտիրիւր ,
Հէր պիր շէյլէրինի հաղըր կէօսթէրիւր ,
Տախի օլ օտայէ անի սունսուրուր ,
Քի բուսատ ու ըախթլէ վէյն օլմուշ խտի :

Վէնա պիր պէյաղ լիպաս կէօրտիւ քի ,
Քէնսուր օյունսունտէ Ֆարիս կիյմիշտի ,
Փարմաղի իլէ կէօսթէրիւպ անի ,
Սապէլ գուլաղընէ սունուպ վէ տէտի :

Օլ իկիտ պունի կիյմէմիշմիտի ,
Քի էլինէ վէրտիմ պէն խիլաթիմի ,
Պունուն սօնունտէ վար սէյրան զայրի ,
Հէմշիրէճիկիմ էսապէլ նաղլի :

Միւքիւտ օլ քի կէօրէք տախի էսէրի ,
Պունտէ հէր էհվալտէն տույուպ սալընի ,
Եանտըղըմըզ պունուն աթէչի իտի ,
Շալլահ Հադգտէն ալագ պիզ արզումիդի :

Քիւլլի սարայընի տօլաշուպ կէզէր ,
Հէր շէյին կէօրմէք պէհանէ իտէր ,
Ճապէճա ղայրի նիշան կէօրէնլէր ,
Կէօնլին պուլանըղըն թէսկինին տիլէր :

Եէթիշիւպ օտայէ օլ քի դաբալի ,
Ֆարիսին օտասի եաթաղի իտի ,
Վէ անտէ քիմնէ հէրկիզ կիրմէզտի ,
Վէ անախթարըն քէնտու սագլարտի :

Պու եօլ կիտիշտէ ղայիպ միֆթահի ,
Անասի պուլուպ սագլամըշ իտի ,
Վէնա իչիւն տախի անի քի աչտի ,
Վէնա Սապէլ իլէ օրայէ կիրտի :

Օտայի կէօրտիւլէր ֆախիր նագըլլի ,
Կէօնակէօն շիւքիւֆէ վէ ալթուն հալլի ,
Ֆարիսին եաթաղի քի ույուր իտի ,
Ֆիլ տիշի տօղրամա միւզէյեէն իտի :

Խանէյի տէրուն պիր մէրհապ տախի ,
Իպատէթ խանէ խալվէթի իտի ,
Վէնա իչրէ կիրուպ քի կէօրէ անի ,
Հաղրէթի Մէրեէմին թասվիր թագրիմի :

Անա եադլաշուպ վէ սէճտէ իթտի ,
Միւրատի իւզրէ տախի շէյ կէօրտիւ ,
Սինէ լէվհինի ինճուլի գըրխի ,
Գի քէնտի էլիյէ էշլէմիշ խաի :

Հէմ ի.թի Գըզլէրին խիլաթի անտէ ,
Անլէրտէն կէլէն Փարիս շէհրինէ ,
Ինկիս հէմշիրէսի Ստանցա նամինէ ,
Նօրմանթա գըղի Ֆլուրի խամինէ :

Տէր Էսապէլէ , տօսթում հէմշիրէ ,
Պուլտում անի , քի պէն իտիմ թէշնէ ,
Լայըգ տըր վէնայէ քի պունտէ էօլէ ,
Պու լաթիֆ մէքեանտէն ճիւսա օլմայէ :

Չըգտի եաթաղընէ հէզար ճան իլէ ,
Լէվին լէվին տէօնիւպ եուվարլէնիրտէ ,
Եիւզ եաստըղըն գուճուպ սիլէր իւզիւնէ ,
Եօրղանլէ սարըշուպ պին արղու իլէ :

Իսլաթտի անլէրի կէօզ եաշի իլէ ,
Եաթաղ էօրթիւլէրին կէօյա եութմագտէ ,
Ֆիրագ ու Ֆիղան նարի էշգ իլէ ,
Տէր ա՛հ Ֆարիսիմ գանտէսին գանտէ :

Իղին թօղի տիր սիւլմէ կէօզիւմէ ,
Սիլ ըէվան եաշի կէօզիւմտէն գանտէ ,
Ա՛հ Ֆարիսիմ , սէնի պուլմագ պու տէմտէ ,
Պէնի պուլուր իտին ճէննէթ ալատէ :

Գալտորը պունկերի տէր Էսապէլէ ,
Պու տէօրթ խիլաթէրի քի կէօրտիւմ պունտէ ,
Սըրճէ սագլայասըն քիմնէ կէօրմէյէ ,
Պիզատ գալսըն պունլար թա Ֆարիս կէլէ :

Էմնա փէք արզու էմ պուրատէ գալմագ ,
Պու տիլտար եէրտէն հիչ այրըլմամագ ,
Տաթլիրէքտիր պաննա պուրատա էօլմէք ,
Նիթէ քի պիր տախի պէն թաշրէ չըգմագ :

Թաշրէ տուրանլէր գըզ ճարիյէլէր ,
Էյլէնտի տէյու խապէր սօրարլէր ,
Սապէլ իչէրուտէն պէհանէ իտէր ,
Պիր ազ սապը իյլէն հանըմ ույգուտէ :

Սապէլ վէնայէ իտիւպ բէք թազիր ,
Տէլլէնտի^օնմի , ագլըն պաշընա տէվչիր ,
Կեան եալվարարագ կեան եալուզլէնիր ,
Նիչէ ուսուլ իլէ թաշրէ չըգարտի :

Չըգուպ եագուպի սէլամլէտիլէր ,
Վէ սարայլէրինէ գաշան վարտիլէր ,
Տէօրթ խիլաթի քի պիլէ ալտըլէր ,
Ճարիյէլէրինէ պիլտիրմէտէր :

Ֆարիսէ անասի թիզ մէքթուպ եազտի ,
Փէտէր խասթէլիկին անա պիլտիրտի ,
Ֆարիս Օրտուվարտի թահրիգ իյլէտի ,
Պապա նահօշլուղուն պէհանէ թութտի :

Տէօնտիւլէր վէնա շէհիրլէրինէ ,
Պարիս թաճէլէն վարտի սարայէ ,
Սէլամլէմէք իչլուն կիրտի տուգայէ ,
Վէնայի կէօրմէք մադսուտի տէրտի :

Կիրուպ Տուլֆիլիյէ վէ սէճտէ իթտի ,
Զըգուպ Պէվրի թաշրէ սիւրիւնիւր խտի ,
Տէօրթ էթրաֆինէ պագուպ արարտի ,
Քի պիր տէմ կէօրէ կէօղլունիւն նուրի :

Կէօրտիւ վէնայի ղայրի թէպտիլտէ ,
Քի եավուղ նաղարլէ պագտը քէնտույէ ,
Պաշըն սալլար եանի պու նէչէ նէչէ ,
Պունի իչլէրսին հօշ պէօյլէ օլէ :

Պարիս անտէն տէօնիւպ ղայէթ խէվֆիլլէ ,
Եիւրէկի ուղունուպ հէղար վէհմ իլլէ ,
Տիւշմէն մի կէչտի տէր, աճէպ նէ^օ օլլէ ,
Քի վէնա օլ ճինա գօրգուլէր վիրտի :

Վարուպ օտասընէ վէսվէսէ իլլէ ,
Էչեասի չալընմըշ անսըղ կէօրտիւքտէ ,
Արթտը էլլէմի օլ տէմ տէֆաթլէ ,
Քիմնէյէ սըրը աչմաղ իլլա Օրտուվարտէ :

Թէնպին խտէր անա , պիր քէս տույմայէ ,
Անասի պապասի պիլլէ պիլմէյէ ,
Միւմքին տէկիլ քիմնէ կիրմէք պուրայէ ,
Կէօրէլիմ քի պիղլէ հագդ նէ՛ կէօսթէրէ :

Վէնա Ծարխի կէօրմէք ճէհա խտէր ,
Սօրար էյլէնէճէք ետրի գանտէ՞ տիր ,
Չիրա օրալըգտէ հէր տէմ պուլունուր ,
Տէրլէր փիսկոպտէ հէր կեահ էկլէնիր :
Թ.

Վէնա փեդերինդէն , բեճա իդիւ , փեհոպէ վարճաք վե
ան շաղըրճաք իդիւն , բուխտէն լահալ էլիտիտտէ ,
փեհոպիանէյէ կիդիւ վե անտէ Ծարխի կէօրտիւնի
դէյանլիդի :

Վէնա պապասընէ բէճա էթտի քի ,
Փիսկոպէ վարա մագսուտի վազթի ,
Վէ նէ տէմ իսթէրսէ կէթիւրէ անի ,
Հասրէթիմ սէօյլէյմէք անընլէ տէտի :

Պիր փաք ատէմ տիր մալիւմ ամմէյէ ,
Էօկիւտիւն տիլէրիմ քի պանա վէրէ ,
Հէր ումուրումուն եօլուն կէօսթէրէ ,
Էտինէմ պանա հէմ անըն ալգըյընի :

Էմր ալտըգտէ վէնա ատէմ կէօնտէրիր ,
Վարուպ տէրլէր , սէնի վէնա շաղըրըր ,
Օլ տա սատըգանէ օրայէ վարըր ,
Վէնա թա գարույէ չըգտը գարչույէ :

Թագիւմ իլէ անա թէվազդիւ իտիւպ ,
Հէմ թութուպ էլինտէն իչէրի կիրուպ ,
Քէնտի եանընտէ անի օթուրտուպ ,
Պաշլար սէօյլէյմէկէ խօշ լաթիֆանէ :

Սէօղլէրին պիթիրիւս միւրատի իւզրէ ,
 վէնա փիսկոպէ թէքրար թէքլիֆտէ ,
 էկլէնմէ եա՛ փէտէր պու պիր դաչ կիւնտէ ,
 Քի արզի սըրըմ վար հազրէթլէրինէ :

Փիսկոպ սէլամլէ յուս թաշրէ չրգտըգտէ ,
 վէնա սապր իտէր թա բուզի Ֆէրտայէ ,
 Ատէմ կէօնտէրիս անի չաղըրէ ,
 Փիսկոպտէ Ֆիլհալ անա իրիշտի :

Վէնա թաղիմ իլէ քի սէլամլէ յուս ,
 Թութուս էլինտէն խարվէթէ կիրուս ,
 Պիր սահէթ մըգտարը էօկիւտ տինլէ յուս ,
 Թա քի թէքէլիւմ հէփ ախիր օլտի :

Վէնա տէր , բէճամ , է՛յ փէտէր ազիզ ,
 կիւշ իտիւս սէօղլումի եօգ տիմէ հէրկիզ ,
 Ֆարիսին էչուասի մէկէր չաղընմըչ ,
 Պէն արայուս պուլտում քի դանտէ իմիչ :

Մալիւմ իզգէթ օլա քի սըրըմ պու տուր :
 Նէ տէմ Ֆարիս աղա քի սանա կէլիր ,
 Սէն պանա սըրճէ պիր ատէմ կէօնտէր ,
 Անըն կէլիչինի սէն պանա պիլտիր :

Փիսկոպ տէր այ դըզըմ մաթլուպուն կիպի ,
 Մուրատ թահսիլ օլուր , վէ սէլամլէտի ,
 Վարուս գօնաղընէ կիրտիկի կիպի ,
 Ֆարիս օլ վազթ անտէ իրիշտի :

Պարիս կիրտիկինի քի փիսկոպ կէօրիւպ ,
վէնայէ Ֆիլհալ խապէր կէօնտէրիւպ ,
վէնա Սապէլ իլէ օրայէ վարուպ ,
Փիսկոպ եանընտէ կէօրիւպ Պարիսի :

վէնա փիսկոպի քի սէլամլէյուպ ,
էլ սալուպ Պարիսի իչէրի ալուպ ,
Ղայրի իւզտէն քէննէ ախէր մէրտ սանուպ ,
Ղազէպ իլէ պաշէր , սիւալէ կիրտի :

Թուլթար էլինտէն քի թաշրէ գաչմայէ ,
իլթէ սանա տէրիմ պէն եէմին իլէ ,
Պարիսէ անկարղ պու հալ քի օղրատի ,
Աշգ վէ խէվֆինտէն թիլթրէյէ գալտի :

Տէր գօրգմա սէն, էլպէթ տէ պանա անի ,
կէչէր , կէչէնլէրտէ քիմ իրլար խտի ,
Փէնչարէմէ գարչու սինսինլէնիւրտի ,
Շէրտէն մատէ պէնի պիհուզուր իթտի :

Պարիս կէօրտիւ քի էօվքէտէ տիր ,
Օլ , տէր , իշտէն պէնիմ խապէրիմ եօգ տուր
վէնա կէօրտի անի քի թիլթրէյօր ,
Գօլ սալուպ սարըլուպ պուսէյէ կիրտի :

Պարիս պայըլուպ եէրէ տիւշէրքէն ,
վէնա թէննազ պազու իլէ գալարուր իքէն ,
վէնայէ պագուպ ուսսի կէլիւր քէն ,
Միւշէրրէֆ օլուպ մէճլիս միւլուքի :

Էսրարի տիւան հէմ աչըլիճէք ,
Էյամի էվայիլտէն թա օլ կիւնէտէք ,
Էշեասը չարնմասըն ֆասլին տիյէրէք ,
Էշդ ճօշի խուրուշ մանէնտի պահրի :

Վէնա տէր Ֆարիսէ, էյ հիւրիւ մէլէք ,
Գանմայըզ էկէր պիր երլ սէօյլէշիր իսէք ,
Ազչամ եագըն տըր դօնաղէ վարագ ,
Իւշ կիւնտէն սօղրա եինէ սէօյլէշէք :

Պուրատէ թէքրար պիր ազ կէօրիւշէք ,
Հասրէթ վուսլէթէ պիր տէմ դըլարագ ,
Պատէ մալիւմ տիւր քի դարար եօզ դըլմագ ,
Մէտար Հագգտէն օլա պիր շարէ կէօրմէք :

Փիսկոպի սէլամլէյուլա տէսթուրըն ալուլա ,
Շագըրգ վէ եանըգլէ էվինէ վարուլա ,
Չօգտանքի հասրէթ իտի չիւնքի գավուշուլա ,
Պիրագ իլաճ իտի տիլի տէրտինէ :

Իւշ կիւնտէն սօնրա ճայի վատ իլէ ,
Միւշէրրէֆ օլուլա թէշրիֆաթ իլէ ,
Միհրի վէֆայի օգուրլէր հօշճէ ,
Սէօհպէթ ու մուհապպէթ տիր դարիֆանէ :

Չօգ կիւն վարըրլէր օլ բուշէն պիր եէրտէ ,
Կեահ թալէպի թէնհա կեահ սէրայընտէ ,
Վէնա պէհանէսի խալգ մապէ յինտէ ,
Փիսկոպէ վարմասը պէրայի տէրտի :

Պատէլ է յամտէ եէր փերլէնտիքտէ ,
 Սարայ թաշրէսինտէ թէրքիմ իթտիքտէ ,
 Վէնանըն օղրուն փէնչարէսինտէ ,
 Գարար պուլլուրտուլար վուսուլէթէ :

Պիր դաչ կիւն անտէ տիրուչէն տէմլէր ,
 Ջէվգի ալէմտէ պէր թարաֆ դէմլէր ,
 Կի յինիպ թիւրլիւ թիւրլիւ սերասէր ,
 Ֆանթիգեա իտիւպ փէնչարէսինտէ :

Էսապէլ թայէ դաֆրէ զարգ օլտի ,
 Վէնա ըէվիչի պէթ կէիւր իտի ,
 Նէչէ կիւնլէրճէ ճէնկլէչիւր իտի ,
 Կեահ թաղիւ իլէ կեահ եալվարուր իտի :

Տէր սէն պասպանըն նամի վէ շանտէն ,
 Ագրանլէրինտէն հիճապ իթմէղսին ,
 Տուգաղատէլէրէ սաղլէր պիլէսին ,
 Օլ փայէն տէկիլ տիր , սէն նէ' հալտէսին :

Վէնա Սապէլէ տէր , ա'յ անաճրղամ ,
 Հէմլիւրէճիկիմ , պու տուր միւրատամ ,
 Ֆարիսի սէվէն տօսթում տուր բուհում ,
 Անի իսթէմէ յէն , պէն պաչ տիւչմէնի :

Աչիքեարէ անլա սրր փինհանըմի ,
 Գի Ֆարիս տիր քիւլլի էօմիւմիւն վարի ,
 Նալայըդ տրր , տիլէն , պանա Ֆարիսի ,
 Պիլէսին քի , պէն իմ անըն գաթթալի :

Էսապէլ տիր տէր քի գատըն սալիհէ ,
Պիլտիմ քի ֆէյլինտէն դօրգմազըն հալէ ,
Անան պապան էկէր պունու տույարսէ ,
Օլ զէման վայ կէլէ Սապէլ պաշընէ :

Վէնա կէօրտիւ քի իշ խարապա վարըր ,
Միւշէվիդին հատտի թահսիլ օլմայօր ,
Էսապէլտէ եանուպ իշտէ թիւթէյօր ,
Եէթիշիր տէյէրէք ֆիդան իտէյօր :

Նաշար ֆարիդ օլուպ օլ գօնուշմագտէն ,
Փագաթ սէօյլէշիրլէր օլ վիէնշարէտէն ,
Էսապէլ պիրազ տուր օլտի խէվֆինտէն ,
Լաքին անլէր անտէն այրըլմազլէրտի :

Սիւքքէրտէն լէղիզտի մուհապպէթլէրի ,
Նակեահ ուսուլ պուլմագ տըր թէրքիմլէրի ,
Վէնա տէր , ա՛յ ալիմ Փարիսիմ պարի ,
Սէն պիր շէյ ֆիքիրլէն էնֆայի ախրի :

Ճէվապ վիրտի Փարիս , ա՛յ էօմրիւմ Վէնա ,
Նիճէ սէն պիլիւրսէն էօյլէճէ գըլա ,
Սէնին աշգըն ալմըշ ագըլմըր զիրա ,
Պէնի պիր քէմլթէր գուլ սայ հէման սանա :

Վէնա տէր , ա՛յ Փարիս ճանըմ ճիսմիմտէ ,
Եարըն պու վագթին կէլ , պու ճարիյէնէ ,
Պիր հօշ ֆիքիրլէնէմ պէն պու կէճէտէ ,
Շալլահ պիր խայըր եօլ պուլագ պու իշէ :

Ճարիս տիր էլ վէտա խտիւպ այրըլտի ,
վատէի տէմիտէ իրթէսի վարտի ,
Ճարիս սիւզիւլտիւկիւն քի վէնա տույտի ,
Գօշուպ վիէնչարէյէ պօնծօրնօ տէտի :

Տէտի , ա՛յ Ճարիս պէն պիր Ֆիքիր իթտիւմ ,
Պունտան մագուլ օլմագ , նէ չէնա ճէհտ իթտիւմ ,
Հայէ վար պապանա եալվար օլ տէրիւմ ,
Քի կէլիւպ պապամտէն իսթէյէ պէնի :

Ճարիս տէր , ա՛յ վէնա , պիմանէնա զուհրէմ ,
Պանա օլ կիւճ կէլիր քի հիչ ինանմամ ,
Լաքին պաշըմ իւզրէ էմրինի իտէմ ,
Շէմն ու մահըմ , չիւնքի գուլունէմ տէտի :

Էմմա պիր սէօղիւ վար տախի պու գուլուն ,
Էկէր ճայիզ կէօրիւպ մուրատ իտէրսէն ,
վէնա տէտի , էօմրիւմ , հէման սէօյլէ սէն ,
Պիր չարէ պուլուրսուն հիւանիւ հալ իլէ :

Ճարիս տէր , ա՛յ վէնա էօմրիւմ տինլէ սէն ,
Սէն պիր տուգա ալա , քիմի իսթէրսէն ,
Պէնի պիր գուլ կիպի գապուլ իյլէ սէն ,
Փաշմաղըն թաշըյէմ պէն պաշըմ իւզրէ :

վէնա տէր եօգ եօգ օլ պանա պէթըրէք ,
վար տէտիկիւմ իյլէ , անիտէ կէօրէք ,
Անընլէ օլմագսէ զայրը գայըրէք ,
Շալլահ աանըրգլէ իշիմիզ պիթէ :

Ֆարիս տէօնիւս չէնտան էնտիչէ իլէ ,
Հուզուրի փէտէրէ տուրուս հիճապլէ ,
Պապասը տէր , օղլում , սէօյլէ մագսուտ նէ՞ ,
Նէ՛քի տիլէրիսէն իտէմ թէզլիլէ :

Ֆարիս տէր քի զայէթլէ ութանըրէմ ,
Այլապը շէյ սանա սէօյլէմէմիչէմ ,
Էմմա չարէսիզէմ բէճա իտէրէմ ,
Վարուս պէնիմ իչուն վէնայի տիլէ :

Ժ .

Իսգոս օղլունուն զար ու կերեանինէ պայանամայուս
Տուլֆէյէ բէճայէ կիլիֆէսի , վէ Տուլֆի կիճէնիպ գալի-
լէնէ համ , վէ իւլլճ ու զուսս վէ հագարէիլէ անի գօզ-
պոսըն պէյանընդի :

Եագուս կէօրտի քի օղլան զար զար աղլար ,
Պիլտի սէօզլէրինտէն , ուրկուն տուր եանար ,
Գալգուստէ տուգայէ վարտըղի նաչար ,
Տիզ չէօքիւս տիւր անա զայէթ հիճապլէ :

Տուգա արը տէր անա խօշ կէլտին փիրլիմ ,
Տիլէ սէն պէնտէն նէ քի տիր միւրատըն ,
Նէքի մաթլուսըն տըր թահսիլ իտէյիմ ,
Քի սէն սին պէօյիւք տօսթ ֆագաթ էօլքէմտէ :

Եագուս սէօյլէր էմմա զայէթ խէվֆիլէ ,
Տէվլէթլի էֆէնտիմ մագուր օլունա ,
Էմրուլլահ իլէ վէնայի օղլումա ,
Քի տիլէմէմ էմմա սէնին լութֆունլա :

Տուգա իշխտիճէք ագլը սըչրատի ,
Էօլիւմ գաստի իլէ անա պուգարտի ,
Թահգիգ զաղէպ իլէ գաթլին իսթէտի ,
Չօղըն բէճատիլէ պիրազ մայն օլտի :

Էմնա շօլ մէրթէպէ ըրսվայ էյլէտի ,
Գուլլէրինէ տէր քի գօվուն շու փիրի ,
Գի սագալընտանտա ութանամատի ,
Փայէսին պիլմէյուպ պու սէօղի տէտի :

Օղլու իլէ պիր տէմ պունտէ կիրմէսին ,
Թայլնաթլէրինի քէսէսիզ անըն ,
Չայիմ փայէսինտէ փէս թութուլմասըն :
Տիվանտէ աուլէրի հիչ անըլմասըն :

Վէնա տըր ուզագտէն օղրուն պագար տի ,
Օլան ահվալէրի հէփ քի տինլէրտի ,
Տէօնիւպ զամի իլէ վէսվէսէլէնտի ,
Եանուպ թիւթէրտի քի նէ՛ չարէ պուլա :

Փարիս պապասընը քի զէմնաք կէօրտի ,
Անտէն ար իտիւպ տէ ֆիլհալ գաչարտի ,
Չիրա օլ ահվալի քի իւքտէն տույտի ,
Վարուպ վէնայէ տէ հէփի տէտիքտէ :

Վէնա տըր իշխտիւպ Փարիստէն անի ,
Չայրի փէնչարէյի աչարըմ տէտի ,
Չիրա օլ փէնչարէ սարայտէ իտի ,
Օրայէ վարմագտէն Փարիս մէն օլտի :

Վէնա տէր, է՛յ Ֆարիս, սէն դալ շաղըդատէ,
Տօսթուժ, շիմտի սէն տէօն կէրի էվինէ,
Պաշըմը դօմուչէմ սէնին պաշընէ,
Հէման էօմրիւմ ֆէտա սէնին էօլունա :

Ատէմ կէօնտէրիւպ տէր, պիր նաճար կէլէ,
Խաթէտիկի եէրսէն փէնչարէ աչա,
Իրթէսի կիւն Ֆարիս վարուպ օրայէ,
Վէնա դօշուպ անտէ սէօյլէշիր պիլէ :

Տէր, տօսթուժ է՛յ Ֆարիս, պէլքի զամտէսին,
Էլէմի սէնտէն սէն էքսիք իտէսին,
Ղայրի պիր ֆէնտ իտէմ քի սէն տույասըն,
Շալլահ անըն ախրի խայրա տէօնէ :

Նիճէ պու էհվարտէն պիր դաչ կիւն կէչտի,
Վէնա սուլթան տախի պիր ֆիդիր իթտի,
Ֆարիս կէլտիկինտէ անա արզ իթտի,
Ալուպ քէնտիւնի դաչմազա մէյլ իթտի :

Վէնա աէր Ֆարիսէ է՛յ շահպազ տօսթուժ,
Սէնի թէճրիւպէյէ սալմագ միւրատըմ,
Տիրլէր խօտ ալամազ ազիմ խիլաթըմ,
Զաֆէր պուլունմազսէ ալի մէյտանտէ :

Վէ հէր քիմ իսթէրսէ զուլ տէվիրմէկէ,
Լազըմ քի էլլէրի գանա պուլաչէ,
Պու ալէմէ տիւչէն օյուն սանմայէ,
Զօգ պաչ կէրէք տիր քի կէօմէ պու էօլա :

Գի՞մ իսթէր պիգըյմէթ ինճու չըգարէ ,
Պէհէր հալտէ պահրըն տիպինէ էնէ ,
Անայը պապայը շէյին թէր.ք իտէ ,
Սօնրա հասրէթինէ ասանրէ.ք իրէ :

Էկէր թահգիգ վէնա սանա լաղմանէ ,
Կէօր թէտարի.քին ալ պէնի գաչէ ,
Ստրմ պօղուլուրսէ բատէթիմիլէ ,
Սէնտէն զայրը պէնի ալմաղ պիր քիմանէ :

Եէմին իյլէ պէնի սէն գանտըրարէ.ք ,
Ինանտըր հէմ պէնի փաղ սաղլայարէ.ք ,
Թա քի էմրի Հադգլէ իսթիֆան օլաղ ,
Վէ Էսապէլի տէ պէնտէն այըրմա :

Վար ըէֆթար աթլար պաղ հաղըր էթ պիղէ ,
Պէնտէ հաղըրլէնէմ միւրատըն իւզրէ ,
Միւնթաղըր օլայըմ հէման օլ վաղթէ ,
Գարանըղըն կէլ սէն , եախուտ սապահտէ :

Ֆարիա ումիտ իլէ հէփ տինլէր իտի ,
Վէնա սէօղլէրինտէն զայրէթլէնիւրտի ,
Էօլիւմի հայաթի էպէտ ունութտի ,
Սէլամլէր վէնայի տօղրուլուպ էվէ :

Չաղըրուպ պիր էմին խիւտտամըն տէտի ,
Եօպպէ շէհիրէտէ.ք եօգլա եօլլարի ,
Քի Սլամ , իտպեա պէյնինտէ իտի ,
Հէր գօնադտէ քէսկին աթլար հաղըրլէ :

Սու կէջիտէրինի պագ մէրամէթլէ ,
Պանա իրէսին թէզ վարուպ կէլէ ,
Խարճընի վիրտի պինուպ աթընէ ,
Թամէլէն գօշուպ եօլու եօզլայէ :

Հէր շէյին կէօրիւպ միւրատի իւզրէ ,
կէրի տէօնիւպ տէր հէփ հազըր տըր իշտէ ,
Նէ քի միւրատըն տըր պաշլա վէ իշլէ ,
Րէպպ ասան իտիւպ ախրի խայր օլէ :

Վէնա տա եօլուն ազղընի կէօրիւպ ,
Նէլէ գըլմէթլի ճէվահիր ալուպ ,
Օլ Փարիպէ քիմ թէր.քիմլէշիւպ ,
Թէպտիլի ճամէ տիր պինէն ճէմիան :

ԺԱ.

Վէնա ու Փարիս պիւնթիֆագ խաֆէն Ֆերարէրէ, Տու-
ֆէ արգաւէրէնդէն պէր պէօլէ + ալլա կէօնդէրէպ, Վէ-
նանըն ալթէրի վէ Փարիսին Ֆերարէ պէյանընդէր րէր :

կէճէնին իւշիւնճիւ սաաթտէ գալդուպ ,
Հարպի պինիշ տիր քի եօլա չըգուպ ,
Հիքմէթլի խիւտա եաղմուր պօշանուպ ,
Աղիմ գարանլըգ , էօթէսի տիւման :

կէօկ պուլուտ իլէ պիւթիւն գափլանուպ ,
Եօլ իղ կէօրիւնմէզ քէնտիլէր շաշուպ ,
Աթլար կիտիճէք եէրէ տօղրուլուպ ,
Մա զաղէպուլլահ ապ թուֆան զէման :

Սապահատէք եաղմուր արամ վիրմէ յուս ,
Միննէթլէ սիւրիւս շէնլիկէ սալուս ,
Պիր քէօյ դուրպինտէ պիր քիլաս կէօրիւս ,
Բուհպան օտասընտէ տիւշտիլէր միհման :

Ազշամ օլիճէք եինէ քի պինիւս ,
Եաղմուր տինմէ յուս հէմ տախի արթուս ,
Ուղուրլէրինէ պիր քէօբրիւ կէլիւս ,
Սեյլ անի երգուս խարաս ու վիրան :

Կէշիտ միմքին տէկիլ լալլան դալուս ,
Ֆարիս խիւտտամի քի սույէ վուրուս ,
Սթի իլէ սեյլ ուրուս կէօթիւրիւս ,
Օլ չայ րէվանէ օլուս րէվան ճան :

Վէնա ֆարիտէ տէր կէրի տէօնէլիմ ,
Սապահ վուրի եախուս անտէն կէշէլիմ ,
Քէօյէ օլ քիլսայէ տէօնիւս կիրէլիմ :
Քէշիշ խանէսինտէ միւքէրրէր միհման :

Խպրամ իթտիլէր օլ բուհպանէ ,
Սապահ օլ քէօբրիւ զինհար եաբըլէ ,
Պէն վիրէմ տիտի նէ խարճ կիտէրսէ ,
Նօլա տէյու պօյնունա պլտի բուհպան :

Սապահ քէշիշ չրգուս քէօյիւն հատարնէ ,
Թէտարիք իթմէք քէօյլիւլէրէնէ ,
Կէօրտիւ պիր աթլը պէքլէր քէօյ իշրէ ,
Քէշիշի կէօրիւս սիւալ տըր հէման :

Տէր տէօրթ պէշ աթլը շու պու շէքիլտէ ,
կէօրտիւկիւն վա՞ր մի տիւնտէ պու կիւնտէ ,
Գէշիշ միւնքիւր օլուպ կիրտի էվիւնէ ,
Անի վէնայէ իթտիւքտէ իյլամ :

Սիզին իշին տիր թահգիգ օլ կէլէն ,
Նէ հալինիզ վարսէ կէօրիւն թաճէլէն ,
Եօգսա պէօլիւք կէլիր անըն արտընտէն ,
Պէնտէ պաշըմտան գօրգարըմ հէման :

վէնա Ծարիսէ տէր , նէ պաղարսըն ,
Պունտա պուլունմա եէկ տիր դաշասըն ,
Պանա զէվալ եօգ տուր , շէօյլէ պիլէսին ,
Պէնիմ գօրգում սէն սին , տուրմա , օլ բէվան :

Ծարիս տէր իշտէ պէն պունտա էօլիւրէմ ,
Եախօտ իւզ պին բարչա կէր պէն օլուրսէմ ,
Պու տէմ կէր սէնտէն պէն այրըլուրսէմ ,
Էօնիւնտէ էօլմէք պանա բէք ասան :

վէնա տրր զաղէպէ կէլիւպ տէր անա ,
Էկէր բէք լաղըմնէ սանա պու վէնա ,
Զիւնքի միւրատըմըզ թահսիլի այա ,
Պուրատէն չըգ վար կէզին պիր զէման :

Զիւն իւլվինիւն ամսի օլմատի պիլէ ,
Շիմտիլիքտէ աչըլ , իշ էսկիլինճէ ,
Միւհալ տրր վէնայէ օլմագ ախէրէ ,
Իլա պիլէսին քի սէնին տիր հէման :

Փարիս տէր սէօղիւնի կէթիւր հաթրընէ ,
Տէտին չօդ պաշ կէրէք դօյուպ պու եօլա ,
Իշտէ սէն պաշըմը տէմ տիր տէֆն էյլէ ,
Պէնիմ էօմրիւմ ճաննա' , էօնիւնտէ գուրպան :

Վէնա կէօրտիւ քի Փարիս մադսուտի ,
Հէրկիզ այրըլմամադ , վիք տիր էօքճէսի ,
Ճան պիր ճիհան ի.քի տէյու գալմըշտի ,
Քէլլէ փազարընտէ տէր իշտէ մէյտան :

Փարիստէն անարզ չէքտի դըլլճի ,
Քէնտիւ կէօքսինէ տայայու դօտի ,
Շուրալուգտէն չըգուպ կիտէրսին տէտի ,
Եօգսա լէշիմի կէօրիւրսին պու ան :

Եազըզ , սէնին հալինի կէօրտիւքլէրի ,
Ճահտինէ կէօրէ նէտիր էնֆասի ,
Պաշընը թաշլայուպ աղլայի աղլայի ,
Էօմրիւն վայվայ իլէ կէչիւպ չօդ գէման :

Կէր եէմին իսթէրսէն շահիտ տիր թանըրմ'
Էօմրիւմ իչրէ պէն հիչ էրէ վարմայըմ' ,
Ալ եիւղիւկիմի սէն նամզատ իչիւն ,
Չար ու նաչար իտիւպ կէօնիւնի ըէվան :

Ալուպ եիւղիւկին ամմա պաշըն գալտըրմազ ,
Էօքիւր էօքիւր աղլար պիր ճէվապ վիրմէզ ,
Վէնա թիր թիր թիթրէր գօրգուսի Փարիս ,
Տույուրթմազ անա հէմ իրշատ կիւֆթէրան :

Վէնա տէրա՛յ տօսթու՛մ պուտուր սապր վազթի ,
Պատէ չօգ զէմանն օլա վուսլէթի ,
Կեր հէմլ իթմէսէք պու հալտէ շիմտի ,
Էօլմէք կէօրինիւր միւխաննէթ կիպի :

Լութֆ էյլէ տէյու ճէհտ իտէր իտի ,
Պէօլիւք պասմատէն եօլլամադ գաստի ,
Ֆարիս աղլամագտէն տութուլուպ նութգի ,
Աղզըն պիր աչմաղէ գատիր օլմատի :

Վէնա գալգըպ Ֆարիս էլինէ եափըլըր ,
Գալգ իքի կէօղիւմ վէնա միւլքիւն տիւր ,
Գափուտէն թաշրէ կիւճիլէն չըգարըր ,
Աթընէ պինտիրիպ տիվանէ թէք էշգ :

Իքիսի սարմաշուպ հէմանն պուսի էշգ ,
Բատէթսիղ ճիւտա օլ վազթ նագսի էշգ ,
Վէնա լէֆն լէֆն տէօնէր հիճրաննի տէմ էշգ ,
Ա՛հ պու այրըլըշ միւշքիւլ հալի էշգ :

Արտընէ պագարագ Ֆարիս ֆիրար էշգ ,
Զարիզար աղլար օլ սէրմէսթի էշգ ,
Վէնա արտընճէ շիքէստ տիլի էշգ ,
Պագուպ տուրուր, գալտի օլ հայրէթի էշգ :

Ֆարիս քէօյ ճէնանտէն ալարկայի էշգ ,
Գարանլըգտէ սիւրէր նաշար ճէպրի էշգ ,
Տատ սատ զէր փափասա պա մէգիտի էշգ ,
Սու էնմիշ եերլէրտէն կէշիրտի օլ էշգ :

Վէնա փափաղէ տէր վար քէօյ իչինէ ,
ՕԼ աթլըյի պուԼ հէր դանտէ իսէ ,
Վէնա սէնի իսթէր տէյու կէԼ պիլէ :
Էմմա թէնհա կէթիր տուրմա վար տէտի :

Պույուրտուղի կիպի ատէմէր կէլտի ,
Վէնայէ թէմէննահ իտիւպ վէ տուրտի ,
Վէնա ատէմին ատընի վէրտի ,
Սէն պուրայէ կէլիւպ նէ արարսըն տէտի :

ՊէօլիԼկ պաչի տէր, պուտուր կէրչէկի ,
Արտըմճէ փիւր սիլահ վար պէչէիւղ աթլի ,
Սիղի ախղ իթմէկէ պապան կէօնտէրտի ,
Պէն սէնին էմրինճէ իտէյիմ տէտի :

Վէնա տէր անլէրտէն իսթէտիկինի ,
ԱԼ կէթիր պիղտէ դալսընլար հէմի ,
Վէ դալանընի սէն չէվիր կէրի ,
Ագչամ օլիճէք կէօչէլիմ տէտի :

Սերպէօլիւք հէման թաչրէ չըգտըդտէ ,
Կէօրտիւ պէօլիւկի իրմիչ արտընճէ ,
Իսթէտիկինի ալը դօր անտէ ,
Վէ չօղլուղունի կէրի չէվիրտի :

Տէօնիւպ Վէնայէ տէր քի իչտէ օլտի ,
Հէր նէ քի էմր իթտին պաչ իւղրէ պիթտի ,
Նէտէմ միւրատըն օլուրսա տէտի ,
Հաղըրլէնէլիմ հէփիմիղ իմտի :

Ազշամ վաղթինտէ անտէն պինտիլէր ,
Թա սապահատէք շէհրէ կիրտիլէր ,
Վէնայի էվէ թէպիմ իթտիլէր ,
Պապասը իւղիւնէ հիշ կէթիրթմէտի :

Լաքին սարայըն թաշրէսինտէ իտի ,
Թաղիր իտէրէք պիր եէր վիրելտի ,
Վէնա թէվէքքիւլիւլլահէ գալտի ,
Պապասը ահվալի թէֆթիշէ գալգտի :

ԺԲ.

Տուֆինին զաշեպ էւ րեվան իմեան . իւ գըշնա իւ
Սապէլէ իւ Եւգոպա աշե՛ Բաշե Երեւոյ իւ գաթիւնէ
Տուրապ Երոպ էվինէ Եաշմալէրեւոյ Եւգոպաշն շըշնէ
Քայեմալ էլէրինէ պէյաննպէ :

Տուլֆի պիր տիվան իթտի սրրրանէ ,
Կէթիրիւպ Սապէլի օլ բուհպան իլէ ,
Ֆարիս գաշըրտըղըն թահգիգ տույտուգտէ ,
Անասըն պապասըն տախի կէթիւրթտի :

Վէնայի խալվէթտէ քէշֆէ էմր էթտի ,
Մամի էպէլէրէ անի Եօգլաթտի ,
Քէննէ պիքիրլիկին միւհրի տուրո՞ւրմի ,
Պատէ ահվալի սիւալէ գալտի :

Վէնա Էսապէլի շիւն սիփէր թութտի ,
Նէքի օլտի պանա հէփ անտէն օլտի ,
Նէ պէնլիմնէ Ֆարիսին սուշի վար իտի ,
Հէր նէքի վաղի հալ օլ տուր սէպէպի :

Նէ տէմ վէնատէն պու խապէր կէլտի ,
Տուլֆի էսապէլէ պաշար թաղիրի ,
Տէր պրէ խային մէլուն տէ սէօյլէ խմտի ,
Նէյէ իթտին պու շէնտ սէն խիյանէթի :

Սապէլ տէր պու իշտէ սուչում եօդ հաշա ,
Չօք էօկիւտ վիրիրտիմ տէվլէթլու փաշա ,
Էպլմէտի նէ վայ վէրէյտիմ պաշա ,
Մա անլէրտէ քէմլիք կէօրիւնմէղիտի :

Տէօնիւպ րուհպանէ տէր եա սէն նէ տէրսին ,
Քի իքի կին անլէրի սէնտէ սաղլատըն ,
Փափաղ տէր պէն Ֆադըր նիչլէյէ խտիմ ,
Անսըղ միւսաֆիրլէր պիր տիւշիւշ օլտի :

Թէշխիս իթմէք պանա միմքին տէկիլտի ,
Իկիտլէ դըղ թէպտիլ պէլլի տէկիլտի ,
Վալլահի թանըմաղ օլտում անլէրի ,
Եէմինիմ օլտուն սէն թահգիդ պիլ քի :

Պիրի պիրլէրինէ հէմ դարընտաշ տէրլէրտի ,
Կէճէլէրտէ ուղադ եաթըրլէր խտի ,
Պիր եավէ վէ քէմլիք հիշ պէլիրմէտի ,
Պու տուր կէօրտիւկիւմ վէ պիլտիկիւմ տէտի :

Պաշար Յարիսին պապասընատէ ,
Իթապ վէ թաղիր վաֆիր իթտիքտէ ,
Տէր իպնի շէյթան մէլուն խային տէ ,
Նէ աճէպ խիյանէթին զուհուրա կէլտի :

Իւք սուչունի չիւն պաղըչլատըմ պէն ,
Անըն իչիւն պունու տա իլլէտին սէն ,
Շիմտի վիրէյիմ շօգ ճէզանի պէն ,
Պիրինէ պին դաթ կէօր պէնտէն իմտի :

Նիճէ գըղըմի չըգարտըն էվիմտէն ,
Պէնտէ չըգարայըմ ճանընի սէնտէն ,
Նիճէ եատ իթտին գըղըմի պէնտէն ,
Պէնտէ եատ իտէմ քիւլլիւ վարինի :

Կէր տիւչէրսէ օղլուն պէնիմ ելիմէ ,
Քէնտի էճէլինի կէօղլոյէ կէօրէ ,
Եագուպ տէր էֆէնտիմ դուլունէ տինլէ ,
Պունճա զէման խէթամ դուհուր օլմատի :

Եէրլէր կէօկլէր շահիտ պու իշտէն տախի ,
Խապէրիմ եօգ խօտ պիլմէմ ֆիգրինի ,
Շէր վէլէտ պաչըմա օլ պէլա գօփտի ,
Քի պապասի իշտէ զէրզէպիլ օլտի :

Եագուպ հէր նէ չէնտ եէմին իտէրտի ,
Գապուլ իթմէյուպ դաղէպ տիր արթտը ,
Հէփ այանի տէվլէթ պիր եանէ օլտի ,
Բէճա վէ միննէթլէ գաթլի աֆվ օլտի :

Փէս էմմա դանլը գույույէ սալտի ,
Թալան վէ եաղմա իտիւպ էվինի ,
Տէֆթէրլէ ալուպ քիւլլի մալինի ,
Պէկլիկէ թաչրտուպ հէփի դապթ օլունտի :

Վէնանըն լիպասըն փէտէր սօյտուրուպ ,
 Սապէլ իլէ արի օտայէ սիւրիւպ ,
 Պիր դէման էօյլէ մահպուստէ դալուպ ,
 Թա քի էյամ շէրիֆ կէլիւպ իրիշտի :

Պէօյիւք ատէմլէր վէ ազրանիպլէր ,
 Վարուպ տուգայէ բէճա իթտիլէր ,
 Էրքէկին եօգ տուր պիր դըզ տըր տիրլէր ,
 Պու ճինս դօմա բէվա տէկիլ էֆէնտի ,

ԺԳ.

Վէնանըն ինլադ :

Պապասընըն տախի ճիկէրի եանմըշ ,
 Հէլէ օլ սիւրկիւնտէն կէրի չէվիրմիշ ,
 Կիւնլէրտէն սօնկրա լիպասըն վիրմիշ ,
 Թաքի փէտէրին եիւզիւնէ չըգտի :

Կէօրտի վէնա պապայի կինէ լութֆնտէ ,
 Պիր կիւն տէր էֆէնտիմ տիլէկիմ կէչէ ,
 Իթլազ էթ եագուպի պանա պաղըչլա ,
 Պիր իխթիյար տըր ալգըչլէր տէտի :

ԺԴ.

Եգուրըն ինլադ :

Ազատ իտիւպ մայընի չէվիրտի կինէ ,
 Միւրիլէ ալընան հէփ տէֆթէր իլէ ,
 Իլէտուպ սէճտէյէ անի տուգայէ ,
 Օլ տախի թէսէլլի անկա շօգ վիրտի :

Աշինա վէ ազրապա վարուպ Եագուպէ ,
Եիւքր ու համտ իլէ խաթրին սիւալէ ,
Հէփ մէսրուր օլուպ տուր խէլասինէ ,
Նիլէ խայիր տիւա իտիւպ տուգայէ :

Փարիս անասի վէնատէն պիլտի ,
Պու խէլասլըղի վէ իլթիֆաթի ,
Գալգուպ վարտի անա չօգ շաքիր օլտի
Թէմէննա իտիւպ ալգըլէր վիրտի :

վէնա տէր անա թէնպիհ տիր սանա ,
Գի հէրկիղ պէնտէն սէն էքսիկ օլմա ,
Փարիստէն խապէր սիղէ վէ պանա ,
Էլպէթ սէն կէթիրա տէյու գանաըրտի ,

վէ քէնտի տախի վաֆիր սէվինիւր ,
Պիրաղ անընլէ հասրէթին ալուր ,
Իլլա վէնա տէրտի հէման Փարիս տիր ,
Աճէպ գանտէ՞ միհման խապէր տիլէրտի :

ԺԵ.

Փարիս Ենվալէ :

Փարիս օլ կէճէտէ սույի քի կէչիւպ ,
Ճրանսա սընըրընի արտընա ալուպ ,
Թա ճինօվայէտէք սօլուղուն ալուպ ,
Գէնտինի ալլա պիլտիրմէգ իտի :

Սալօյա եիւքսէք տաղլէրին աչէ ,
ինուպ Պինամօթէ օլ պիր եիւզիւնէ ,
Տէրեա էօթէսինէ սալուպ օլ տիյարէ ,
Էրտի մուաղղէմ շէհր ճէնօվայէ :

Լաքին օլ լաթիֆ խանէնտէլիքտէ ,
Նէչէ իկիտլէր աշինա օլտուգտէ ,
Կեահ ճիրիտ հէնկեամտէ նէչէ մէյտանտէ ,
Անի կէօրէնլէր սէվէրլէր իտի :

Լաքին ահվալ իչիւն եանարլար իտի ,
Այրլըշտէն փէս նէ սուրէթ պուլտի .
Քեաղըտլէր եաղուպ պիր սայի պուլտի ,
Վէ եէմինլէ անա թէնպիհլէր իթտի :

Օրտուվարտտէն ղայրիսինէ վիրմէյուպ ,
Սայիտա վէնա շէհրինէ կիրուպ ,
Օրտուվարտի պուլուպ սրրօանէ վիրուպ ,
Քի աչուպ օգուտի պուտուր սուրէթի ,

ԺԶ.

Պարիսպէն Օրդուվարտէ Գեմուպ :

Պէնիմ հաղիգաթլը Օրտուվարտ հէմտէմիմ,
Սաֆիաթ իւզրէ նիաղ սէլամըմ,
Աճէպ պիլիբմիսին քի նէ՛ հալտէյիմ,
Մէկէր լութֆի հաղղէ տէօնէմ պէն կերի :

Պապամէ օղուլլուդ սէնտէն ումարըմ,
Թէսէլլի իտիւպ պէնիմ պէտէլիմ,
Սանա էմանէթ օլ Վէնա նազըմ,
Սէնտէն իրշատ օլա խուրրէմի բուհում :

Պու մէքթուպլէրի սահիպլէրինէ,
Թէսլիմ իտիւպ տէ օղու անլէրէ,
Վէ ճէվապլէրին սէն ագապինճէ,
Եազուպ եօլլայասըն, կէօզլէրիմ եօլտա :

ԺԷ.

Անսընս վէ պապասընս ճէվուպ :

Իզէթլի պապամըն փայըն փուս խտէմ,
Վալիտէմ տէսթինէ եիւզլէրիմ սիւրէմ,
Սէլամտէն էվիլէլ զայէթ տիլէրէմ,
Սուչումի աֆվ իտիւպ քիւստահըմ չօգ տուր :

Պէն սիզէ շէր վէլէտ պէլա քի տօղտում,
Սիզի այըպ իլէ զահմէթէ վէրտիմ,
Էյլիկինիզ իչին նէ տիր ճէվապըմ,
Վաճիպիլ հիւքմ էմ, կէօրիւնիւպ տուրուր :

Սիզ պէնի տօղուրուպ սէվինմէկ իչինն,
Պէն հիճապտէ զէմտէ սիզի չօգ սալարմ,
Պու սօնի պաշ օլտի անա եանարըմ,
Հէմ սիզէ իթտիմ, պէնիմքի տուրուպ :

Կէր պէնի սէվէրսիզ Օրտուվարտի սէվին ,
Կէր կէլիր կէլմէզէմ հէմվարի թութուն ,
Քիւլ քէսիլտի չէհրէ սէֆիլ պապանըն ,
Անասը կէօզ եաչի խօտ սիյլ ըէվան տըր :

ԺԸ.

Ֆարիս անասը վէնայէ Ռեֆիսայ կէօթի-բոթի-նէ :

Ֆարիս անասի վէնայէ վարուպ ,
Էֆէնտիմ միւթտէ սանա տա մէքթուպ ,
Վէնտ Օրտուվարտի թէզ թէզ չաղըրուպ ,
Պաշէր օգումաղէ եազըլան պուտուր :

ԺԹ.

Սէվեթիէ վէնայէ պո-արզո-ե-զրէ :

Րիքեաթլէ պու տուր եազտըղըմ սանա ,
Ֆարիս գուլունտէն սէնա վէ տիւա ,
Պու կիւն տիլլիքէսթ տօսթումտէն ճիւտա ,
Միւտամի պէնտէն սուլթանըմ վէնա :

Կէր պու փէրիչանի հաթըրնա կէլտէ ,
Ղարիպ տէրտիմէնտի սիւալ իտէրսէ ,
Նէ հալտէ տիր տէյու պիլմէք տիլէրսէ ,
Մալիւմինտէն աչկըն ա'յ ալիմ վէնա :

Պատի գարէրէ նիճէ թէսկինտէ ,
Էմնա շիտտէթի էշգ էմվաճի ճօշտէ ,
Պահրի էնկինլէրտէ տէվրանկեահլէրտէ ,
Չէնտան սահրալէրտէ արանըր վէնա :

Հաթրըմէ կելտիքճէ օլ լաֆղի վէնա ,
Մալիւմ իլէթ տիր քի պիր սաէթ պանա ,
Սէնսիզ պին երլճէ տիր պու հալտէ հալա ,
Ֆիրզան ֆիրաւանտէ էյ հիւրիւմ վէնա :

Էյ պէնիմ զուհրէմ շաշան գալպիմտէ ,
Թէսիրի գայնագ տըր թութուշմագտէ ,
Տիվանէլէր թէք լաիլաճ խասթէ ,
Փէրչինի տիլէսթ մէհինէվ վէնա :

Պէնիմ սերվիսիմիյն սէֆիտ սիւնպիւլիւմ ,
Թէշլիհին եօգ քի խաթմըն խտէյիմ ,
Վէնայի անտըգճէ թարմարտըր ագլըմ ,
Շահիտիմ խալիգիմ էյ կիւլպույ վէնա :

Էօմրիւմտէն ճիւտա օլտուղում կիպի ,
Թասապվուր թէք գալուպ ճէնագէ կիպի ,
Պու խէյալի պահրըն տէր քէնարի գանի ,
Մէկէր վուսէթ տիտար հէյաթըմ վէնա :

Միւքի՞ն մի հաթրըմտան չըգարմագ պիր տէմ ,
Վէնա տէտիկիմ տէմ եէրէ տիւշէրէմ ,
Էօլիւմ թէրի պասար պէնի տէմ պէ տէմ ,
Էճէլիմի տիլէրէմ փէնահըմ վէնա :

Վահ իլէ կէչէ՞մի Ֆարիսին էօմրիւ ,
Պու չէչի՞ կիրեանըմ հիչ տինմէյէ՞մի ,
Ճիհան գըսմէթլէրի կէչէ՞ մի եանի ,
Կէչմէյէ թէք կէօրսէմ օլ նուրի վէնա :

Տէր հէփ զէմիմի գալէմէ ալսամ,
Պին եղլճէ անի ախիր իտէմէմ,
Սէնա սիւնպիւլլէրիմ տիւա կիւլլէրիմ,
Պահր ու ճիհանլէրճէ նիազ այ վէնա :

Էջգըն տէրտի իլէ հերաքէթլինատէ,
Ուսիւմ կիտէրէք մէ յիթ թէք տիւշէ,
Օլ եիւմնի սատէթ հիւքմի սիթարէ,
Միւրատէ ճան վիրէ՞մի եա՛ տիլտար վէնա :

ի .

Հիւեայէ :

Օրտուվարտ օգուտուգճէ եազըլանլէրի,
վէնանըն կէօզ եաշի ճուշի չայ օլտի,
Տէմտէմ կէօզիւ եաշի տէմ գաթրէլէրի,
Տէմտէմ ուսի կիտէր տէմ կէլէր իտի :

Իքի գըզ տուրուպ կիւլապ սերփէրլէր,
Օլ հալի կէօրիւպ անլէրտէ աղլէր,
Պուրնու գուլաղընի հէփ Սապէլ չէքեր,
Օրտուվարտ իլէ վիրուպ իւմիտ թէսէլլի :

իՍ .

վէնադէն նասե Գարէս դուշուանէ նիյալլէր իլէ =
Պիրազ տինկլէնուպ խապտէն օյանուպ,
Օրտուվարտէ տէր քի ճէվապին եազուպ,
Հէրնէքի տէրսէմ հաթրընէ թութուպ,
Օլ տա եազտը քի պուտուր մէֆհումի :

Փարիս տիր էֆրազըմ սէր իսթիֆանըմ ,
Միւրուրի էօմրիւմ վէ իֆիթ իխարըմ ,
Ճարիյէնտէն նիազ արդի սէլամըմ ,
Չէնտան սիւալ իլէ խաթըր աթըրի :

Հալա ուղագտէն մէրհապէլէր տիր ,
Հէնիւզ էլէմէ հէմլ պատէ ալէմտիր ,
Շիմտի պիղէ չօդ սապր էլպէթ լազըմտըր ,
Թաքի թանկըրտէն օլա վուսէլթի :

Հէրնէյէ քի օզրատըմ մալիւմ պէն իթտիմ ,
Շէօյլէմի անկլարսըն քի պէնիմ եիւրէկիմ ,
Սէնին կիպիմի եանուպ գավրուլուրում ,
Պիղէ պիր չարէ եօդ սապըրտէն զայրի :

Եախօտ պաշրմէ կէլէն զաղէպլէր ,
Ըրդէ միւթաալիք չօդ սէրէնճամլէր ,
Խավֆատիմ զայիպտէ քի տախի պէտթէր ,
Սազլանմըշտըր պանա անի քիմ պիլիր :

Սէնքի էրքէկսին պիփէրվա տէմլէ ,
Միւրատընճէ իտուպ սէյահաթ իլէ ,
Ճիհան սէյրանինտէ թէֆէրրիւճ իլէ ,
Ճա պէ ճա սիւրուր անի քիմ պիլիր :

Եա պէն նիշլէյիմ պաղլու այաղըմ ,
Էքսիքի զէրուր գըսա էթէկիմ ,
Փէլէք զէտէսինէ քի պէն օզրատըմ ,
Ղայըպինի տէտիմ տախի քիմ պիլիր :

Կէր սասար իթմէղսէք պիղէ կիւճ օլուր ,
Եափաղղըմըղ իշ պէլքի պօղուլուր ,
Ուղանուպ էսկիրսէ պիղէ եէկ օլուր ,
Հադդըն հիքմէթի չօդ անի քի՞մ պիլիբ :

Պիլիրսին էքինճի թօխմինի էքէր ,
Պիթինճէ կէօղէտիւպ թիմարին իտէր ,
Մէյվէ վադթինէտէք նիճէ հէմլ իտէր ,
Եէթիշիւպ փուխտէլէնուպ երէճէք օլա :

Կէր օլ էքինճի սասալըրսըղ օլսա ,
Ճէպրէն թօխմի չէքէ թօփրադ եիւղիւնէ ,
Կիւնէշ իսիլիկի անկա տօգունա ,
Սլ տէ՛մ սարարուպ գուրույէ դալա :

Պիր քիմէսն պինա եափմադ տիլէրսէ ,
Ֆարզարը քի եափ եափ ուճէ չըգարէ ,
Կիւնէլէրտէն սօնկրա եափուսին գուրա ,
Չէյն խտուպ անտէն կիրուպ սէվինէ :

Էմնա քի մէյմար թէղլէնիւր իտէ ,
Տէյէ հարպի թութուն իլէրի կէլէ ,
Թէմէլ տինմէմիշքէն եափը եըզըլա ,
Սօնկ փիւշմանյըգարը չարէ պուլմայէ :

Իքի կէօղիւմ Ֆարիս էօկիւտ պիլէսին ,
Վէնա սէնին տիր , պիր հօշ պիլէսին ,
Հէր մըգտարընճէ կէր սասար իտէրսէն ,
Պարըն կէօրիւպ էլպէթ անի պիլիրիմ :

Պիր եերէ վարմա սէն անտէն զայրի ,
Թաքի պիլտիրէ յիմ պաքի ահվալի ,
Իէճամ պու տուր հէման հօշ թութ հաթրընի ,
Պիվէֆա պիլմէ պէնի , անի պիլիրիմ ,

Վէնա ճարիյէն սանա եազմըչէմ ,
Լէք լէք արգու իլէ բույին պուս իտէմ ,
Եերլէրճէ կէօկլէրճէ սելամ սունարէմ ,
Ճիհանլէրճէ վար օլսուն պէնիմ սելատիկիմ :

ԻԲ .

Հիւեայե :

Նամէ յի մէօհիւրլէյուպ տէր Օրտուվարտէ ,
Թէզ թութ էլինի վէ սայի եօլլա ,
Ձիրա Ֆարիս նազլըմ պէքլէր հապէրէ ,
Ինթիզար դալմասըն օլ նէվճիվանըմ :

ԻԳ .

Օրտուվարտ էազրը :

Օրտուվարտ հէմ տախի վէնա ահվալին ,
Եազուպա օլան տուգա զազէպին ,
Պաշընէ կէլէն ուգուպէթլէրին ,
Պիր պիր Ֆարիսէ եազուպ պիլտիրտի :

ԻԴ .

Պապասը էազրի :

Ֆարիս պապասի սիթէմլէր եազուպ ,
Սէն պիզէ էվլատ փէյտահ օլմայուպ ,

Հէմ սանա զայելթ հէմ պիղէ գըյուսպ ,
Ախիր վագթիմատէ պու հալ նէ իտի :

Պիղիմ վարիսիմիզ ֆագաթ սէն իտին ,
Այ պիր տանէ օղլում պիղի սօրարսըն ,
Աղլայը աղլայը հէմ տէմ պիլիրսին ,
Ճիւտա օլտուղընտէ եասանճը կիպի :

Տուգա գաթլ իթմէկէ միւրատ իթմէսի ,
Էվիմի եաղմալէյուսպ մահպուս իթմէսի ,
Ըրղըմ ըրսվայ օլուսպ էսիրլէր կիպի ,
Հէփ պունլարէ սէպէսպ սէն օլմատըն մի :

Պու միւսիպէթտէն թանկրի դուրթարուսպ ,
Իթլաղ օլտուղիմ նէվճիվան կիպի ,
Մալ վէ մէլայըմ եինէ վիրիլուսպ ,
Մալիւմ քի սէպէսպ օլ վէնա օլտի :

Ին .

Հիւեայի :

Օրտու վարտ քեաղըտլէրլէ եօլլար սայըյի ,
Փարիս տախլ օլուսպ թէսլիմ իյլէտի ,
Փարիս աչտըգտէ օգուր ահվալի ,
Մուհիտի էնկինտէ պիլտի քէնտինի :

Ֆիրավան ֆիրագլէ չարգանուսպ տուրուր ,
Ինկլէր ֆիղանիլէ մէքթուսլի օգուր ,
Կէօղիւ եաչընտէն քեաղըտ ըսլանուր ,
Նիչէ վագթտէն սօնկրա կէօղլէրին աչտի :

Պիրազ օրալըգտէ թի դարար դըլտի ,
Իքինճի մէքթուպէ ինթիզար օլտի ,
Տույէ ահվալի վէ օլաճաղի ,
Քի պիր շարէ կէօրէ քէնտույէ տախի :

Էմնա վէնա տույտի փէտէր ֆիգըինի ,
Քի պէճիտ էվէրմէք իմիշ մադսուտի ,
Քէնտիւ պաշընէ կէլէճէքլէրի ,
Քի փէտէրէ դարշու տուրաճագ իտի :

ԻԶ .

Վէնապէն Ծարիտ Բէրբար Ֆէրուդ :

Իքինճի մէքթուպ եազտը թաճէլէն ,
Պաշըն թէտարիքին հէման կէօրէսին ,
Պու հինտիւ վէնատէն էլին եույասըն ,
Օլ տիյարտէն ուզաղլէն սէն իքի կէօղլում :

Պապամըն ֆիքըինի պէն թահգիգ պիլտիմ ,
Պանա սաթաշաճագ պէն փէք անկրատըմ ,
Հէման պիր Ալլահա գալմըշտըր իշիմ ,
Գաթի միւշկիւլի հալ պիլէսին տօսթում :

Իւշ թիւրլիւ պէլա կէօրիւրիւմ պէլլի ,
Իշտէ էօնիւմտէ եազըն գաղէլի ,
Եա գաթըլ տըր եա խէնտէք սիյասթլէրի ,
Եա գարանլըգ զընտան էպէտի էօմրիւմ :

Էլպէթքի պունլար հազըրտըր պանա ,
Ղայրի մէճալ եօգ տուր իլլա սապը հալա ,
Պու դարանլըղէ այտըն Հագգ թէալա ,
Տիւատէն ունութմա պէնտէնի վէնա :

Ի՛է .

Տըւֆէնէն Ռերիօնէ գըըն էվերօնէ Ռըսար էնօնէ :

Տուլֆի սուլթանի իլէ թէրքիմ իթաիլէր ,
վէնայի էվէրմէք միւրաս իթաիլէր ,
Լաքին փատիշահէ միւրաճաթ իտէր ,
վէ մուհապպէթնամէ եազըլան պուտուր :

Ի Ը .

Տըւֆէնէն գըսէ եազըլան օհմուդ .

Շէվքէթլու վէ ազամէթլու շահ ճիհանկիրիմ ,
վէնայի էվէրմէք միւրաս իյլէտիմ ,
Իխթիյար օլտուգ մալիմ , իղէթիմ ,
Օճաղիմէ վարիս պուլունմալի տիր :

Ֆիանտրա բրինցիբէ տախի Նօրմանդէ ,
վէ Բօրթուն տուգանըն օղուլլէրինէ ,
Պու իւչ տէվլէթլինին զէվատէսինէ ,
Հէր գանղիսինին քի շահըմ էմրի տիր :

Լաքին մէրճու տըր քի պունտա կէլլէր ,
Քի էմվալիմիղէ վարիս օլալէր ,
Հէմ կէօնտէր շիմտի քի վէնայի կէօրէլէր ,
Ֆէրման ալէմ փէնահ փատիշահըն տըր :

Ի թ .

Շահարէն ճեփաղնաֆ Տաւֆէյէ :

Սաատէթլի գրալ տախի ճեփապ եազտը քի ,
Պէնիմ պիրատէրիմ մալիւմ օլա քի ,
Ֆիանտրազատէլէրի պիլմէմ իսթէրլէ՞ր մի ,
Նօրմանդըն օղլու պիզէ պախտ տիր :

Վէ Բօրթուենանըն վար ի քի փիւսէր ,
Պիրին տամատըղէ սանա վիրէլէր ,
Սանա ճիվար տըր հէմ սէնի փէք սէվէր ,
Կէօնտէրէմ սանա անլէր մագուլ տուր :

Լ .

Տաւֆէ վէնայէ եվէնաֆ Բեւլէֆ իրեպ վէ անըն Բապուլ
Երֆարիդէ պէյաննորէ :

Օլ տէման տուգա խանուլի իլէ ,
Վէնայի չաղըրուպ քէնտուլէրինէ ,
Իչտէ փատիչահըմըլըն Ֆէրմանի իլէ ,
Մէնի էվէրմէք միւրատըմըղ տըր :

Ճանըմըղ նէչէ քի թէնիմիզտէ ,
Պու իչ օլմապ կէրէք պու ճիհան իւզրէ ,
Տուգազատէլէրի տախի բըրնցիբէ ,
Կէլիպ էօնիւնտէն կէչէճէքլէր տիր :

Հէր դանդիսինի քի պէկէնիր իսէն ,
Անի ալուպ տամատ քի վարիսիմսին ,
Վէնա ըէճա իտէր քի էֆէնտիմսին ,
Պիրազ թախիր պույուր վազթիմ տէկիլ տիր :

Կէճ մի դալուր քի պու ճիւղի վիճուտիմ ,
Պոյունտուրուղէ շիմտիտէն դոյում ,
Անասի տանլար պապա տէր կիւճլիւմ ,
Տիրլէր տուրսուն կէօրէք սէպէպի նէ տիր :

Սօնրա պապասի միւլայիւմէթլէ ,
Սէօյլէր գըզա էմմա ալմազ այնրնա ,
Վալիտէսի էօկիւտ վէրիր թէնհատէ ,
Տէր քի հէման պիղէ էղիյէթին տիր :

Անասրնա տէր , պանա պիր դաչ երլ ,
Քէրէմ իյլէն վէրին արամ վէ միհիլ ,
Քէնտիւմի պիլմէմ պէն տահա ճահիլ ,
Քեամիլ օլիճէք սէօզ օլ վազըթտէ տիր :

Պատէհու թէքրար իպրամ թահան իտիւպ ,
Գըզ օլ սէօղլինտէն ասլա շաշմայուպ ,
Կէօնլիւ Փարիատէ չիւնքի տույուլուպ ,
Տէտիլէր ահտըն թահգիզ տիր իշտէ :

Տուգա տէր քի պունճէ սանա սէօյլէտիմ ,
Սէն պանա պու տէնկլիւ ասիլըգ էթտին ,
Փիրլիքտէ օլ գայտտէն ազատ օլայտըմ ,
Կէօնկլիւմ ինանմաղտի շիմտիյէտէքտէ :

Պիր հօշ շիմտի պիլտիմ սէնին նիյէթին ,
Օլ Մարեօլ Ֆարիսէ եէքտիլ օլտուղին ,
Էսապէլ թայէնէ զարպէր վիրէ յիմ ,
Հէրնէ քի իշէտին պէյան իյէյէ :

Սօնկրա էվլատ կիպի տէկիլ քի իտէմ ,
Էօկիւտ եիւղիւնտէն եա թէնպիհ իտէմ ,
Կէօղիւն էօնիւնտէ ազապէր վիրէմ ,
Տիւրլիւ տիւրլիւ պէլա սիասէթլէրլէ :

ԼԱ.

Սապէն էնէնէնէն շէնէնէն :

Սապէլ կէլսին տիյու օլ տէմ էմր իթտի ,
Տիվան մէյտանընտէ սիւալ օլունտի ,
Էլպէթ վէնանըն էվէնմէմէսի ,
Սէպէպ նէտիր տիյու շէրպէթճիք սունտի :

Էմմա վէնա իլքտէն թէնպիհ էթմիշտի ,
Պէյան իթմէյէսին պիլտիկին սըրրի ,
Լաքին շէրպէթ քէսկին զայէթ մէստ իթտի ,
Ասլա մէրհամէթ եօզ վիաթա վիաթ քէյֆի :

Սէօյլէրիմ տէյու աման հայգըրտի ,
Սէֆիլի դալտըրուպ ինկլէր օղունուր ,
Էֆէնտիմ վէնան եիւղիւկիւն պիլիւր ,
Ֆարիսէ նամգատ նիշանըն վէրտի :

Իմնա տէվլէթ լիմ պէնիմ եօզ սուչում ,
Ձիրա նասիհաթ չօզ վիրիր իտիմ ,
Պաշրմա կէլէճէկին փէք պիլիր իտիմ ,
Լաքին գուլն իտիմ չարէմ նէ՞ իտի :

Կէր վէնա թէնին հալա կէթիւրսէն ,
Գէրիէթիլէր իլէ պին լօգմա իթսէն ,
Կէօղիւ էօնիւնտէ իթլէրէ աթսան ,
Չէվիրէմէզսին Ֆարիստէն անի :

ԼԲ.

Վէնանըն վէ Սապէլն հափսէ Գօնուլորդի :

Վէնայի եիւղիւնէ շիմտի չրգարտմատը ,
Հէման սօյտուրուպ լիպասլէրինի ,
Իսապէլ իլէ զընտանէ սալտի ,
Չէրզէմին գարանլըգ տըր գանլը գույի :

Տիզլէրինէտէք պիրէր չուլ տէլուպ ,
Պօյնլէրինտէն կէչիրէ գօյուպ ,
Եալըն այագ տիզ շէօյլէ եասլանուպ ,
Բի հապըր իւղրէ գանլուլէր կիպի ,

Ֆագաթ պիրազ էթմէք վէ սու վիրէլէր ,
Վէ դայրի թաամ հիչ վիրմէյէլէր ,
Պիր քիմսէ օլա քի անլէրի աճըյա ,
Գաթլի վաճիպ տէյու սիճիլ օլունտու :

ԼԳ.

Գրու խորագրեան կեանքի բնական
կեանքի :

Պատելեցիմ գրալտէն քի կեանքի լիտի ,
Օլ մեզքիւր Բօրդօ տուգանքն օլլու ,
Շէհրի վէնայէ թաճէլէն կէլտի ,
վէնայի կէօրմէկէ ֆէրման օլմուշտի :

Տուգա տույտուգտէ գարշույէ չըգուպ ,
Աղիւմ թէքրիւմ իլէ էվէ իլէտուպ ,
Շէնլիքլէր իլէ զեյաֆէթ իտիւպ ,
Կիւնլէրտէն սօնրա էլպէթ սէօղ տիւշտիւ :

Տուգաղատէ իլէ մարուֆ կէլէնլէր ,
Արալըգ պուլուպ սէօղիւ աչտըլէր ,
Տուգա հիճապ իլէ պիւր աղ նազլ իտէր ,
Իսթիսար իլէ սէօղիւ պիթիրտի :

Էյ իղէթլի օղլում վէ տօսթումղատէ ,
Պույուրուն զինտանէ էզամէթ իլէ ,
Սէնի կէօրիճէք թէք կէօնլի օլէ ,
Պէնիւմ գահրըմ տա տէֆ օլա տէտի :

վէնա իլքտէն քի պունի իշիթտի ,
Պէքճիլէրինէ փէք բէճա իթտի ,
Պիւր թալուգ կէթիրտիւպ իշին պօշաթտի ,
Մէքրուն աղա իլէ տօլտուրէ գօտի :

Գօգուլթտուրուպ անի հաղըր իյլէտի ,
Նէտէմ պէքճիլէրէ հապէր օլունտի ,
Վէնայէ կէլէճէք տիր տուգա օղլի ,
Օրթա գաբուլի քի աչմագ էմր օլտի :

Վէնա արըր ֆիլհալ գօգմուշ թավուղի ,
Գօլթուղի ալթընէ սագլայէ գօտի ,
Քի կէլէնլէր գօգմուշ սանսըն քէնտուլի ,
Վէ իքրաս իտիււպ գաշալար կէրի :

ԼԳ.

Տոգաղապէնին Վէնայէ կէօրթէ+ իշէն հապսէ կէնթիլէ :

Տուգաղատէ իշէրու կիրտուկի կիպի ,
Օլ մէքրուհ գօգուլի ալտուղի կիպի ,
Ագլի թարմար օլուպ պայըլա եաղտի ,
Կէօնլիւ պուլանուպ քի իքրաս իթտի :

Սէօղիւն նէթիճէսին անա սէօյլէրտի ,
Պէն սէնին նամընա կէլմիշիմ տէտի ,
Վէնա ճէվապինտէ սապիթգատեմ տի ,
Հարպի թաշրէ չըգուպ սօլուղին ալտի :

Թէվապիսինէ տէր կէօրտիւնի՞ւղ մի ,
Նէ՛ միւրտար միւհմէլաթ քի գօգմուշ իտի ,
Նի՞ճէ չօգ իկիտլէր ատընի պօղտի ,
Քէնտու տէ ճէղասընի պուլուպ չիւրիւտիւ :

Բէսմի գատէմ տիր էզէլտէն գալմա ,
Պիր հալլատիս քի խալդէ պէհանէ ,
Ֆրէնկի , ֆինսիլա , կնէքիօլէ ,
Նէվ խապէր եաեըլան գօգմուշ տուր վէնա :

Հիւսնիւնէ զուրուր օլան օլ վէնա ,
Շիմտի զինտանլէրտէ չիւրիւյօր վէնա ,
Կէօկչէքլիքտէ պիր նամ վիրէն օլ վէնա ,
Շիմտի միւրտար չիրքին օլմուշ օլ վէնա :

Նիչէ իկիտլէրէ հայֆ ու զատր իտէն ,
Ֆիւնճի գարանլըգտէ եապանըր վէնա ,
Ճէմի Ֆրէնկիսթանտէ տասիթան վէնա ,
Քէլի լէշի թէք շիմտի գօգայօր վէնա :

Նէչէ իկիտլէրի նար էշդէ եագան ,
Պահսի մէյտանլէրտէ օլ ճէնկ իթտիրէն ,
Օլ գատար զալըմ գանլէր տէօքտիւրէն ,
Շիմտի գանլը գույու պէքլէյօր վէնա :

Նէչէ մուհարէպէ պէրայի հիւսնէ ,
Աճէպ օլ պիր թէննազ քիմէ նասպ օլէ ,
Ճա' ճա' մուգաթէլէ գաղա իթտիրէն ,
Կիւն եիւզիւնիւ կէօրմէզ աղապտէ վէնա :

Նէչէ ազիզ մէրտլէր օղլունէ դըյտի ,
Նէչէ ճիվանլէրին անասըն աղլէթտի ,
Աֆիյաթնիւմա տէյու շան վէրտի ,
Շիմտի ահ վահ իլէ ինլէր օլ վէնա :

Տիպա ու ճեվհերլէ զէյն օլան վէնա ,
Ղուրպէթ չուլէրինէ կիրմիշ օլ վէնա ,
Եիւզէլլիք իլէ միւսթաղնի վէնա ,
Գարարմը պուրուշմուշ չինկեանէ վէնա :

Չօդ տիլավէրլէրէ պու ֆէնատի իթտի ,
Չօդ շահպաղէր անլար կէրու դաչարտի ,
Խապսէ վարտըգտէ անա սըգլէթ տի ,
Էմմա վէնա ատընի շէյլէ չըգարտի :

Օլ իսկէնճէտէ վէնա գալտըղի ,
Վիլայէթ այանէ կիրան կէլիւրտի ,
Եիւրէքլէրի փարէ փարէ օլուրտի ,
Այա' պու սըրը ն'օլա պու գըզըն իշի :

Պու գըզէ պու աֆէթ նէ' աճէպ իտի ,
Նալայըդ նամ իլէ նալայըդ եէրի ,
Պիչարէ գալտըզըն աճըրլէր իտի ,
Քի կէճէ վէ կիւնտիւզ միհնէթտէ գալտի ,

Կէնճիկինէ գըյտը պու սէֆիհ գըզտէ ,
Օլ խօրեաթ Մարեօլուն արտընճէ տիւշտիւ ,
Նօ' տէտի տուրտի սէրքէչլիք իթտի ,
Եազըգ կէնճիկինէ նաֆիլէ եէրէ :

Սէօզիւնտէն տէօնմէզ միւթի օլմազ տէ ,
Վիճուտին վիրմիշ օլ սիասէթէ ,
Չէքիպ զահմէթի գանլը գույուտէ ,
Օլ իսկէնճէտէ բատէթի իլէ :

Նէ՛ մէրթեպէ էչդ քի պու դըզ շէօյլէ օլա ,
Աճէպ օլ զայիմ օղլանտէն մի օլա ,
Չէրզէմին թէքնէտէ իշթէ չիւրիւյէ ,
Թաճիւպ իտէրլէրտի օլ միւսիպէթէ :

Գամ ու գայտ իտիւպ եասըն թուլթարլար ,
Նէչէ խաթունլէր խանում սուլթանլէր ,
Օլ զէլալէթի նէչէ պիր չէքէր ,
Իզզ ու նազ իլէ պէսլէնէն վէնա :

Կիւզէլիկինէ էֆսուս գատր իթտի ,
Խիւտայի՞ մի օլա շէյթանի՞ միլլտի ,
Հիչ օլմամըչ պու սըրըր , խայր օլա սօնի ,
Հայրֆ սանա է՛յ վա՛հ , է՛յ միւմթաղ վէնա :

Հէր քէսին ճանի քէնտույէ թաթլի ,
Հէմ էլլէրինտէն պիր շէյ կէլմէզտի ,
Պապասընէ ըէճա հիչ կէչմէզ իտի ,
Իմտի իշ կիթտիքճէ ֆէնայէ վարտի :

ԼԵ.

Վէնայէ Բեհէլլե ինն Պարիսին փոքերի Խափիսիանէյե
կեղև փենլարէ աշուրէ :

Կէօրտիւ ուզանտի խըչմի գաղիյէ ,
Պարիս պապասի Օրտուվարտ իլէ ,
Թէրքիմ իթտիլէր գուրպի սարայէ ,
Միհրապիեաճ եարուպ պէհանէ իլէ :

Թեմէլին շօլ հատտէ կերէք դաղըն ,
Զընտան զէմինկյէ պելապերէնէ ,
Օրալըդտէ իլմի հէնտէսէ իլէ ,
Թա գընտանէտէք լաղըմ եհօրիւտիւ :

Օլ խափիսխանէյէ վարուպ իրտիլէր ,
Վէ քէնտիւլէրէ մերհապ եափտիլէր ,
Զինտան պարինէ տուվար աչտըլէր ,
Փէնչարէ աչուպ գանըր գույույէ :

Վէնա էավապինի թէպտիլ իթտիլէր ,
Պեր շէյէ իհթիյաճ իթտիրմէտիլէր ,
Ֆարիս պապասի էհլի իլէ էնտիլէր ,
Փէնչարէտէն վարուպ կէլիրլէր խտի ,

Լէվաղիմին կէօրիւպ սէօյլէշիրլէր տի ,
Թէսէլիլի խաթըր խտերլէր խտի ,
Վէնա օլ աֆէթի մէչադգաթլէրի ,
Հիչ այնընէ ալմաղ խաթըրի խօշ խտի :

Կեահ աղլէր անլէրէ կինէ տերտի օլ ,
Ա՛հ տաթում Ֆարիս նէ՛ օլայտի օլ ,
Վա՞ր մի քիմսէ սէնի պանա վիրսէ օլ ,
Անա ֆետա իթսէմ պէն տէ ճանըմը :

Սապէլ տէ էսիրուպ փէք էօլքէսինտէն ,
Զէքիլուպ անա , ա՛հ զալըմ ա՛հ սէն ,
Պու սէվտա իլէ էօմբիւմիւղիւ սէն ,
Կէեճլիկինէ գըլյան հէմ պանա իտէն սէն :

Էօկիւտ վիրտիկիմոտ տէր իտին ա՛հ սէն ,
Յարիտի իսթէմէ յէնին ճանըն ալան պէն ,
Հա՛ ճանըմըղ չըգուպ վէ չըգմաղ , ահ սէն ,
Պէնի տէ պու տէրտէ կիրիֆթար իտէն սէն :

Վէնա տաթլիրէք տէր ա՛յ հէմչիրէմ սէն ,
Սապըր սէլամէթ տիր անի պիլէսէն ,
Թանղըրի քէրամէթի չող տուր տինլէ սէն ,
Պու կիւնլէրտէ կէչէր անի անլա սէն :

Պունտա հիքմէթի վար , անի տույա սէն ,
Կիւն տողմատէն նէլէ՞ր տողար պիլէ սէն ,
Պապըլ րահմըն ֆէթհին պիր կիւն կէօրէ սէն ,
Տախմ վար տըր պիղտէ հադդըն կէօրէսէն :

Տէրտլէրիմէ շիմտի սէն տէ տէրտ դաթմա ,
Հադդսըղ աթէշիմէ սէնտէ նար սալմա ,
Պիր հալ տըր օղրատըղ սօնի խայր օլա ,
Թանղըրլիյէ էմանէթ իւմիտ քէսմէ սէն :

19 .

Գուրե գուրե Տուֆեյե Մըւրե կեօրէրօտ :

Գարլօ նամ Յրանսա շահի օլ մէղքիւր ,
Նէչէ վիւղէրասին ճէմ իթտի մամուր ,
Տիվան իտուպ տէր քի սուլթանի Մըսըր ,
Նիչէ ճէղիրէլէր պիղտէն պիլեօր :

Թեմէլին շօլ հատտէ կերէք դաղըն ,
Զընտան զէմինկյէ պերապերէնէ ,
Օրալըդտէ իլմի հէնտէսէ իլէ ,
Թա զընտանէսէք լաղըմ եէօրիւտիւ :

Օլ խափիսխանէյէ վարուպ իրտիլէր ,
Վէ քէնտիւլէրէ մերհապ եափտիլէր ,
Զինտան պարինէ տուվար աչտըլէր ,
Փէնչարէ աչուպ գանլը գույույէ :

Վէնա էալապինի թէպտիլ իթտիլէր ,
Պիր շէյէ իհթիյաճ իթտիրմէտիլէր ,
Յարիս պապասի էհլի իլէ էնտիլէր ,
Փէնչարէտէն վարուպ կէլիլլէր իտի ,

Լէվաղիմին կէօրիւպ սէօյլէշիլլէր տի ,
Թէսէլլի խաթըր խտէրլէր իտի ,
Վէնա օլ աֆէթի մէչադգաթլէրի ,
Հիչ այնընէ ալմաղ խաթըրի խօշ իտի :

Կեահ աղլէր անլէրէ կինէ տէրտի օլ ,
Ա՛հ տօսթում Յարիս նէ օլայտի օլ ,
Վա՞ր մի քիմնէ սէնի պանա վիրսէ օլ ,
Անա ֆէտա իթսէմ պէն տէ ճանըմը :

Սապէլ տէ էսիրուպ փէք էօլքէսինտէն ,
Զէքիշիւպ անա , ա՛հ զալըմ ա՛հ սէն ,
Պու սէվտա իլէ էօմըիւմիւղիւ սէն ,
Կէնճլիկինէ գըյան հէմ պանա իտէն սէն :

Էօկիւտ վիրտիկիմտէ տէր իտին ա՛հ սէն ,
Յարիսի իսթէմէ յէնին ճանըն ալան պէն ,
Հա՛ ճանըմըզ չըգուպ վէ չըգմազ , ահ սէն ,
Պէնի տէ պու ահրատէ կիրիֆթար իտէն սէն :

Վէնա տաթլիրէք տէր ա՛յ հէմշիրէմ սէն ,
Սապըր սէլամէթ տիր անի պիլէսէն ,
Թանդրի քերամէթի չօդ տուր տինլէ սէն ,
Պու կիւնլէրատէ կէչէր անի անլա սէն :

Պունտա հիքմէթի վար , անի տույա սէն ,
Կիւն տօղմատէն նէլէ՞ր տօղար պիլէ սէն ,
Պապըլ ըահմըն ֆէթհին պիր կիւն կէօրէ սէն ,
Տաիմ վար տըր պիլատէ հադդըն կէօրէսէն :

Տէրտլերիմէ շիմտի սէն տէ տէրա դաթմա ,
Հադդսըզ աթէշիմէ սէնտէ նար սալմա ,
Պիր հալ տըր օդրատըզ սօնի խայր օլա ,
Թանդրիյէ էմանէթ իւմիտ քէսմէ սէն :

ԼԶ .

Գուրե գուրե Տուֆեյ Մըսըբէ կեօրէրօտ :

Գարլօ նամ Ֆրանսա շահի օլ մէդքիւր ,
Նէչէ վիւղէրասին ճէմ իթտի մամուր ,
Տիվան իտուպ տէր քի սուլթանի Մըսըր ,
Նիչէ ճէգիրէլէր պիլատէն ալիօր :

Նէչէ պիր պու տիւշմէն զալիպ օլարագ ,
Պիզտէն վիլայէթլէր տայիմ ալարագ ,
Միւմթաղ զագիլէր , ասքէր ճէմ իտէք ,
Պարի Գուտսի էլէ տիւշիւրէպիլսէք :

Լաքին պիր ատէմ պիզտէն լազրմ տի ,
Վարուպ ճասուսլէյէ հէր անվալինի ,
Պիզէ իրուպ կէրու իտէ իլամի ,
Անա կէօրէ իտէք պիզ թէտարիքի :

Տիվան խալգի մագուլ նիյէթ տէտիլէր ,
Թէքրար տիվան իտիւպ ճէվապ վիրտիլէր ,
Վիւզէրասէն Տուլֆիյի թէնսիպ կէօրտիւլէր ,
Զիրա ըիւզկէար տիտէի ալէմ տէնիլտի :

Բահիլ անվալինտէն խապէրտար օլ տուր ,
Մասլահաթկիւզար վէ լիսան պիլիւր ,
Գրալ հագղ իտիւպ տէ Տուլֆի օգունուր ,
Գրալ տէր քի սանա ըայէթ ճայիզ տիր :

Գուտս գիյարէթինէ պիլտիմ արզուսուն ,
Պու խըամէթի տախի պիլէ կէօրէսին ,
Վէ սէլամէթլէ կէրի տէօնէսին ,
Միւհիմմաթ տիւզիւպ վէ ազմ իտէլիմ :

Հէր նէ վիլայէթէ գատէմ պասարսէք ,
Հիւքմի շիքեարի ասքէրէ վիրէք ,
Տուլֆի տէր գըրայըմըն էմրինի իտէք ,
Պոյնունա ալար ֆէրմանի սիւթի :

Գրալ տախի անա խիլաթ կիյտիրիւս ,
 ճէմի մասրաֆընը շիմտիտէն կէօրիւս ,
 Մարտըն էվայիլի Մարչիլտէն չըգուս ,
 վէնայէ կէլիւս թէտարիք կէօրտիւ :

ԼԷ,

ՏՊԻՏԻՆԻ ՄԸԱԸՐՈՒ ԵՆԸՈՒՈՒ ՕԼՄՈՒՂԷ :

Իքի խիւտտամ իլէ Մարչիլէ էնիւս ,
 Պիր կէմի թութուս Սուրեայէ չըգուս ,
 Թարապուրուսէ , Համուսէ չըգուս ,
 կէրու Հալէպէ վէ Շամա տէօնտիւ ,

Իւզիւր Գուտսէ զիյարէթ խիւս ,
 Գազայէ վարուս Եաֆայէ էնուս ,
 Գիմինի կէօրիւս պազիսին սօրուս ,
 կէլիալէրինի վէ եօլարինի :

Տաղլերի պիլէ վէ թէփէլերի ,
 Պալգանլերինի վէ պէլէնլերի ,
 Իզլերին միլլերին դօնագլերինի ,
 Սէմթի իլէ ճիւմլէ գալէմէ ալաի :

Էմնա ատալերտէ օլան հաքիմլեր ,
 Էլպէթ քի սեզալիլեր անի տույտիլլեր ,
 Մէքթուսլլեր եազուս եէթիշտիրտիլլեր ,
 Մըսըր սուլթանինէ խիւս իլամի :

Ֆրանսըզ գրալի շօլ շէքլ պիր առէմ ,
ճասուսլուղէ իրսալ խաուսլ մախուսէն ,
Պու էօլքէլէրի կէչիյօր պու տէմ ,
Այաղընէ ալմատըզ պէլտէ գօմատի :

Մըսըր սուլթանի իշխաուսլ անի ,
Իշիթտիմ տէյու պէյան իթմէտի ,
Տույտի քի Մըսըրէ վարաճագ իտի ,
Վէ Տուլֆի վարուսլ Մըսրէ եագլաշտի :

ԼԸ .

Մըսըր սուլթանի Տուլֆիյի Ռուսիտուրուսլ վէ ճասուսլ
լուղըն Ռահֆէք իրուսլ էպէրէն խափսէ գօյրուղի :

Սուլթան գուլլէրին հարպի կէճնտէրիւսլ ,
Անի գարչըլէյուսլ վէ գրվրաք թուլթուսլ ,
Էլին այաղըն վէք զէնճիրլէյուսլ ,
Սուլթան հուղուրինէ սիւրտիլէր անի :

Սուլթան կէօրիճէք սիւալէ կիրմիչ ,
Տէր պէնիմ էօլքէմտէ սիղ նէ՛ արտըսըզ ,
Անլէր տէրլէր քի զէյարէթճիլիզ ,
Սուլթան ինանմայուսլ վէ սէօյլէր տաթլի :

Ալըն պագչիչիմի վէ վէչկէչիմի ,
Թէք պանա շիմտի սէօյլէն կէրչէկի ,
Գասպիլ օլմայուսլ սէօղ ալամատի ,
Զիրա Տուլֆի հէվի ինքեարտէ իտի :

Սուլթան Տուֆիյի թաշրէ չըդարթտի ,
Տէր գըվրագ պաղլան ի.քի հէրիֆի ,
Պասըն լոստարի հէմ աճի գըրպաճի ,
Պունլարէ սէօյլէտիրիզ պիզէ ահվալի :

Թագիյանէ թիզ թիզ սէօյլէթտի իզի ,
Ֆրանսատէն իրսալ իթտիլէր պիզի ,
Պու փիր տիր գըրալըն խըսմի վէզերի ,
Ճասուս տուր եա պիզէ նէ պու ազըը սըզի :

Սուլթան ահվալի թահգիզ տույտուգտէ ,
Տէր պիր փիր ատէմ տիր գըյամ էօլիւմէ ,
Խսկէնտէրիյէտէ մահպուս օլունէ ,
Թա .քի զընտան իչրէ պուլա էճէլի :

Պիր սագիլ հապս իտի օլ .քի գօնուլտի ,
Հէր թարաֆտան մահֆուզ պիր գալէ իտի ,
Գանլիլէր օրատա հապս օլունուրտի ,
Վէ զալիմ պէ.քճիլէր թային օլունտի :

Ի.քի խուտումինի էսիրէ թութուպ ,
Տէմիր պէնտլէր իլէ միւճըրիմէ գօշուպ ,
Օլան ահվալի անլէր տէ տույուպ ,
Ֆրանսայէ սալուպ խէֆվ իլէ կիզլի :

Լթ.

Մուլ-մալի ահվալը Ֆարիս հաբգընդա :

Ֆարիս վէնանըն սօն մէ.քթուպլինի ,
Կէօրիւպ կէօղիւնէ գօր աղլար իտի ,

Անուպ պաշրնէ կէլէն հալլէրի ,
Եի՞նէ մի հիճրան տէյուպ թուրթուշտի :

Վէնէտիկ չիւն ճէնկտէ , տէճնէր ճէնվայէ ,
Էշգի թէք անտէն սալար տէրեայէ ,
Նէչէ ֆուրթունայէ օղրար տէրա իլէ ,
Գարայէ տիւշմէք արղուլէր իտի :

Փայէսէ չրդուպ էրմէնիստանի ,
Կիւրճիսթանէտէք վէ հէմ թէպրիղի ,
Լիսանլէրինի թահսիլ իտէնտէ ,
Խսթիտատ իլէ օգույուպ եազտի :

Էմնա օյունլէրտէ զալիպ օլուրտի ,
Խալգ իչրէ հիւնէր կէօսթէրիւր իտի ,
Վիւրմէզ ատրնի կիզլէր ճինսինի ,
Սնասըզ պապասըզ զարիպ տէր իտի :

Պու սէյահէթլէ կէճնիւ էկլէնմէզ :
Վէնա աշգի տիւրթէր ասլա թիւքէնմէզ ,
Պիր փօսթ էպտալի տիր տօսթի պուլունմազ ,
Ճանի կէզտիրէն վէնա սէվտասի :

Գուտստան Համիտէ , Ուրֆա , Հալէպէ ,
Լիսան Արէսլի թահսիլ իտէնտէ ,
Հէր գանղի շէհիրէ գատէմ պատարսէ ,
Սնլէրին ճամէսին էտինիւր իտի :

Գլուգլէրինէ քի կիրուր իտի ,
Էշքեալ վէ քիսվէթ ետրաշուր իտի ,

Մահիւյ թապիյաթ ալուֆթէ իտի ,
Քի հէփ դօնուշան հէյրան օլուրտի :

Հայէպտէն չըգուպ Շամէ վէ Գուտսէ ,
Զիյարէթին իտիւպ մագսուտի Մըսրէ ,
Եօլլարտէ պաղի սիւալ իտէնտէ ,
Միւնասիպ ճէվապ իլէ մագուլ կէօրիւնտի :

Խ .

Փարիսին ասղանճը պաշը ելէ ասին օլտուղի :

Ղարիպլիքտէ ըն երլ թէմամ օլտուղտէ ,
Պիր կիւն Նիլ-Միւպարէք քէնարլէրինտէ ,
Փարիս սէյր իտէրքէն խիւտտամի իլէ ,
Սուլթանըն տօղանճըպաշըսը կէլտի :

Սու քէնարլէրէ թալիմ իտէրտի ,
Հէփ օլ գուշլէրէ թալիմ իտէրտի ,
Կէօրիւպ Փարիսի պիր մագուլ չէլէպի ,
Սօրար նէրէլիսին ինթի եա ախի :

Նէրէտէն կէլմիշսին նէյէ կէլիշին ,
Տէր ինտի քի մէն տիյարի Աճէմտէնէմ ,
Պա' իղնի փէտէրիմ սէյեաճ իթմիշէմ ,
Վիլայէթ սէյր իթմէկէ հալա կէլմիշէմ :

Փարիս պաշար հէր կիւն վարուպ օրայէ ,
Տօղանճիպաշի տախի կէլտիքտէ ,
Փարիսլէ սէյլէշուպ հէմ հաղլանտըղտէ ,
Ղայէթ եարան օլուպ սէվիշէ գալտի :

Պիր կիւն ֆարիսէ տէր պույուր խանէմէ ,
Պիր նան ու նիյմէթ եէյելիւմ պիլէ ,
Զիրա տօսթըուղա պու տուր նիշանէ ,
Ֆարիս պա չէշմի մարէս հազըրէմ տէտի :

Սապահըն պիր թէօհֆէ իլէ պու վարուպ ,
Աղա հուզուրինէ փէշքէշին սունուպ ,
Օթուրուպ սօմաթէ սէօհպէթլէր իտիւպ ,
Աղիւմ մուհապպէթլէ մէճլիսի շահի :

ԽԱ .

Պարէս Խասիէ Գօղանը սաղալարպ վէ հուլուրէ սու-
լանէ շէքուպ, « Երպէսիսի Ֆերմանընա նաիւ օլտուրի :

Մէղքիւր սուլթանըն բաղէլէրինտէն ,
Պիր տէրտէ օղրայուպ ալմաղ իլաճտէն ,
Շահպաղ շահին իտի մէրղուպլէրինտէն ,
Տօղանճի հալիմիղ նէ օլուր տէրտի :

Ֆարիս տօղանէ պիր տէվա իթտի ,
Կէօղլէրին աչուպ ուչար դօնարտի ,
Անի կէօրէնտէ տօղանճիպաչի ,
Աղիւմ շաղլըգ իտիւպ մէղիտ հաղլէնտի :

Ֆարիսի սուլթանըն հուզուր սաատէթէ ,
Իլէտիւպ ահվալի հէմ անլաթտըգտէ ,
Սուլթան նէտիր մադսուտ սիւալ իտէնտէ ,
Ֆարիսին իլքտէն նէքի մուրատի :

Շօլ քի աղատէն ըէճա իթմիլ տի ,
Սուլթան պիր խիլաթ կիյտիրէ եանի ,
Էօրքէսինտէն գանտէ վարաճագ իտի ,
Պի փէրվա կէղիւպ սիւալի մաֆի :

Սուլթան խիլաթլէ յուպ եաղըլըն տէտի ,
Խաթէտիւկի կիպի օլա մէֆհումի ,
Սուլթան իմզասընի նիշանըն գօտի ,
Ֆարիսէ վիրտիլէր խաթթի շէրիֆի :

Ֆարիս Մըսըրտէն տէօնիւպ Պէրպուլթէ ,
Թէք սիլասընտէն պիր խապէր ալէ ,
Կէօնիւլ էկլէնմէզ թէք ճան կէղտիրէ ,
Մըսըր սուլթանըն քեաղըտը իլէ :

Խֆ .

Պարէս էֆրէնճ բուհպանս Բեասարէֆլէ Տուլթիշին հա-
լէնարէն Խաղերոսը օլուպ վէ անի իւլաս Երօտ Զեյե-
Բեյլէ Խահէնարէրէյէ Կեմրիկի :

Պէրուլթ հագիմլէրի քեաղըտի կէօրիւպ ,
Ֆարիսէ աղիմ իլթըֆաթ իտիւպ ,
Կիւնլէրտէ պիր կիւն թաշրա քի չըգուպ ,
Պիր էֆրէնճ բուհպանէ եօլտա սաթաշտի :

Բուհպան կէօրիւպ պունի մագպուլ շէլէպի ,
Քի էտիպանէ իտի ճէվապլէրի ,
Գուտա զիյարէթինէ կէլմիշէմ տէտի ,
Նիլէթիմ սիլամէ վարմագ տըր տէտի :

Մօրաբ քի սիղին շահինիղ վար մի ;
 Եա պէկէր փաշայէր Եախօտ ասքերի ;
 Եա կիւղէլ վիւրայէթ մագսուտի վար մի ;
 Բուհպան տէր գօրգարէմ տիմէկէ հէփի :

Փարիս տէր անա պէնտէն խէյֆ չէքմէ ,
 Ապտուլլահ օղլույէմ գալուպ պուրատէ ,
 Էլպէթ քի պանա սէն նագլինի էլլէ ,
 Վիւրայէթինիղին հէր ահվալինի :

Պիլտիկին կիպի սէօյլէ սէն գօրգամ ,
 Թանրի շահիս օլա քի գալըր պէնտէ ,
 Նէյէ կէլմէղլէր անլէր պուրայէ ,
 Գուտս իչուն իտուպ պունլարլէ ճէնկի :

Բուհպանտէ սէօյլէր անկա մագսուտճէ ;
 Սուլթանտէն աղիմտիր գըրալմըղ տէ ,
 Ասքէր չօղլուղի գաթ գաթ զիյատէ ,
 Գուտս իչին քեամիլ տիր տէր նիյէթլէրի :

Իրսալ օլունմուշ պու թարաֆլէրէ ,
 Գուտս զիյարէթի թարիգի էլլէ ,
 Վէնալը պիր վէղիր նամտար տէվլէթտէ ,
 Մըսըր սուլթանի տուլուպ վէ թուլտի :

Իսկէնտէրիյէտէ մահպուս տուր շիմտի ,
 Իչտէ ալիլտիկիմ տէտիմ եա սէյտի ,
 Փարիս տէր սասյահ սըրճէ կէլ իմտի ,
 Բուհպան սէլամլէյուպ վարտի էրթէյէ :

Փարիս կէօղիւնէ ույգումի կիրէ ,
Էսկի տէրայէրի թաղէլէնտիքտէ ,
Սապահ բուհպանի եիւնէ կէթիւրտէ ,
Սիււալէ կիրուպ ասլընէ իրէ :

Տուլֆի օլտուղին սահիհ պիլտիքտէ ,
Պաշլար բուհպանէ չէնտան եէմինլէ ,
Միզածընա կէօրէ ինարտըրտըգտէ ,
Քէնտու կիպի իտուպ հէմ թէպտիլ ճամէ :

Ալուպ պիլէսիննէ նէչէ թէտպիլըլէ ,
Բէվան օլտիլէր իսկէնտէրիյէյէ ,
Սուլթան խաթթընի սունտի անլէրէ ,
Սալուպ գալայէ անի թաղիմլէ :

Բուհպան Տուլֆինին հապս օլան եէրէ ,
Տույուպ Փարիսէ քի իլամ էթտի ,
Փարիս հէրտէմ եօլուն օրատան իթտի ,
Պէքծիլէրի սէլամլէր քի աշնալէչէ :

Տէօնիւպ կէչտիքծէ շէրպէթլիք սունար ,
Կեահ իֆթարիյէ կեահի պէրկիւզար ,
Սէօզտէն սէօզէ էյ տէր զընտանտէ քիմվար ,
Նէ ճինս ատէմլէրտիւր վէ նէ թէօհմէթտէ :

Պէքծիլէր տիրլէր ֆըրէնկ քիւֆֆարտէն ,
Խապիս հաքիմլէրտէն նամտար քէլապտէն ,
Էօլքէյի միւսլիմանէ ճասուսէ կէլէն ,
Քի թապիլի օլմազ պիր թարիգ իյէ :

Յարիս երգիւնի չէվիրուպ տիտի ,
Թու պրէ քեաֆիր , ճասուս տուր կիտի ,
Քէնտույի տույուրուպ խապիս ԹուԹտուրտի ,
Կէպէրմէսի մէհէլ տիր օլ խինգիրէ :

Անընէ պիրիճիք սէօյլէչէմ տիտի ,
Կէօրսէմքի նէ շէքիլ քէլէպտէն իտի ,
Քի պունճա ճիւրաէԹիլէ կէլմիշ իտի ,
Պէքճիլէր տիրլէր հէյք իգուն սէյտի :

Սուլթանըմբզըն շիտտէԹ Թէնպիհի ,
Բույի զէմինտէ անըն երգիւնի ,
Պիր քիմսէ կէօրէճէք եօգտուր դապիլի ,
Լաքին ֆի խաթրէք բուհ եա սէյտի :

Տէր լիսանընտէն պիրազ պիլիւրսէն ,
Կիրուպ պիլէսինճէ սէն սէօյլէչէսէն ,
Յարիս տէր հազ ըիզա օլա սիզլէրտէն ,
Պէն պիլմէմ էմմա գուլում մալիւմի :

ԽԳ .

Յարիս գալէյէ կերուպ Տուլֆէյէ կերուպ-կէ :

Կիրուպ գալայէ պէքճիլէր իլէ ,
Նէ ատէմ տիր սէօյլէշ տէր բուհպանէ ,
Նէ էօլքէտէն տիր նէսի վար էվտէ ,
Բուհպան Տուլֆի իլէ քի սէօյլէչալիքսէ :

Յարիա տինկլէր հալի, հէմ պէքճիլէր եանէ,
Խաթիհզա իտէր մահպուսի քէէննէ,
Քեաֆիր պէլասըն պուլմուշ մէհէլտէ,
Էլ վէտա իտուպ տէօնէր դօնաղէ :

Եէմինլէ բուհպանի եէնէ դանտըրըր,
Եիւրէկիմ աճըտի պիր դարիպ փիր տիր,
Հալա զէլալէթտէ տէմիրտէ եաթըր,
Չիւրիւյէճէք օրտա էօլիւպ կիտինճէ :

Պէնիմ պապամ տախի իտէվի իտի,
Պէնիմ նիյէթիմտէ օլմագ իսայի,
Միւրատըմ գուրթարմագ վալլահ պիլլահի,
Վար պիր հօշ սէօյլէշ սէն պիլլէսինճէ :

Բուհպան Տուլֆիլլէ վարուպ կիրտիքտէ,
Հաթըրն սիւալ իտիւպ սէօղիւ աչտըգտէ,
Օլ կէօրտիւկիւն իկիտ աղամ տըր իշտէ,
Իթլաղընէ չալըշըր մալիւմ օլունէ :

ԽԳ .

Յարիա բուհպանի Տուլֆիլլէ կեօնդերիպ, Տուլֆի գըլընէ
Վերգիլէ վապ էյլէտիլէ :

Կէօնտէրտի պէնի սանա սէօղի վար,
Թանկրի գուրթարըրտէ տախի նէ սէօղ վար,
Իշտէ կիւն պուտուր նէ վազթէ պագար,
Պանա նէսի վար պէտէլ էյլիկէ :

Տուրիի իշխանիճէք պու սէօղիւ շաշտի ,
Ֆիրադէ կէլուպ աղլար տինմէզտի ,
Ահ չէքէրէք վիւրեաշ կէօղլէրին սիւտի ,
Եիւզինէ պագուպ ինլէրէք տէտի :

Եէրի կէօկի փէրվէր իտէն պիր թանրի ,
Շահիտ օլա սէօղիւմէ վալլահ պիլահի ,
Սիլամտէ հէր նէմ վար իսէ քիւլի ,
Քէնտուլէ օլտուն թէք կէօրսիւն շարէմի :

Հէմ տէ եա քէնտինէ պիր գըզըն վար տըր
Ճէմի Ֆրէնկիսթանտէ նամ շան վէրմիշ տիր ,
Կիւզէլիքտէ միւմթազ քի լանաղիր տիր ,
Էրէ վարմատըղի իշին մահպուս տըր :

Աղապէ սալտըմ հէմ պրաղուպ կէլտիմ ,
Պէն տախի պու տէրտէ կիրիֆթար օլտում ,
Ախիր վագթիմտէ էսիր օլուրում ,
Պու իգրար հագ տըր քիզպ տիր շէյթանի :

Բուհպան Ֆարիսէ տէօնիւպ նագլ իթտի ,
Ֆարիս տէրտինէ տէրտլէր գաթըլտի ,
Գըզընը վիրմէկէ բիզա օլտուղի ,
Վէ հալա վէնա մահպուս գալտըղի :

Թագաթ մի գալըր հիւնէրի վարսէ ,
Ճան աթըպ հէրնէ հիւնէր վարիսէ ,
Ուսուլ խարճ իտէճէք մահալ տըր իշտէ ,
Շէպրուզ թէտարիքէ էշղալէ կիրտի :

Բուհպանի կէօնտէրուպ քէչֆէ թահմինէ ,
 Գալէա հիսարինէ պէտէնլէրինէ ,
 Կէչիտլէր ասանըն թագայուտ իտէ ,
 Հէմ տախի քէնտու կէօզտէն կէչիրտի :

Բուհպանէ տէր , իմտի թէզ վար եալիյէ ,
 Սըրճէ սէօյլէչ պիղէ սէն պիր սէֆինէ ,
 Ուճուզ փահալը սագըն հիչ տիմէ ,
 Թէզ խապէր իլէ պանա տէօն կէրի :

ԽԵ.

Ճարե՞ գալէ պէճնէրինէ շեյմֆէր իտուպ , աճլէրի ճարե՞
 րուպ , Տուֆէն իեւա՞ վէ վէնայէ Ֆերարլէրի պէյաննիտէ :

Պատէ պէքճիլէրէ խիւտտամըն սալուպ ,
 Պու կիճէ աղամըն միւրատի օլուպ ,
 Սիզինլէ տիլէր պիր իչրէթ իտուպ ,
 Պիր սէօհպէթ իթմէք տօսալուգ նիչանի :

Թաամէ միւթաալլիգ դայտ իթմէսինլէր ,
 Հէր շէյ հաղըր արը , շէօյլէ պիլսինլէր ,
 Թէք տօսթլարըմ իլէ սէօհպէթ ու տէմլէր ,
 Տէր զարիպ տիլէմ իյչէ թահսիրէ :

Գալէ պէքճիլէրի մագուլ եհր կէօրիւպ ,
 Խիւտտամլէ ախշամ թաամըն սալուպ ,
 Ճարիս բուհպան իլէ դալէյէ վարուպ ,
 Պէքճիլէր թագիմլէ տախլ մէճիս օլտի :

Պատէ նուշ օլուպ շաղըդ օլտուգտէ ,
Յարիս իւքտէն տէմիշ տիր խիւտտամինէ ,
Մուգայէթ օլուպ օլ պէ.քճիլէրէ ,
Պատէ յի սըգճէ վէր տօլի տօլի :

Մէյիլէ օլուպ խէրապ էլ պասրէթ ,
Մայիլ սէօղլէրինէ աղղընա հայրէթ ,
Խասթէ տիլ օլուպ մաղպուն քէյֆիլէթ ,
Եըգըլա քալտըլէր սէ.քըանի քիպի :

Յարիս բուհպանի պէ.քճիլէ սալուպ ,
Խաբիսխանէնին միֆիթահին ալուպ ,
Խչէրու կիրուպ Տուլֆիլէ սունուպ ,
Այագլէրինտէն պէնտին չըգարտի :

Յարիս պէ.քճիլէրի պէ.քլէր դաբուտէ ,
Իհթիմալ տըր պիրի կէօղլըն աչարտէ ,
Հաղըր պաշ տըր քի սիլէ սիւփիւրէ ,
Բուհպան Տուլֆի իլէ Յարիս խիւտտամիլէ :

ԽԶ .

Յարիս Տուլֆիլէ վէնայէ Ֆերըլէրէ :

Էնուպ դայէատէն եա' հու աէտիլէր ,
Անճաղ սօլուգլէրին եալրտէ ալտըլէր ,
Կէմիլէ տիւշիւպ չէ.քա տէտիլէր ,
Եա թանկըրմ դատըր , համո հի.քմիլէրինէ ,

Պիրազ քիւրէքէ պաթի եէլ իլէ ,
 Ուզանուպ Գըպըըսէ այէմ տէմիլէ ,
 Պիր զայրի կէմի թուժտուլէր անտէ ,
 Տախլի Կիրիտէ շաղու շիւքը իլէ :

ԽԷ .

Տուլֆինն վէնա շէհրինէ Կաթիլ օլտուղէ :

Անտէն Մարչիլեայէ տէմիր սալտըգտէ ,
 Աթլանտիլէր տօղրու շէհրի վէնայէ ,
 Տուլֆի անսըզտէն կիրուպ էվինէ ,
 Գարուտէ օլան խիւտտամ տույտուգտէ :

Խանում իշիտուպ աճապ խէյալ մի ,
 Տէր քի պու ահվալէ ինանմալի մի ,
 Աղիմ սէվինն յավաղ օլտէմ քի դօփտի ,
 Տուլֆինին սարայի խալգ իլէ տօլտի :

Ճէմի շէհիրլի այաղէ դալգտի ,
 Փատիշահէ իլքին միւժտէ եէթիշտի ,
 Ուշագլէրի միւժտէ պախշիլէ տօլտի ,
 Հագ դուտրէթինէ չօգ շիւքիւր վէրիլտի :

ԽԸ .

Տուլֆի Փարսէ Գօնագ Կեշէրի վէ Գայիդանէ Կա-
 հինէ Խէր :

Տուլֆի թագիմ իլէ դօնագ կէօսթէրուպ :
 Անլէրի լիպասլէ աղիմ տօնատուպ ,

Ճիւմլէսի իզէթ իլթիֆաթ իտուպ ,
Սօրանլարա ճէվապ .քի էվլատ Արէպի :

Տուլֆի Ֆըրէնկ օղլի տիր տէր Արէպէ տիւշմիւշ ,
Չօճուգլուգտէ դափըլուպ .քէնտու պիլմէմիշ ,
Շիմտի տինէ կէլմէ.ք նիյէթ էյլէմիշ ,
Թարիֆին իտէր .քիմ նէճաթըմ օլտի :

Նէչէ մարիֆէթին նազլ իտէր իտի ,
Չէնտան լիսան պիլիր չօգտուր հիւնէրի ,
Ուսուլու թէտպիրի .քի պանա իթտի ,
Նէ տէրտտէ ի.քէն գուրթարտի պէնի :

Ֆարիա պիր գաչ կիւն կիւճլէ սապր իտէր ,
Վէնա մահպուլթ իչին եանուպ վէ թիւթէր ,
Բուհպանա տէր վար պագ Տուլֆի նէ սէօյլէր ,
Գավլինտէ տուրուրմի պագ նէտիր էմրի :

Խթ .

Պարիս բուհպանի Տուլֆիէ կեճարէր :

Բուհպան անա վարուպ պէհճէթ սելամէ ,
Միւրատ թահսիլ օլտի տէր հէր վէջհիլէ ,
Իշտէ կիւն պու կիւն տիւր իկիտէ սէօզնէ ,
Ֆարղ .քի ահտըն թամամ օլա էֆէնտիմ տէտի :

Տուլֆի տէր բաղիյէմ ագվալըմ պիւթիւն ,
Աւ սէն օլ իկիտի զընտանէ վարըն ,
Վէնայի կէօրիւպ պիր հօշ սէօյլէշին ,
Հագ շահիտ տիր նօլա մագսուտի կիպի :

Ծ .

Պարէ՛ս Վէրուհայան Խաչսէ կեանքիս վէրայե կեր-
փէ՛ս Ելիւն :

Պարիս իլէրուհայան չրդուպ սարայտէն ,
Վարուպ խափսէ կիրուպ օլ փէնչարէտէն ,
Պարիս սէօյլէր խտի լիսան արէպտէն ,
Րուհայան թէրճիւմանլըգ խտուպ սէօյլէրտի :

Տէր է՛յ Վէնա խանում սէն հէփի էլիթտին ,
Պու իկիտին լութփի ալէմ տույտուղուն ,
Պապանա չօգ հատտօրղ էյլուկի իչին ,
Սէնի պու իկիտէ լայըգ կէօրիւլտի :

Մուհապպէթլէ ճաիզ սէն մութի օլմադ :
Վարիսէթլինի իթտիրմէ.ք կէրէ.ք ,
Կէր սիգէ իթտիւկի լութփի սէօյլէրտէ.ք ,
Նէ եէրտէ օլուպ նէ կէօկտէ տէտի :

Վէնա տէր կէրչէ.ք քի օլ փիր պապամի ,
Տիւշմէն էսիրլի.քտէն խէլաս իյլէտի ,
Զօգ տուր էյլէտիւկի մալիւմ քի հազի ,
Թանկրի վիրէ օլա միլքի վարիսի :

Լաքին օլ թէ.քլիֆ գաթի չէթինիմ ,
Հազ ճանրմի ալսա գուրթուլայիտիմ ,
Թէ.ք պու սիթէմլէրտէն խէլաս օլայտիմ ,
Սէօյլէր աճի աճի հէմ աղլայի աղլայի :

Փարիս արտտէն տինկէր աղլի կիտէրտի ,
Ճիկէրճիկի փարէ փարէ օլուրտի ,
Գօնաղլէրինէ տէօնտիլէր կէրի ,
Քէնտու աղլէտիկին սագլար կիղլէրտի :

ԾԱ .

Ի+ինճի րեճա ԿԵՐ+Էրէ :

Իքի կիւնտէն սօնկրա Փարիս ըուհպանլէ ,
Հափսէ վարուսլ տիւրլիւ տիւրլիւ սէօղ իլէ ,
Վէնա էկիլմէ յուսլ պիր սէօղլէրինէ ,
Իլլա տարկըն աղլար պու նէթիճէյի :

Սէնտէն ըէճամ պուտուր սէօյլէր իկիտէ ,
Քէնտու դանդի վէղիր դըզըն ալըրսէ ,
Պէնի պիր ճարիյէսի եէրինէ թութա ,
Եօգսա պու հափս պէնիմ ճէննէթիմ օլտի :

Փարիս կէօրիւսլ վէնա մէթինլիկինի ,
Հատարղ տէօքիւլէն կէօղ եաչլէրինի ,
Թագաթ իթմէ յուսլ կէրի տէօնէրտի ,
Գըզըն սասպրինէ թաճիւսլ իտէրտի :

ԾԲ .

Փարիսին վէնայի Ի-լի-նճի Բեճրէ-պէսի վէ ԿԵՐ+Էրէ
պիւտիւրիլի :

Իքի կիւնտէն սօնկրայ իւչիւնճի քէրրէ ,
Իսթէր քի տալի թէճրիւսլէ իտէ ,

Կէլտիքէրինի վէնա տույտուդտէ ,
Օլ մէքրուհ գօգույի թիզ հազրըլատը :
Բուհպանլէ Ֆարիա իչէրու կիրուպ ,
վէնա սէվկիսինտէն զօգու ալմայուպ ,
Բուհպան իքրահ իտէր պուրնունի թութուպ ,
Լաքին Ֆարիսէ օլ լաթիֆ ըահիյէսի :

Բուհպան նէչէ թէմսիլ մէսէլէ իլէ ,
վէ գաթլէ միւթէալլիգ սէօյլէր զաղէպլէ ,
վէնա հիչ արտըրմազ պիր թարիգ իլէ ,
Էօլիւմտէն գօրգմազ եէնիլմէզ իտի :

Ֆարիա բուհպանէ իշարէթ էթտի ,
Տաչրէ չըգա տէյու քէնտու պաչլատի ,
Ֆրէնկճէ տէր վէնայէ սէն նէ սէպէպլէ ,
Պանա պէկէնմէզսին վիրմէզսին սէօղիւ :

վէնա տէր այ միւմթազ իկիտիմ էպլէ ,
Եօգ քի խաթուն կիպի , ճարիյէն եէրինէ ,
Կէլ գապուլ իյլէ պէնի ինճիթմէ ,
Սահիպ օլ պապամըն միրասէթինէ :

Ֆարիա հէման տէմ լաիլան գալուպ ,
Նիչան եիւզիւկիւնի օլ քի վիրմիշտի ,
Գօյնունտէն չըգարուպ վէնայէ սունուպ ,
Տէր տիյնէ սէօղիւմի էյ նազլի զէման :

Ալ պունի գալսըն էմանէթ սէնտէ ,
Մուհասպպէթ նիչանի մապէյնիմիզտէ ,

Թէք հաթրընի հօշ թութ պէնտէն ինճինմէ ,
Տիյարընըգտէն կիտէր օլամ պիր զէման :

Վէնա եիւղիւկի ալտըղի կիպի ,
Թէղ տէօնիւպ Սապէլէ սիւալէ գալտի ,
Եիղիւկիմէ պէնկզէր պիր հօշ պագ շունի ,
Օղըուլէնմիշմի օլա աճէպ պիր զէման :

Հապէր տէր էֆէնտիմ սէն պագ պիր հօշճէ,
Օլ կիւնքի գալտըգ քէօյտէ ֆիրարտէ ,
Բուհպան օտասընի կէթիր հաթրընէ ,
Պունի նամղատ տիյու վիրտիկին զէման :

Իմտի կէլէնլէրին պիրի օլմայէ ,
Քի քէնտու Ֆարիս տիր տէօն պիր պագ հօշճէ,
Վէնա տըր տէօնիւպ պաշըն գալտըրէ ,
Կէօրտի ագ սարըգլի հէմ շիրի զէման :

ԾԳ.

Վէնանըն իւլիֆիէի :

Նագշին թանըյուպտա անա աթըլտի :
Ֆարիս կէրտանընտէն ասըլա գալտի ,
Եիւղիւնի եիւղիւնէ լէպպէրլէպ օլտի ,
Էվրագի սարմաշըգ վէ ըէվաղի զէման :

Պիր զարիպ ֆիղան ֆէրեատլէր գօփտի ,
Սէրաղաղ հէնկեամ իքիսինտէն տի ,
Բուհպան զանն իտուպ աճէպ գաթլմի իթտի ,
Պին ճանլէ իչէրու տիւշտի օլ զէման :

Սապէլլէ ըուհպան մաթ գալտըլէր տի ,
Գի պիրպիրինտէն այրրամաղլէր տի :
Օլ պուսէյի լէպան նէ ճինս ֆասըլտի ,
Գիշիվանի կէրիյէ վադի օլ զէման :

Մն երլ հիճրան իլէ օլ հասրէթլիլէր ,
Գանլի գույուտէ գավուշուպ տըրլէր ,
Թաղէ երւմն իլէ մէվճուտի տէմլէր ,
Խ.քի նէվճիվան սարըշըգ զէման :

Շէմն իլէ Գամէր տօղուպ զընտանտէ ,
Ճիհան նէվլէնուպ աճէպ սէյրանտէ ,
Մէվսումի վուսլէթ աշըգ մաշուգլէ ,
Իպրէթ թէֆէրրիւճ փէյտա օլ զէման :

Տէրտլէր տէշիլուպ կիւլ միւքէրրէր նուշ ,
Թաղէլէր թաղէ խուրրէմի տիլ հօշ ,
Նար էշգէ եանանլար փէրիշանի ճուշ ,
Բուշէն տիլ ու թէն հէմ ճան պիր զէման :

Ձէլիլ ու սէֆիլ զարիպ սէրկէրտան ,
Տաղլէր տիվանէսի օլ Ֆարիս միւտամ ,
Խակէնճէյէ կիրիֆթ օլ վէնա պէտնամ ,
Բէվայի ալէմ տիր վուսլէթի զէման :

Սէվկիւլի սէվտիկի տիղինտէ թաղէ ,
Ճանլար թաղէլէնուպ ճանանտա թաղէ ,
Սինէ պէր սինէ մուհապպէթ թաղէ ,
Օգունուպ պէսթէլէր թաղէ չօգ զէման :

Նէ զարիֆ կիւֆթար էչդի նէզաքէթ ,
Նէ թէօհֆէ տիւրէր սաֆի նազմ հէյպէթ ,
Պաղի Երեմիա ճէննէթի կէօղէթ ,
Օլտուր սանա պագի միւէպպէտ զէման :

ԾԴ .

Վէնա վէ Ծարե՞ա ռէւո՞ Տուֆէյէ Կէրեւէրէ :
Սօլէ վէ Լունա իքիսի գօշէ ,
Հուզուրի Տուֆիյէ վարըրլեր տիւշէ ,
Պի փէրվա ըէֆթար հիշ նիստ էնաիշէ ,
Տուֆի կէլիշէրին կէօրիւպ դալարըրտի :

Ծարիս իյքինատէ վէնայէ տէր քի ,
Իյք սէն սէօյլէ ըուհում պիլտիկին կիպի ,
Սագըն անմայասըն պէնիմ ատըմի ,
Նիճէ քի տուրտիլէր մաէն իքիսի :

Վէնա տէր պու կիւնէտէք պէնիմ էֆէնտիմ ,
Սիղէ սէրքէշ էվլատ վէ ասի օլտում ,
Հէմ ճէհալէթիմ աֆվին տիլէրիմ ,
Միւրատըն նէ իսէ էմր էֆէնտիմին :

ԾԵ .

Ծարե՞ա Տուֆէյէ Կէրեւէրէ պիլտիլէրէ :

Ծարիս պիր իփիլէ պիր դըլըճ սըրճէ ,
Սագլարտի կիզու քէնաու իւսթիւնտէ ,
Պագուպ վէնանըն սէօղիւ պիթիւնճէ ,
Իլէրու վարուպ Տուֆի էօնիւնէ :

Իփի չըդարուպ պօյնուննա թագուպ ,
Գըլըճ գապղէսինի Տուլֆիյէ սունուպ ,
Վէնա գարչըսընտէ տուրուր վէ պագուպ ,
Սէօղինէ սէօղ վիրմէզ մաթ օլուպ դալուպ :

ԾԶ .

Տուլֆի Ֆարեհի Լանըյուպ պուս Երուս պէ փեռեր վէ
Ֆարեհին չաղըրուպ Ելնեֆաթ Ելեհիկէ, վէ պէօյե-տ շէն-
լե+լէր Եճրա օլուպ :

Տուլֆի վէք պագտը քի Ֆարիս տիր կէրչէք ,
Իփի վէ գըլըճի ֆիլ հալ աթըճէք ,
Գօլընտէն թութուպ եէրտէն արճէք ,
Սարըլուպ Իքի երուղիւն պուս իթտի :

Շիւքը իլէ տէր քի Վէնա գըսմէթի ,
Մուգատտէրի հագ մուհագգագ օլտի ,
Ղայէթ չաղըրգ իլէ հէման չաղըրթտի ,
Ֆարիսին պապասըն վէ անասընի :

Խիլաթլէր կիյտիրուպ էօղիւր տիլէտի ,
Աղավաթ պէկլէր ալուպ խապէրի ,
Քիւպարայի ագրապա վիլայէթլիսի ,
Տուլֆի սարայընտէ մալամալ օլտի :

Խանէնտէ սաղէնտէ սաֆ սաֆ տիղիլուպ ,
Տէրէճաթ իլէ մէճլիս տօնանուպ ,
Պօրու թրանփէթա տէմ տէմ չալընուպ ,
Թիւֆէնկլէր թօփլար սէտա պահավա :

Փաշալէր պէկլէր սատարաթ օլուպ ,
Հէր քէս ագրանընճա տէմ տէմ եերլէշուպ ,
Մուպահ չիչէքլէր միւղէյեհն օլուպ ,
Կէօյա քի ճիհանտէ ճէննէթի մէյվէ :

Չէնտան մէյի նապիլէ սիւքքէրի նէվալէ ,
Սաղէրի եարան տէօնիւպ փիալէ ,
Վէնա վէ Ճարիս մէսթ էշգի իլէ ,
Կրանֆէսթէ մանէնտ տիրլէր լավիվա :

Օլ գըղլէր կէլինլէր սէֆիտ սիւնպիւլլէր ,
Գօնչէ կիւղէլլէրի սիմաի վէրտի թէրլէր ,
Չիւմրէր բէֆթարլէրին կէօրէն աշըղլէր ,
Շադի պիւլպիւլլէր թէք օլուպ լավիվա :

Վէնայի վէֆա , Ճարիսէ չիֆա ,
Ճիւտայի ճէֆա , վուսլէթի սէֆա ,
Սապր տէֆա տէֆա , օլմատի հէվա ,
Եիւմնի միւպարէք , գաթ գաթ լավիվա :

Պիլէ շաղ օլտուգ շէնիկի իչիւն ,
Խուրրէմ տիլի պախշ օլ նազլու իչուն ,
Քատէմ միւպարէք պատ սատէթ պու կիւն ,
Ճամլէր փէրվանէ թէք սէրա լավիվա ,

Խանէի Տուլֆինին կիւրուհի հիւրի ,
Չիւմրէի մէլէքլէր քիւշա մանղէրի ,
Շէմնիւմա մէհնէվ զուրէ տիլտարի ,
Հու տօստ էշգլէրինէ անտէ լավիվա :

Սէօհպէթի իրֆան մերաթիւյ իլէ ,
Ալուֆթէ օլան էշգ սէվտա իլէ ,
Վէնա տօլուսինի նուշ տուր մէթհիլէ ,
Քի այվաղըն պուլտի լէք լէք լավիվա :

Էլին իշրէթինտէն նէ հիսսէ սանա ,
Ճամէր շէնլիկինտէն նէ էնֆա սանա ,
Ճանըն չըգընճէտէք հօշ չէք երէմիա ,
Վայ վայ իլէ թէպտիլ օլսա լավիվա :

ԾԷ .

Վէնա Պարիսլէ ագրի նիւեան օլտուդի :

Պիր դաշ սուրուրի պու չըրաղանլէ ,
Տիւկիւն մուհիմմաթի հէմ կէօրիւլտի պիլէ ,
Վէնայի Պարիսլէ եիւմնի եէվմ իլէ ,
Գութլի իսթիֆան իտուպ լավիվա :

ԾԸ .

Էսապէլին հալի վէ նիւեանի :

Սէֆիլ տէրտիմէնտ էսապէլ էմմա ,
Ուզագտէն պագուպ տէր քի եա' պանա ,
Վէնա տէր սէնտէ Որտուվարտի դօլլա ,
Հաթրընի հօշ թութ տէմէ եա պանա :

Հէմլիրէմ սէնի պէն աթմամ եապանա ,
Էմէկին զայ օլմաղ տէմէ եա' պանա ,
Սէնինտէ իշինի կէօրէք սըղլամա ,
Քի այվաղ չօգ օլուր եանմա եապանա :

Հէմ աէրտիմ ի.քէն եաման կիւնլէրտէ ,
Եաղլի կիւնլէրիմտէ կիւլ օյնա սէնտէ ,
Սապէլտէ սարըլսըն ճիվան Օրտուվարտէ ,
Սէօղ դալմաղ տիմէկէ եա պանա պանա :
ԾԹ .

Սապէլ Օրտուվարտէ եւ Նիւեան օլտուղի :
Տուլֆի էմրիլէ Օրտուվարտէ վիրուպ ,
Շէնլիքլէր իլէ իսթիֆան իտուպ ,
Եագուպ միլքլէրինէ հէվի վարիս օլուպ ,
Եաղ պաղլա էյ Սապէլ տէմէ եա պանա :

Էյնազմի էրպապ այա պունճա մուգայէթ ,
Կէչմիշ շէյտէն սանա նէտիր թէմլիլէթ ,
Եա լէշէ գուղկուն եա պաշա տէվլէթ ,
Երեմիա հու աէյու դալտըն եապանա :
Կ .

Տուլֆինի վէֆուլի պէյաննուրէ :
Տիւկիւնտէն սօնկրա պիր գաշ կիւն կէչտի ,
Տուլֆի էճէլի իլէ ճիհանտէն կէօչտի ,
Փարիս միրասէ հէմ վիայէսինէ կէչտի ,
Վիլայէթլի տախի սուրուրէ կէչտի :
ԿԱ .

Փարիսի վէ վէհանն Վէֆուլիլէրէ :
Անըն իւշ էրքէկի զուհուրէ կէլտի ,
Փարիս վէնաատէն էվվէլ ֆէվթ օլտի ,

Վէնանըն էօմրիւ Ֆագաթ դըրդ սէնէ օլտի ,
Էշդ վէ սէվտալէրի էօղիւլէր իլէ կէչտի :

ԿԲ .

Օրբուււլարդն վէ Էսապէնն էհվալէ վէ վէֆալէրէ :

Օրտուվարտէ ի.քի օղուլ տօղտուլէր ,
Ֆարիս պապասընէ վարիս օլտուլէր ,
Ֆարիս օճաղընտէն այրըլմատիլէր ,
Օլ սապէլ իլէ հէմ տէմլէրի կէչտի :

Թաքի կէլիւպ էճէլ հէփի զապտ իտուպ ,
Վէ հէր սէվտալէրի օլ ախիր իտուպ ,
Նէ կիւզէլ էսիրկէր նէ տիլէր տիյուպ ,
Հէփ ալէսէվլիյէ խաքէ Եէքսան կէչտի :

ԿԳ .

Խաթէօ , Խահսին , Ֆրոհ , Կիւս , Նուսն ու փէնդ ,
համար ու սէնա , վէ իսօթի Թիֆերճիճ պէյտնինդ :

Խաթմ օլտի նաղլի շօլ վէնա խանուամուն ,
Մանէնտի օլմաղ պիր տիչի խաթուն ,
Քի օն սէնէ չէքիւպ օլ հափս միհնէթին ,
Ահտի վէ ազվալի իւլումէ կէչտի :

Ֆարզարըր Եիւզալին ըահմէթ օղունա միւտամ ,
Քի միւնքիր օլմատը գապլի տիւրիւսթ թամ ,
Ձիրա տէրիտի քի շահիտ տիր խիւտամ ,
Թաղեիր իթմէտի թավուսլէ կէչտի :

Օլ աշգի թաստիդէ աշգ. օլսուն թալլահ ,
Սապրի սիասէթէ պին պարէքեալլահ ,
Վէ ահտինէ հէղար ափերին պիլլահ ,
Սապիթ դատէմի նամ սէօղիւտէ կէչտի :

Փէս հէր ղէննէ պունի ալալէր այնէ ,
Զիւն օլ ճինստէն տիրլէր անկա պէնկղէյէ ,
Սապրընի ալուպ հաթըրլէրինէ ,
Աղմայուպ հայաթտէ պի վէֆա կէչտի :

Սէճտէ իտէք պիղի օլ եարատանէ ,
Քի քերէմի չօգ տուր հիքմէթի հէր տէմտէ ,
Վէ մադսուտլէրին սատըգ տիլլէրէ ,
Նէչէ եիւզտէն թահսիլ իտերէք կէչտի :

Պու նադլի իւշադըն ուշադ չաղըմտէ ,
Մէյլի թերճիւմէյէ քէէննէ թիւրքճէ ,
Զիյատ էնֆա տէվա պուլմադ սէվտայէ ,
Լաքին էօմրիւ երեմիա նաֆիլէ կէչտի :

Բ Ա Ռ Ա Ր Ա Ն

ՀԱՅԵՐԷՆ ԵՒ ՏԱՃԿԵՐԷՆ ԲԱՅԱՏՐՈՒԹԵԱՄԲ

Հ Ա Մ Ա Ռ Օ Տ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ք

ա . արաբերէն .	ռ . ասմկօրէն .
պ . պարսկերէն .	եղ . եղակի .
տ . տաճկերէն .	յգ . յոգնակի .
գղ . գաղղիերէն .	խ . խտաբերէն .

(Պազը լուղէթերին հէման պիր մանասը օլուպ , պազըլարընըն պիր գաչ մանալերի պուլունտուղի միսիլու , իչպու եագտըղըմըղ լուղէթերին տախի պաղիլերինին պաչկա մանալերի տախի պուլունուրսատէ , իխթխար իչիւն պիղ հէման քիթասլըմըզա մէնսուպ օլանը իչար իլէ իղթիֆա խտուպ , զլյատէսին թէրք իթմիչիզտիր . վէ մանալերին սըհէթի գըմննտա վիւսիւմիղ մըգտարի սայ ու տիգգաթ իթմիչ իսէքտէ , հասպէլ պէշերիյէ շայէթ խաթա վագի օլմուշ իսէ , տամէնի աֆիլ իլէ մէսթուր սրուլուրմալէրի , էրպասլի քէմալտէն միւսթէրճա տըր) :

Ա .

Ագվալ յգ . գավլլ եգ . ա . - գաչն , պայման , ուխտ .
- գավլլ ատագ , ահտ իթմէք :

Ագտ . ա . - կասլ գաչն . - պաղ տիւրիւմ , գարաբ վիրմէք :

Ագմ իթմէք . ա) տ . - ճանասպարհորդեւլ . - Եօլա կիթմէք , Եօլու օլմագ :

- Աբարկա. տ. - տեղի տուք, ճանապարհ արարէք.
- այրըմադ, աչըմադ, եօլ վիրմէք, եօլ խտէմէք :
- Ալէմ. ա. - աշխարհ, արարածք. - տիւնեա, մախ-
լուգաթ :
- Ալգըլամադ. տ. - օրհները բարիս խնդրել. - տուա
իթմէք, խայր տիլէմէք :
- Ալուֆթէ. ս. - ապշեալ հիացեալ յիմարեալ (սիրով)
- վալիհ, հայրան, ալուֆթէ, մէճնուն :
- Ախ, ախի. ա. - եղբայր. - դարտաշ, դարնտաշ :
- Աշվալ յդ. հալ, եդ. ա. - հանդամանք, որսլխու-
թիւն. - հալ, քէյֆլյէթ :
- Ահտ. ա. - ուխտ, սլայման. - սէօղ վիրմէք, փէյ-
ման, անտ, եէմին :
- Ամիտի. ա. - զօրավիզ, աղգապետ. - սիլիլէ բէիսի,
եարտըմի :
- Այն, եդ. այան, յդ. ա. - ախն, իշխան. - կէօղ, ա-
յան, սլէկ, հէօքիւմտար :
- Ազդ. ա. - սէր, իղձ, փախագ. - սէվլի, մուհապպէթ,
մէյլ, իֆրաթ իւզրէ մուհապպէթ :
- Աշկըն. տ. - թաթաղուն, զեղուն. - տօլու, թաշկըն,
պասկըն :
- Ապ թուֆան. ս. - ջրհեղեղ. - սու թուֆանի :
- Աջն. ա. - օղն, օղնականու թիւն, շնորհք. - եարտըմ
խնտառ, լութֆ, իհսան :
- Արմա. տ. - զարդ, նշան, - դիյնէթ, նշան, տամիս,
պայրադ :
- Արչ. ա. - երկինք, դահ, աթու, - կէօղ, մանսըպ
քիւրսի :
- Արօա. ա. - ասպարէզ, ճակատատեղի, - մուհա-
բէպէ մէյտանի :
- Աֆիլ. ա. - ներել, քաւել, թողուլ, - սլաղըլամադ,
աֆ իթմէք, եարըղամադ :

Բ .

Բաղէ . պաղէ . պ . - բաղէ . - շահին տողան . բաղէ :
Բրինձիրէ . խա . իշխան . հիւքիւմտար :

Գ .

Գաղիյէ . ա . - գործ . անցք . դէսլք . - վազրա . իշ :
ամէլ . մասլահաթ :
Գաթթալ . ա . - սպանող . մարդասպան . - էօլտիւ-
րիճի . գաթլ խիճի :
Գաթրէ . ա . - կաթիլ . - տամլա :
Գալկընսգ . տ . - ոտոտտել . - սրչրամագ . սրչրայիչ :
Գահրաման . պ . - քաջահաղթ . դիւցազն . - խիտ .
մէրտ . շէճակթիլի . քիչիզատէ :
Գամէր . ա . - լուսին . - կէօկտէ օլան այ :
Գայա . ա . - հող . փոյթ . կասպ . - գայդը . իհթի-
մամ . հանէթ . պաղ :
Գատեմ . ա . - ոտք . ընթացք . - այսդ . կիտիչ :
Գուճմագ . տ . - դիրկա արկանել . - գուճագլամագ :

Ե .

Եախչի . տ . - բարի . լաւ . աղնիւ . - էյի . խօշ :
Եահու . տ . ա . - ո՛վ աստուած . ո՛վ այր դու . - եա :
ալլահ . եա առէմ սէն :
Եաման . տ . - չար . խիստ . - քէմ . քէօթիւ . պէտ Ֆէնա :
Եամէ . պ . - սնտի . ընդունայն . բարբանջել . - պօշ :
պաթալ . ապէս սէօզ սէօյէմէք :
Եափուզ կամ եաուզ . տ . - արի . քաջ . ժանտ . դրժ-
նեայ . - խիտ . էյի . քէմ . աղկըն . վահչի :
Եէքսան . պ . - հաւատար . - պէրապէր :
Եիւմն . ա . - բազը . երջանկութեան . - գութլու . ու-
դուր . իգպալ :

Չ.

Չաթ , դէվաթ . ա . - անձն , անձինք . - քէնտիւ .
չախա , նէֆա , քէնտիւլէր :

Չախ . ա . - տէր վիճակի . - պէօյիւք թիմարլը սիփահի :

Չաֆէր . ա . - յաղթութիւն . - եէնմէք , զալիսլ օլմադ ,
մաթլուպունա նաիլ օլմադ :

Չէլալէթ . ա . - անարգութիւն . - խօրլանմադ , ալ-
չադլանմադ :

Չէյն . ա . - զարդ . - դիյնէթ , պէդէք :

Չէննէ . տ . - կին . - գարը , ալրէթ , գէննէ :

Չէվատէ . սլ . ա . տ . - որդիք . - օղուլլէր , էվլատլար :

Չէտէ . ա . - հարեալ , բաղխեալ . - ուրուլմուչ , եա-
րալանմը :

Չիւհրէ . ա . - արուսեակ . - սապահ էրլորդը , տան
էրլորդը :

Չիւմրէ . ա . - ամբօս . - կիւրիւհ , թագըմ , ինսան
պէօլիւկի :

Չուլմաթ . ա . - խաւար . - դարանլըզ , ատէմի դիյա :

Ի .

Իզհան , յգ . դիհն , եզ . ա . - միտք , խելք , հանձար .
- դիհն , ազըլ ֆիքիր :

Իլէմ , ա . - ցաւ , տրտմութիւն . - գայդը , թասա ,
տէրտ , աղըր , աճը :

Իլլէտա . ա . - ողջոյն , հրաժարական . - այրըլմադ ,
վէտալէչմէք :

Իհալի . ա . - բնակիչք , քաղաքացի . - սաքին օլան ,
էէրլի , սէքէնէ :

Իհլ մէարիֆ . ա . - իմաստուն , դիտուն , խէլամուտ .
- իվիմտար , մալիւմաթլը , պիլիկիճ , էհլի հիւնէր :

Իմիլաճ , մէվճ . ա . - ալիք , կոհակք . - տալկալէր :

- Էյիթմէք. տ. - ասել, խօսել. - տիմէք, սէօյլէմէք :
Էնֆա. տ. - օգուտ, օգտակար. - ֆախտէ, մէնֆաաթ :
Էլս. ա. - աշխոյժ հոգւոյ, եռանդ. - ճան ու տիլտէն
սէվմէք, սէվտա, կէօնկլին հասրէթի :
Էշլալ. ա. - գործք, գրադանք. - տաղտաղա, մէշղու-
լլյէթ :
Էշք. պ. - արտասուք. - կէօզ եաշի :
Էպնայի. ա. - շինուածք. - եափրլմըշ, պինա օլմուշ :
Էսիրմէք. տ. - բարկանալ, գայրանալ. - էօվքէ-
լէնմէք, տարրլմագ :
Էսլէմէք. տ. - լսել. - իշիթմէք, տույմագ, էսլէմէք,
տինկլէմէք :
Էվրագ, վարագ. ա. - տերեւք. - եափրագ :
Էտիպ. ա. - սարկեշտ. - էտէպլի, հիճապլը :
Էրպպ, բապպ. ա. - տեարք. - սահիպլէր, է-
ֆէնտիլէր :
Էֆուու. պ. - ափսոս, վիշտ, նեղութիւն. - տերտ,
միհնէթ, սրգլէթ, հայֆ, եաղըդ :
Էֆրէնճ. ա. - եւրոպացի. - էվրոպալը, ֆրէնկ :
Էվգաթ. ա. - ժամանակք. - վագըթլար :

թ.

- Թագթագաթ. ա. - ճայն բախելոյ. - ուրմադ, չալ-
մագ սէտասը :
Թագլյանէ. պ, - խարաղան. - գամշը, գըրպաճ,
մօտուլ :
Թահան. ա. - լայն, ընդարձակ. - կէնիշ, պօլ :
Թահսին. ա. - գոհութիւն, գրուատիք. - սէկէնմէք,
էօկմէք :
Թաղեիր. ա. - փոփոխութիւն. - տէկիշլմէք, թէպ-
տիլ օլմագ :
Թէգայեուտ. ա. - փոյթ, միտ դնել, ուշ ունել :

- ինթիմամ, ճահտ, մուգայէթ օլմադ, հասրի
դիհն իթմէք :
- Թէմէլյէթ. ա. - յառաջ տանել, վառաց հասանել.
- իշի իլէրուլէթմէք, մէսնէտէ իրմէք :
- Թէնասիւս. ա. - սպառչածութիւն, համեմատութիւն.
- իքի թարաֆտան սիրսլիրինէ մէնսուս վէ միւ-
շասլիհ օլմադ :
- Թէշխիս իթմէք. ա. տ. - զատանել որոշել - այլրս
վէ ֆարդ իթմէք :
- Թէշրիֆաթ. ա. - սատիւ, մեծարանք, մատեան օ-
րինաց. - միւշէրրէֆ գըլմադ, վէ քիթասլի դավախտ:
Թէսալիլուր. ա. - նկարել երեւոյթ. - նադշ վէ խայալ
Թէսըին. ա. - բնակեցուցանել, զետեղել, համողել.
- սաքին իթմէք, եէրլէշաիրմէք, դանտըրմադ :
- Թէվասլի, թասլի. ա. - հպատակ, ծառայ. - խըղ-
մէթճի, դուլ, թասլի :
- Թէտսլիր. ա. - տնտեսութիւն, կարգաւորութիւն.
- էյի ուսուլ նիզամ, գումանտա սլիլմէք :
- Թէքսլիր. ա. - մեծութիւն. - քէրլամէ, աղամէթ :
- Թէք. սլ. - միայնակ, որպէսզի, գէթ, գոնեայ.
- եալընըլ թէք, կիսլի սարի, հիշ օլմադսա :
- Թէֆէրրիւճ. ա. - զբոսանք, հանդիստ, զուարճու-
թիւն. - տէֆի դէմ իշին էկլէնմէք, կէզմէկէ-
շըգմադ :
- Թէօհֆէ, եղ. թօհաֆ, յղ. ա. - ընծայ, սարգեւ,
զարմանագործ, դժուարագիւտ, գեղեցիկ. - վիշ-
կէշ, հէտիյէ, արմազան, տիլպեր, կիւզէլ, ազ
սլուլունան :
- Թուժ, տուժ, տիւզ, գղ. - դուքս. - սէկ, օլէկլեր
սէկի, սէկ դատէ :
- Թէէլիֆ. ա. - շարադրել յօրինել - տիւզմէք, թէ-
էլիֆ իթմէք :

Ի .

- հոգ. ա. - փառք, պատիւ . - իղթ, փայտ, շերտֆ :
իթապ. ա. - կշտամբանք, յանդիմանութիւն, - ազար-
լամադ, թէվպիխ վէ թէքտիր իթմէք :
իլմի հէնտէսէ . ա. - երկրաչափութիւն . - իլմի դէ-
մին, միւհէնտիսլիդ :
իլսթիսար. ա. - համառօտութիւն . - գըսա, մուխ-
թասար :
ինթի, էնթի . ա. - դու . - սէն :
ինթիգար . ա. - ակնկալութիւն, - կէօլլէմէք, ում-
մադ, պէքլէմէք :
իլսլան, յգ. ալս, եգ. ա. - եղբարք, - գարտաչար :
իպրէթ. ա. - օրինակ, խրատ, սքանչելիք, - էօրնէկ,
էօկիւտ, աճայիպ միւճիղէ :
իսթիհզա . ա. - ծաղր, կատակ . - մէղադ իթմէ,
գէվգլէնմէ :
իսթիսատ. ա. - աջողակութիւն, բաւականութիւն,
- եադըլլը հիւնէր, միւնասիպլէթլի :
իսս. ա. - տէր, արմատ, - սահիպլի, քէօք, թէմէլ :
իսս. տ. - ջերմ տօթ, - սըճադ, ըսըճադ :
իվադ. ա. - փոխարէն, տրիտուր, - մուգասլէլէ, միւ-
քեաֆաթ, պէտէլ :
իրլամադ. ա. - երգել նուագել, - գաիտէ իլէ օգու-
մադ :
իսթիլլահ. ա. - ընտիր ոճ բանից, այլաբանութիւն,
- ֆէնն ու իլմտէ մանաի մսխաուսլէ իսթիմալ օ-
լունան քէլիմէ :
իսթիմա. ա. - լեւ, - տինլլէմէք, իլիթմէք, գուլադ
վիրմէք :
իրթիքեապ . ա. - յանձն առնուլ, շերկնչելով յաս-
տուծոյ զմեզս զործել, - սլիր իլէ միւսպատէրէթ վէ

- միւսպաշէրէթ իթմէք, ալլահտան խէվիթ իթմէյուսպ
կիւնահ իշլէմէք :
- Իրզատ իթմէք . ա, տ, - առաջնորդեւ վրովութեան .
- սէլամէթ եօլայ գըլավուզլամագ :
- Իւզր, ա, - չքմեղութիւն, պատճառանք, - էօղլըր,
պէհանէ :
- Իւլիւմ, ա, - ուսումն, գիտութիւն . - իլմ, պիլիլի,
մարիֆէթ :
- Իւլլի, ա, - բարձր, վէրին . - եիւճէ, եօդարը :
- Իւլթ կամ ուլթ, ա, - քոյր, - գըղգարտաշ, հէմ-
չիբէ, խահէր :

Լ .

- Լաթիֆ, ա, - աղնիւ, վայելուչ, չքնաղ, հաճոյ, գե-
ղեցիկ, - նազիք, միլայիմ վէ խօշ օլան :
- Լանաղիր, ա, - աննման, անհամեմատ, - միսլի, աղ-
րանը եօդ :
- Լավիլա, իտ, - կեցցէ, - եաշասըն :
- Լէպ, պ, - չրթունք, - տօտագ :
- Լէվհ, ա, - տախտակ, նիար, - թահթա, թասլիր :
- Լէֆլ, ա, - դոյն, - ըէնկի պոյա :
- Լէֆլ լէֆլ, ա, - դոյնգոյն, - կէօնակէօն, ըէնկու-
րէնկ :
- Լէք, պ, - ժ բիւր, հարիւր հազար, - եիւզ պլին :
- Լունա, իտ, - լուսին, - այ :

Ս .

- Խաթա, ա, - յանցանք, սխալանք, - եանըլմագ,
թագսիրաթ :
- Խաթմ, ա, - աւարտ, վախճան, - սօն, էնճամ ա-
խըր, պաշտան պաշա օղումագ :
- Խալիլ, ա, - մոտերիմ, բարեկամ, - տօսթ, եար,
սըրտաշ :

- Խապ. պ. - նինջ, քուն, - ույզու :
- Խաթէմէ. ա. - կատարած. - սօն, էնճամ, ախըր,
նիհայէթ :
- Խաթուն. ա. - տիկին, բամբիչ, - գատըն, հանըմ :
- Խանէնտէ. պ. - ընթերցող, երգեցիկ, - իրլայըճի,
մութրիպ :
- Խապիս. ա. - պիղծ, աղտեղի, - մէքրուհ, միւրտար,
միւլէվլէս :
- Խաք. պ. - հող, - թուիրագ :
- Խէրապլպարէթ. ա. - ուշաթափ լինիլ, - զայ ազլ
օլմագ :
- Խըչմ. պ. - զայրոյցք, - խըրս, էօլքէ, զաղէպ, տար-
կընլըգ :
- Խըրամ. պ. - նազանք, սիգանք, վերեւեթեւ, - սա-
լընուպ կէզմէ :
- Խիլաթ. ա. - խլայ, պատմութեան վառաց, - ատէմին
սէնաի վէ ֆիլիինէ պէտէլ վիրիլէն միւքեաֆաթ :
- Խիւտտամ. ա. - ծառայ, սպասաւոր, - խըզմէթ-
քեար :
- Խուպ. պ. - գեղեցիկ, - կիւղէլ, տիպէր :
- Խուրուչ. պ. - յարձակումն, - եիւրիւյիւչ, հիւճիւմ,
ճօչմագ :
- Խօտ. պ. - ինքն, ինքնին, գլխովին, արդ, խկ արդ,
- քէնտու, զաթ, նէֆսի, փէս խմտի :
- Խահիչլէր. պ. - խնդրող, ըղճացող, - խաթէք, խ-
թէյիչ, մուրատ խտիճի, արզուքէչ :

Կ .

- Կէօկչէք. տ. - գեղեցիկ, բարենշան, - կիւղէլ, տիլ-
պէր, խուպ :
- Կիրեան. պ. - լացող, արտասուելից, - աղլայըճը :
- Կիւղիտէ. պ. - ընտիր, երեւելի, աղնուտգոյն, - սէ-
չիլմիչ, կէօսթէրիչի, սոյգատէ :

- Կիւշ իթմէք. սլ. տ. - ունկն դնել. - դուլադ ասմագ կամ վիրմէք :
- Կիւրիւհ. սլ. - գրոհ, դունդ. - քէօմէ, սիւրիւ, պէօլիւք :
- Կրան տիւք. գլ. - մեծ դուքս. - պէյլէրպէյի :
- Կրան ֆէսթէ. իտ. - մեծ հանդէս, խնջոյք. - պէօլիւք ալայ, դիյնէթ :

Հ.

- Համիտ. ա. - մաշեալ, ծեր, գոլէլի. - աշընմը, փիր, մէմտուհ, էօյիւլէճէք :
- Համլ. ա. - կրել տանել. - չէքմէք, սապր իթմէք :
- Համտ. ա. - գոհանալ. - շիւքր իթմէք, թէշէքքիւր :
- Հայրէթ. ա. - հիացում, զարմացում. - շաշմադ, հայրան օլմագ, թաճիւպ իթմէք :
- Հանըմ. տ. - տիկին, բամբիշ. - հանըմ գատըն :
- Հարսի. ա. - սլատերագմական, հարեւանցի. - հարպէ միւթէալիդ, իւսթիւն քէօյիւ կէչմէք :
- Հէմլարի. սլ. - հարթ, հաւասար. - պէրապէր, միւսալի :
- Հէմտէրտ. սլ. - վշտակից. - տէրտաշ :
- Հէմիա. սլ. - ընթացակից, պաշտպան. - այագտաշ, արգատաշ, արգա գօրույըճը :
- Հէվէս. ա. - փափագ. - արղու, հավէս :
- Հէֆթ. սլ. - եօթն. - եէտի :
- Հիճրան. ա. - անջատումն յընտանեաց եւ. - սէվտի-կի մահէլտէն վէ շէյտէն մահրում վէ ճիւտա օլմագ :
- Հինտիւ. սլ. - սեւանիշ գեղեցիկ. - սիյահ չէհրէ :
- Հիւմա. սլ. - թռչուն դաստագի. - հիւմա դուշու :
- Հիւրիւ. ա. - յաւերթահարսունք. - հիւրիւ դըզլարը :
- Հիքեայէ. ա. - վէպ, պատմութիւն. - վուդուլթ նագլէրի :
- Հուպլի միլիյէ. ա. - ազգասիրութիւն. - միլլէթ սէվիճիւք :

Ղ .

- Ղ աղի . ա . - զինուոր , յաղթող . - ձէնկճի , զափէր ,
զալիս օլան , եէնէն :
Ղ ամն , ղէմ . աւալ . - հող , տրտմութիւն . - հիւզն ,
քէտէր , զուսէ , էնտուհ , էնտիչէ :
Ղ էրայիս . ա . - զարմանալի . - զարիպէ վէ աճայիս
օլան :
Ղ արիս . ա . - պանդուխտ , օտարական . - զարիս ,
եապանճը , էճնէպի :
Ղ ափրի . ս . - ցաւ սաստիկ . - շէտիտ տէրտ , աղբը , աճը :
Ղ ուլ . ս . - ճիւղղ ողի . - աճայիս ճանապար , տիվ
ճին , գարադօնճօղ :

Ճ .

- Ճ ամէ . ս . - զգեստ . - էսվապ , բուսա :
Ճ ապէճա . կամ ճաճա . ս . - ի տեղիս տեղիս , այսը
անդր . - մահէլ պէ մահէլ , եէր եէրին :
Ճ ասուս . ս . - լրտես . - չաշուտ , սաիրին էսրարըն
տիւշմէնէ իֆչա իտէն :
Ճ էնաղէ . ա . - մեռեալ . - էօլմիչ , էօլիւնիւն պէտէնի ,
մէյթ :
Ճ ինտի , ճիւնտի . տ , ա . - զինուորութիւն . - աթա
պինիճի ասկէր :
Ճ իւլու . ս . - նստել , գահակալել . - օթուրմագ ,
թաթնիչին օլմագ :
Ճ ուլ . ս . - եռանդն . - ճօլմագ , գայնամագ :

Մ .

- Մ աաղուր . ա . - ի չքմեղս լինել արդարանալ . - էօ
զըր տիլմէք , թէգքիյէ օլմագ , թէմիգէ չրդմագ :
Մ արուֆ . ա . - յայտնի , երեւելի . - պիլինմիչ , պէլ
լէնմիչ :

Կիււջ իթմէք. պ. տ. - ունկն դնել. - գուլադ ասմադ
կամ վիրմէք :

Կիւրիւհ. պ. - գրոհ, գունդ. - քէօմէ, սիւրիւ, պէօլիւք :

Կրան տիւք. գ.դ. - մեծ գուքս. - պէյլէրպէյի :

Կրան ֆէսթէ. իտ. - մեծ հանդէս, խնջոյք. - պէօլիւք
ալայ, դլյնէթ :

Հ.

Համիտ. ա. - մաշեալ, ծեր, դուլէլի. - աչքնմը,
փիր, մէմտուհ, էօյիւլէճէք :

Համլ. ա. - կրել տանել. - չէքմէք, սապր իթմէք :

Համտ. ա. - գոհանալ. - շիւքր իթմէք, թէչէքքիւր :

Հայրէթ. ա. - հիացում, զարմացում. - շաշմադ, հայ-
րան օլմադ, թաճիւպ իթմէք :

Հանրմ. տ. - տիկին, բամբիչ. - հանրմ գատրն :

Հարպի. ա. - սլատերագմական, հարեւանցի. - հար-
պէ միւթէալլիգ, իւսթիւն քէօյիւ կէչմէք :

Հէմլարի. սլ. - հարթ, հաւասար. - պէրասպէր, միւսամլի :

Հէմտէրտ. սլ. - վշտակից. - տէրտտաչ :

Հէմիա. սլ. - ընթացակից, պաշտպան. - այադտաչ,
արգատաչ, արգա գօրույրճը :

Հէվէս. ա. - փափաղ. - արղու, համլէս :

Հէֆթ. սլ. - եօթն. - եէտի :

Հիճրան. ա. - անջատումն յրնտանեաց եւ. - սէվտի-
վի մահէլտէն վէ շէյտէն մահրում վէ ճիւտա
օլմադ :

Հինտիւ. սլ. - սեւանիչ գեղեցիկ. - սլյահ չէհրէ :

Հիւմա. սլ. - թուչուն դաստաղի. - հիւմա գուչու :

Հիւրիւ. ա. - յաւերթահարսունք. - հիւրիւ դըզարը :

Հիքեայէ. ա. - վէպ, պատմութիւն. - վուգուաթ
նադլլէրի :

Հուպպի միլլէյէ. ա. - ազգասիրութիւն. - միլլէթ սէ-
վիճիլլէք :

Ղ .

- Ղ աղի . ա . - զինուոր , յաղթող . - ճէնկճի , զափէր ,
զայիպ օլան , եէնէն :
Ղ ամմ , զէմ . ալ . - հող , տրտմութիւն . - հիւզն ,
քէտէր , զուսէ , էնտուհ , էնտիչէ :
Ղ էրայիպ . ա . - զարմանալի . - զարիպէ վէ աճայիպ
օլան :
Ղ արիպ . ա . - պանդուխտ , օտարական . - զարիպ ,
եապանճը , էճնէպի :
Ղ ափրի . պ . - ցաւ սաստիկ . - շտիտ տէրտ , աղբը , աճը :
Ղ ուլ . պ . - ճիւղաղ ողի . - աճայիպ ճանալար , տիպ
ճին , գարագօնճօլօղ :

Ճ .

- Ճ ամէ . պ . - զգեստ . - էսվապ , բուպա :
Ճ ապէճա կամ ճաճա . պ . - ՚ի տեղիս տեղիս , այսր
անդր . - մահէլ պէ մահէլ , եէր եէրին :
Ճ ասուս . պ . - լրտես . - չաչուտ , սաիրին էսրարըն
տիւլմէնէ իֆչա իտէն :
Ճ էնագէ . ա . - մեռեալ . - էօլմիչ , էօլլենիւն պէտէնի ,
մէյթ :
Ճ ինտի , ճիւնտի . տ , ա . - զինուորութիւն . - աթա
պինիճի ասկէր :
Ճ իւլու . պ . - նստել , գահակալել . - օթուրմագ ,
թաթմիչին օլմագ :
Ճ ուլ . պ . - եռանդն . - ճօլմագ , գայնամագ :

Մ .

- Մ ասաղուր . ա . - ՚ի չքմեղս լինել արդարանալ . - էօ
զըր տիլմէք , թէգըրիչ օլմագ , թէմիպէ չըգմագ :
Մ արուֆ . ա . - յայտնի , երեւելի . - պիլլիմիչ , պէլ
լէնիչ :

- Մաթ . տ . - ապշեալ զարմացեալ . - շաշմազ , թա-
ճիւսկ իթմէք :
- Մալանալ . պ . - լի զեղուն , թաթաղուն . - տօլիուն ,
թաշիլին :
- Մահ , մէհ , պ . - լուսին . - այ , գամէր :
- Մայն , մայնա . տ . - դադարում , խաղացումն . - տուր-
տուրմագ , ֆէրաղէթ իթմէք :
- Մահիր . ա . - քաջահմուտ ճարտար . - ուստատ , վա-
զըֆ , մահիր :
- Մահպութ . ա . - իջումն . - աչաղը էնմէք , մանսըպ վէ
իթիպարտան տիւշմէք :
- Մահֆուղ . ա . - պատեալ պատասպարեալ . - սարմագ ,
գուշաթմագ :
- Մաղպուն . ա . - խաբեալ . - ալտաննիլ :
- Մափ , մափնաֆ . ա . - մանկաբարձ . - էպէ , էպէ
գարը :
- Մանզարի . պ . - չքնաղաղեղ վայելուչ . - տիլաէր :
- Մարեօլ . տ . - ստահակ , անզգամ , խաբեբայ . - եա-
րամագ , խօլարտա , տէնկաիլ :
- Մէզիք . ա . - առաւել . - զլյատէ , չօզ :
- Մէլիլ . ա . - տխուր , տրտում . - գասալէթլի , դուս-
սէլի , ղէմլին , թասալը , մահզուն :
- Մէհինէվ . պ . - նոր լուսին . - եէնի այ :
- Մէրղուպ . ա . - երեւելի , նախապատիւ . - բաղպէթ-
լի խօշ , կիւղէլ , արզու վէ իսթէք օլունաճագ :
- Մէյ . պ . - գինի . - չէրապ :
- Մէյթ . ա . - Մեռեալ . - էօլիւ :
- Մէն . պ . - ես . - պէն :
- Մէչուր . ա . - հոչակեալ . - չէօհրէթլէնմիլ :
- Մէշրէպ . ա . - բարք , բնութիւն . - խույ , թասալյաթ :
- Մէսթ . պ . - արբեալ . - սէրխօշ :
- Մէտհ . ա . - գովութիւն , յարգանք , - էօկմէք , իղէթ ,
իթիպար իթմէք :

Մէրհապ . ա . - ընդարձակութիւն . - կէնիչ , սօլ ,
մէյտան :

Միհման . սլ . - հիւր . - գօնուդ , միսաֆիր :

Միհր . սլ . - սէր . - սէվկի , մուհասպլէթ , տօսթլուգ :

Միհրապ . ա . - խորան . - մէղպահ :

Միհ , միհին . սլ . - մեծ , մեծագոյն . - սլէօյլէք , ու-
լու , ազիմ :

Միրիքէլամ . ա . - ճարտարախօս . - էնլի քէլամ , ֆա-
սիհիւլ մանթըգ :

Միֆթահ . ա . - բանալի . - անախտար :

Միւէլիֆ . ա . - հեղինակ , յօրինիչ , շարագրող , մա-
տենագիր . - քիթապ թէէլիֆ խիճի , մուսաննիֆ :

Միւթատ . ա . - սովորեալ վարժեալ . - ատէթ իթմէք :

Միւթէրճիւմ . ա . - թարգմանիչ . - թէրճէմէ , թէֆ-
սիր , քէլամի լիսանտէն ախէր լիսանէ նագլ խիճի :

Միւին . ա . - օգնական . - եարտրմճի , եալէր :

Միւխանէթ . ա . - նենգաւոր , ասլիրատ , ասերախտ .
- նանքէօր :

Միւթթալիհ . ա . - տեղեակ . - իթիլա վէ վուգուֆ
քէսպ իթմիչ օլան , տէրք իտէրէք անկլամը օլան :

Միւթալիա . ա . - մտածութիւն , խոյոււմ , ընթեր-
ցում . - իթիլա իթմէք , թէֆէքքիւր իթմէք , օ-
գումագ :

Միլատիյէ . ա . - ժամանակ ծննդեան . - քիմսէնին
տօղտուղի դէման :

Թարիխի Միլատիյէ . ա . - փրկչին թուական , ամք 'ի
ծննդեանէ Յիսուսի . - հազրէթի իսանըն թէվէլ-
լիտի թարիխի կամ թարիխի բումի :

Միւհթէրէմ . ա . - մեծարոյ , պատուական . - թագիւմ
վէ իհթիրամ օլունուր օլան :

Միւթէղայեր . ա . - այլ և այլ , պէսպէս իրք . - սլիր
պիրինէ պէնկպէմէյուպ , սաշկա սաշկա վէ կէօնա-
կէօն օլան :

- Միւհէյեա. ա. - պատրաստեալ. - հաղորդ, ամատէ =
Մուհիմ. ա. - ստիպիչ, կարեւոր. - պէճիտ, զայնթ
լաղըմ, մուգթաղի :
- Միւհին. ա. - արհամարհ. - խօրլամադ, ալչադ, իթի-
պարսրդ, հադիր, զէլիլ :
- Միւհալ. ա. - անհնարին. - դապիլիլդ, միւմթինսիդ :
- Միւթէհարրիդ. ա. - վառեալ, այրեցեալ. - եանմըլ,
հարգ օլունմուչ :
- Միւթէվէֆֆա. ա. - մեռեալ, հանդուցեալ. - վէ-
ֆաթ իթմիլ, թէսլիմի ճան իթմիլ օլան :
- Միւզաֆֆէր. ա. - յաղթող. - հէր մագսուտինէ նաիլ
օլան, նուսրէթ վէ զալէպէ իտէն :
- Միւհմէլաթ. ա. - աննշան. - պէլլիսիդ պլինամ :
- Միւճէվհէր. ա. - ականակապ, մարգարտաղարդ. -
ճէվհէրլէ տօնանմըլ օլան :
- Միւմթադ. ա. զատեալ ընտրեալ. - սէչիլմիլ, իմթի-
յադ վէ ինթիխապ իտիճի :
- Միւնքիր. ա. - ուրացող. - ինքեար իտիճի :
- Միւչէվիլիդ. ա. - փախադող. - արդուլէմէք, հաս-
րէթ չէքմէք :
- Միւսլթէլա. ա. - հարեալ, համակեալ. - վուրուլմադ,
կիրիֆթար օլմադ խէլասի կիւճ օլան նէսնէյէ :
- Միւսթտղնի. ա. - մեծատուն, շատացեալ. - ասլա-
մէօհթամճ օլմայան :
- Միւսիպէթ. ա. - աղէտք, թշուառութիւն. - սէֆիլ-
լիք տէրտ պէլա, թասա :
- Միւվաֆրդ. ա. - միաբան, պատշաճ, յաջող. - բաստ-
ույիուն :
- Միւվէրրիս. ա. - պատմագիր. - թարիս նիւվիս,
վուդուլաթի տէհրիյէյի եազան :
- Միւտէվլէր. ա. - բոլորչի. - եուվարլուդ, տէյիրմի :
- Միւրտէ. պ. - մեռեալ. - էօլմիւլ :

Միւքէրրէր . ա . - կրկին, երկրորդեալ . - թէքրար-
լանմը, իքի տէֆա :

Մուգատտէմէ . ա . - յառաջաբանութիւն . - քիթա-
պըն ասըլ մադսուտէ շուրու օլմադտան էյէլ իրատ
օլունան մէդալ :

Մուհասէրէ . ա . - պաշարուն . - գուշաթմադ տէօրթ
թարաֆըն :

Մուհիթ . ա . - ովկիանոս . - օդիանոս, պահրի մուհիթ :

Ն .

Նաչիր . ա . - ախոռ, կենդանացուցիչ . - նէշր իտի-
ճի, սաշըճը, տաղըտըճը, տիրիլտիճի օլան :

Նաղմ . ա . - կարգ, տող, տաղաչալութիւն . - շիր,
տիգի, նիզամ, թէքքիպ :

Նամդատ . պ . - խօսունմ, առնախօսութիւն . - եա-
վուգլամադ, նշանլամադ :

Նամէ . պ . - նամակ, գիր . - մէքթուպ, պիթի :

Նան . պ . - հաց . - էքմէք, խուպ :

Նապ . պ . - անխառն, յտակ . - խալիս, սաֆի,
խաս :

Նար . ա . - հուր, կրակ . - օտ, աթէշ :

Նաֆիլէ . ա . - գուր, անօդուտ . - պօշ, պիհուտէ :

Նէճաթ . ա . - ազատութիւն . - ազատլըգ :

Նէսլ . ա . - ազգ, դարմ . - սօյ, սիլիլէ :

Նէվ . պ . - նոր . - եէնի :

Նէվ . ա . - տեստի, կերպ . - սօյ, գըամ, ճինս :

Նիգէ . պ . - նիզակ, տէգ . - մըգրադ, հարպա :

Նիստ . պ . - չիք . - եօգ, եօգ տուր :

Նիւմա . պ . - ցուցանող . - կէօսթէրիճի :

Նուշ . պ . - ըմպել . - իչմէք :

Նիսեան, նէսի . պ, ա . - մուացութիւն . - ունութ-
մադ, ֆէրամիւշ իթմէք :

Նօ . գղ . - ոչ . - եօգ, խալըր, տէկիլ :

Շ .

Շաշաա . ա . - նշոյլ փայլումն . - շալգ , շէօլէ , դկյա ,
փարլայըլ , երլտըրամագ :

Շատ . պ . - ուրախ . - շաղ , մէսրուր , սէվինճ :

Շէհպաղ . պ . - ընտիր , բաղէ , քաջ , աղնիւ . - սէչմէ ,
տողան , իյիտ , սոյ :

Շէմի . ա . - մոմ . - մում , չրաղ , պաւմումի :

Շէմն . ա . - արեգակ . - կիւնէչ :

Շէսրուզ . պ . - գիշեր ցորեկ . - կիճէ կիւնտիւզ :

Շէիր . ա . - տող , նուագ , բանաստեղծութիւն . -
մէվզուն վէ մուգաֆիթա օլան քէլամ :

Շիր . պ . - առիւծ . - արսլան :

Շիքէմ . պ . - որովայն , փոր . - գարըն :

Շիքէսթէ . պ . - խորտակեալ , հիւանդ . - գըրըմըլ
վէ միւքէտտէր օլան :

Շիւքիւֆէ . պ . - ծաղիկ . - չիչէք :

Ո .

Ոգուպէթ . ա . - պատիժ , տանջանք . - գաղապ ,
ճէզա , էզլիյէթ :

Ուա . տ . - ուշ , խելք . - ագըլ :

Ուտ . տ . - ամօթ , պատկառանք . - այսլ , էտէսլ , ու
թանմագ :

Չ .

Չալասլ , չէլէսլ . պ . - աստուած . - ալլահ , թանկըր :

Չաղ . պ . տ . - ժամ , ժամանակ , հասակ , տիք . - վա
գըթ , սինն , եաչ :

Չարխ . պ . - ճախարակ , չըջանաչարթ , աչխարհ . -
հէրաքէթի տէվրիյէ իլէ հէրաքէթ իտէն , տիւն
եա , ֆէլէք , պախտ ,

Չէլէսլի . տ . - իշխան , ազնուական . - էֆէնտի
զատէ , սլէյ :

Չէնտան . պ . - բաղումք . - չօգ :

Չէրաղան . պ . - պատրոյկ օծեալ իւղով և հանդէս
գիշերային կանդեղավառութեան . - եաղա պու-
լանմըզ գանտիլէր վէ գանտիլ տօնանմասը :

Պ .

Պաիտ . տ . - հեռի , հեռաւոր . - ուզագ , երրագ :

Պահա . տ . - կագ , բանակուլ , վիճումն , գրաւ , գրա-
ւադրութիւն . - պէյան վէ թէֆթիլ օլաճագ մատտէ
հագգընտա քէլամ վէ գալլ իթմէք :

Պապ . տ . - դուռն . - գաբու :

Պատ . պ . - եղեցի , հողմ . - օլտուն , ըիւզկեար , եէլ :

Պատ . պատէ . տ . - յետոյ . - սօնկրա :

Պատէ . պ . - գինի . - շէրապ , խամր :

Պէհճէթ . տ . - ուրախութիւն , դուարթութիւն . - շաղ-
լըգ , սէվինճ , ֆէրահլըգ :

Պէշերիյէթ . տ . - մարդկութիւն , մարդկային բնու-
թիւն . - ինսանիյէթ , ինսանըն թապի վէ խիւլգի :

Պէսթէ . պ . - կապեալ , նուագ , տող . - պաղլանմըզ ,
գափալը , թիւրքիւ :

Պէտէն . տ . - պարիսպ . - հիսար :

Պէտթէր . պ . - վատթար . - քէօթիւ , ալչագ , պէթէր :

Պի մանէնտ . պ . - աննման . - էմսալըգ :

Պի վէֆա . պ . - դժբող , նենգաւոր . - վէֆասըգ , սէօ-
ղինտէ սապիթ օլմայան , ալտատըճը , խային ,
նէքէս :

Պի վիէրլա . պ . - աներկիւղ . - գորգուսուղ :

Պույ . պ . - բոյր , հոտ . - գօգու :

Պօնճօռնօ . իտ . - բարի լոյս . - սապահըն խայլը :

Ս .

Սագիլ . տ . - նեղուցիչ . - սըգէթ վիրիճի , աղըր , կի-
րան օլան :

Սալիհ. ա. - արդար, ուղիղ, - սատրղ, տօղրու, սաղ:
Սաղար. պ. - բաժակ, սկիհ. - գատէհ, փիալէ,
ճամ:

Սատ զէր. պ. - հարիւր ոսկի, - ելուզ արթուն:

Սատէթ. ա. - իշխանք, իշխանուհիք. - էֆէնտի,
պէկ, հանրո: խաթուն:

Սէրնամէ. պ. - երեսագիր (հասցէ նամակին), - մէք-
թուպուն վէ քիթասպըն պաշնտա օլան խաթթ:

Սէատէթ. ա. - յաջողութիւն, երջանկութիւն, բախ-
տաւորութիւն. - ֆէրխանտէ, միւպարէք, վէ
միւպարէք վազթ:

Սէյահէթ. ա. - սլանդխտութիւն, ճանապարհորդու-
թիւն. - պէլտէտէն պէլտէյէ թօլաշուպ կէզմէք,
եօճուլուգ իթմէք:

Սէյիտ, սէյտ. ա. - տէր, իշխան, - աղա, էֆէնտի,
պէկ:

Սէյրան. ա. - զբօսանք, զուարճութիւն, հայեցումն,
սէյր իթմէք, էյէնմէք, դէվզ իթմէք:

Սէնա. ա. - փառաբանութիւն. - թէմճիտ, համտ
ու սէնա:

Սէպավէթ. ա. - մանկութիւն. - չօճուգլուգ:

Սապիթ գատեմ. ա. - հատտատ ոտիւք, անիտիտիս
հանապազորդող, - սէօգիւնտէ պէրգարար օլան,
օյնուգ օլնայան:

Սէր. պ. - գլուխ, - սաշ:

Սէրա. ա. - գոհ, շնորհակալ, ուրախ. - մէմուն,
մէսրուր, շապ:

Սէրա. ա. - մեծութիւն, հարստութիւն. - պէօյիւք-
լիւք, գէնկինլիք:

Սէրաղաղ. պ. - սկիզբն, յառաջաբան. - պաշլանկըճ:

Սէրվ. պ. - նոճի. - սէրվի վէ պօյ պօս:

Սէրափա. պ. - յոտից ցգլուխ. - պաշտան այաղա-
գատար:

- ա. - տխմար, յխմար, շուայլ, - ազլու լ .
գի նագիս օլան վէ խարաֆճի օլան :
- Մերքէչ . պ . - ստամբակ . - նագս, զլտտ, սար, խօ-
վարսա, պաչ զալտրան կամ չէքէն :
- Մէֆինէ . ա . - նաւ . - կէմի :
- Մէֆիա . պ . - սպիտակ . - ագ, պէյազ :
- Միթարէ . պ . - աստղ ախտարք, բաղդ . - երլտրզ,
ախթէր, քէվքէպ, պախթ :
- Մինէ . պ . - կուրծք . - կէօքիւս :
- Մինէպէնտ . պ . - կրծանոց . - կէօքիւսիւք, կէօքս
պաղը :
- Միւրմէ . պ, տ . - սնգոյր, ծարիր, - սիւրմէ, քէհլ :
- Սօլէ . իտ . - արեւ . - կիւնէչ :

Վ .

- Վասիյէթ . ա . - կտակ . - վասիյէթ, ահտ, գավլ :
- Վէհմ . ա . - կասկած, երկիւղ . - շիւբհէ, գօրգու,
խէվի :
- Վէսվէսէ . ա . - կասկած, վարանք, երկմտութիւն,
գուրուն, յուբհէ, գօրգու :
- Վիւսաթ . ա . - ընդարձակութիւն, կար, ոյժ, բա-
ւականութիւն . - կէնիչ օլմագ, թապ, թագաթ,
գուտրէթ :
- Վուսլէթ . ա . - հասում, ժամանում . - ուլաչմագ,
աչիգ մաշուգէ գավուչմագ :

Տ .

- Տանիչվէր . յպ . - իմաստուն, գիտուն, հանճարեղ,
խելամուտ . - պիկիճ, ալիս, մալիւմաթլը :
- Տէմ . պ . - ժամ, շունչ, գուարձութիւն . - վագթ,
սօլուգ, նէֆէս, զէվգ :
- Տէմ . ա . - արիւն . - գան :
- Տէմ, էսմու . ա . - արտասուք . - կէօղ եաչը :

- Տէսթուր. սլ. - հրաման. - իզին, ճէվաղ, սահիպ մէսնէտ:
Տէվա. ա. - դեղ, դարման. - իլաճ, մալիճէ, չարէ,
տէրման :
Տէվրան. ա. - շրջումն, շուրջ դալ. - տէվր իթմէք,
կէղինմէք :
Տիլ. սլ. - սիրտ. - եիւրէք, կէօնիւլ դալլ :
Տիլավէր. սլ. - սրտեայ, քաջասիրտ. - եիւրէքլի, ճէ-
սուր, չէճի :
Տիլիր. սլ. - սրտեայ, քաջ. - եիլիա, ճէսուր :
Տիլիիր. սլ. - նեղութիւն սրտի. - կէօնիւլ ինճինմիչ,
քէտէրլէնմիչ :
Տիպա. սլ. - դիպակ. - պիրնէվ իրէք դումաչ :
Տիւա. ա. - աղօթք, մաղթանք. - ալլահ թալէյէ նիյաղ:
Տիւրէր, տիւրր. ա. - մարդարիտք. - տիւրրէլէր,
պէօյիւք ինճուլէր :
Տուգա. իտ. - դուքս, բդեչիս. - պէկ, պէկլէր պէկի
բաչա :
Տէլիլ. ա. - առաջնորդ, ցուցանող. - տօղրու եօլ
կէօսթէրիճի վէ գլաղուղլուդ իտիճի օլան :

Ր .

- Րագիգ, րագիգաթ. ա. - ծառայ, նուրբ, գթած.
- դուլ, ինճէ, րահմլու :
Րախտ. ա. - սպաս, ձիազէնք. - աթ թաղըմը, սի-
լահ թաղըմը :
Րահիլ. ա. - ճանապարհորդ. - եօլճու :
Րահի. ա. - ողորմ. - մէրհամէթ :
Րէգապէթ. ա. - դիտող, զննիչ. - կէօղէթմէք, ին-
թիգար իւղրէ օլմազ :
Րէէս, րաս. ա. - գլուխ. - պաչ :
Րէմ. սլ. - երամ, հօտ. - սիւրիւ :
Րէվիչ. սլ. - ընթացք. - կիտիչ, եիւրիւլիւչ, թարդ :
Րավգա. ա. - սլարտէղ, բուրաստան, դրախտ .

- սլաղչէ, չիմէնլիք, ճէննէթ, միւրդի զար :
Րէֆնագեապ, ա. - գեղեցկութիւն կամ պայծառութիւն
գտնող. - կիւղէլիք վէ հիւսն սուլան :
Րէֆգաթ. ա. - ընկերութիւն. - եօլտաչլըք, արդատաչլըք :
Րէֆթար. սլ. - դնացող. - կիտիչ, եիւրիւյիւչ, հէրաքէթ :
Րիքեաթ. ա. - խոնարհեցուցանել զգլուխ յերկիր .
- պաչընը եէրէ էկմէք :
Րիւզկեարտիտէ. սլ. - բաղմահմուտ . - ահլալ ալէմ
սլիլիր, մալիւմաթլը :
Րուհ. ա. - երթ, գնա, - կիթ :
Րուհսլան. ա. - կրօնաւոր, արեղայ, - րահիսլ, քէչիչ,
բաբազ, տէրվիչ, մանասթրտա օթուրան :
Րույ. սլ. - երես, - եիւզ, չէհրէ, սիմա :
Րիվայէթ. ա. - սլատուութիւն, վէսլ. - նադլլայէթ,
հիքեայէ, գըսա, գաղլլայէ :
Րանա. ա. - գեղեցիկ. - կիւղէլ, տիլլէր, լաթիֆ,
փիւր Րէֆնագ օլան :

Փ .

- Փաչմադ. տ. - հողաթալի. - բաբուճ, այադ գասլը :
Փէնահ, սլ. - ասլաէն, սլատսպարան. - սըղընաճադ
մահէլ, մէլճա :
Փէնտ. սլ. - խրատ, յորդսր. - էօկիւտ, նասիհաթ :
Փէրչին. սլ. - ոլորել, հաստաանել զծայր բեւեռին .
- գըլլըրը գալիլիէթմէք մըլըն ուճուճու :
Փէրվա. սլ. - երկիւղ. - ըղթըրասլ, գորգու, վէս-
վէսէ, գայտ :
Փէրվէր. սլ. - սնուցիչ. - սլէսլէիճի :
Փէրվէրտէ. սլ. - սնուցեալ, կըթեալ. - սլէսլէնմիչ,
թէրսլլայէ կէօրմիւչ :

Փիյալէ . պ . - բաժակ . - գատէհ (տօլու) :
Փիր . պ . - ծեր . - գոճա ատէմ , իխթիյար :
Փիւսէր . պ . - մանուկ , տղա , զաւակ , որդի . - օ-
ղուլ , օղլան , օղլանճը , էրքէք չօճուգ :
Փիւր . պ . - լի . - տօլու :
Փուլ . պ . - կամուրջ . - քէօքրիւ :
Փուխթէ . պ . - եփեալ , հասեալ . - փիշմիշ , էրիշմիշ :
Փուսատ . տ . - սպասք , դէնք . - թէճէմիւլաթ , սիւահ :

Ք .

Քեամիլ . ա . - կատարեալ . - թամ , թէմամ , քեաֆի-
նօգսանարդ :
Քէլապ , քէլպ . ա . - շունք . - իթլէր , քէօբէքլէր ,
քէլպլէր :
Քիլաս , քիլաս . տ . - եկեղեցի . - քիլսէ :
Քէշֆ . ա . - յայտնութիւն , յայտարարութիւն . - մախֆի
վէ մէճհուլ նէանէյի աչիքեար իթմէք , մէյտանա
չըդարմադ :
Քիւնճ . պ . - խորշ , անկիւն . - քէօչէ , պուճագ , դավլյէ :
Քիւշա . պ . - բացող . - աչըճի օլան , Փէրահլանտը-
րիճի օլան :
Քիւստախ . պ . - յանդուզն , լիրք . - արսըզ էտէպսիգ :
Քեաֆի . ա . - բաւական , շատ . - էլ վէրիւր , եիթիչիւր ,
քիֆայէթ իտէր օլան :
Քէճրէվ . պ . - թիւրընթաց . - էկրի կէտէր օլան ,
միւսթագիւմ էթվար օլմայան :

Փ .

Փախիր . ա . - փառաւոր , պանծացող , պարծող . -
տուրուլուպ Փախր ու մուպահաթ իտիճի , վէ սալ-
թանաթլու օլան :
Փանթիղեա . գղ . - պչրանք , փառաւորութիւն . - սիւս
սալթանաթ :

- Ֆարիս . ա . - հեծեալ , ճիւղոր , առիւծ , պարսիկ .
- աթլու , սիւվարի , արսլան , աճէմ :
- Ֆէթհ . ա . - բացումն . - աչմագ , քիւշատ իթմէք :
- Ֆէլէք . ա . - երկինք , աշխարհ , բաղդ . - կէօկ , տիւնեա ,
պախթ , թալի :
- Ֆէլէքգէտէ . ա . - վատարախտ , վշտակիր . - տէրտ վէ
սըզընթըյէ միւսթէլա օլան :
- Ֆէվր , Ֆէվրի . ա . - եռանդ , երագութիւն . - աճէլէ ,
սիրաթ , Փըշլըրմագ , գըշլըրմագ :
- Ֆէտաքեար . ա . - փրկանք , անձնուէր , զոհող . - պիր
նէսնէնին խէլաս վէ եա պագասի իչին տիկէր
նէսնէ թէրք վէ իթա իթմէք , ճան սիրարլըգ :
- Ֆէրաղէթ . ա . - զանց առնել , թողուլ . - պիր նէս-
նէյի պրաղուս թէրք իթմէք :
- Ֆիհրիսթ . պ . - ցանկ , գլխակարգութիւն , յայտա-
րարութիւն գլխոց . - պիր քիթապտէ օլան մատ-
տէլէրին տէֆթէր էսամէսի :
- Ֆիրաւլան . պ . - բազում . - չօզ , պօլ քէսիր օլան :

ԻՇՊՈՒ ՀԻՔԵԱՅԵՏԷ ԶԻՔՐԻ ԿԷՉԷՆ
ԷՇԻՍԱՐՆ ԷՍՍՄԷՍԻ

- ԳՍՐԼՕ. ՕԼ վազթին Ֆըրանսըզ գրալընըն
խամի տիր :
- ՏՈՒԼՖԻ ՏՈՒԳԱ. Մէզքիւր գրալըն ագրասլատնտան
սլիր վէզիր տիր քի , վէնանըն վի-
տէրի տիր :
- ԵԱԳՈՒՊ. Խատէմէի տէվէթտէն վէ թիմար-
լու սիւխահի զախմէրտէն օլուսլ Ֆա-
րխին վիտէրի տիր :
- ՖԱՐԻՍ.
ՎԷՆԱ. Մէզքիւր Եագուսլուն օլլու տուր:
Տուլթի տուգանըն գըզը տըր քի ,
մէհնուր իւչ կիւղէլ գըզէրին սլիրի
օլլուսլ ճէնկ օյունունտա սլէհագ սլայ-
րաղ իլէ խիլաթի լանագլիր գըրիս :
- ԸՍՍԱՆՅԱ. Ինկիլիզ գրալընըն հէմէլրէսի տիր քի,
օյուն ճէնկինէ , նէվիճատ քէլլէ սլլա-
հի խիլաթ իրսալ իթմիչ օլլուսլ Եէչիլ
սլայրաղ իլէ թէմէվիլլուճ իթմիչ տիր:
Նորմանտա տուգասընըն գըզը տըր
քի , կէվէրլի թամ խիլաթ իրսալ
իթմիչ օլլուսլ գըրմըզի սլայրաղ իլէ
թէմէվիլլուճ իթմիչ տիր :
- ՕՐՏՈՒՎԱՐՏ.
ԷՍՍՊԷԼ. Ֆարխին աօսթու տուր :
վէնանըն թայէսի տիր :

ՖԻԶՐԻՍԹԻ Ի ՔԻՐԱՊ

ՄՈՒԳՍՏՏԷՄԷ	3
Ա. Թարեհի շահաս. վեհանըն նեւի. վախանը:	11
Բ. Ծարեւին նեւի :	12
Գ. Ծարեւ Օրդոն-Վարդ էլէ որսար օլորոնի :	12
Դ. Ծարեւ Օրդոն-Վարդ էլէ վեհանըն փեհմարէ:	15
Ե. վեհա ղեֆատ օլորոնի էլին փեհերի ճեհի:	17
Զ. Ծրանաս շահի որսի լեւրար ճեհի օյանի:	22
Է. Ծարեւին փեհերի խաւի օլորոն Տոլֆի կօր:	34
Ը. Տոլֆի եօրեյլ վեհանըն որսի կեխիկի:	35
Թ. վեհա փեհոյե կեխի բոխալ ալորդի:	40
Ժ. Եօրոն վեհայի որիւեւ էլին Տոլֆի:	47
ԺԱ. վեհանըն Ծարեւին ֆեհարի:	51
ԺԲ. Տոլֆին վեհայի Մայիլ վե Եօրոն ղալի:	52
ԺԳ. վեհանըն էլլալի :	60
ԺԴ. Եօրոն Էլլալի :	60
ԺԵ. Ծարեւին էհվալի :	61
ԺԶ. Ծարեւարին Օրդոն-Վարդի Վեխոն:	62
ԺԷ. Անասըն վե պապանըն Վեխոն:	63
ԺԸ. Ծարեւ անասը վեհայի Վեխոն կօրի-բարի-ի:	64
ԺԹ. Սեվրիկի վեհայի պոն արդեւ է-ղրի :	64
Ի. Հեփայի :	65
ԻԱ. վեհարին Ծարեւի Վեխոն:	66

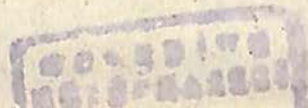
ԻԲ .	Հիւեայէ :	68
ԻԳ .	Օրորուճարորէն յեմնույ :	69
ԻԴ .	Փեղեբնորէն յեմնույ :	69
ԻԵ .	Հիւեայէ :	70
ԻԶ .	Վէնարէն Ծարեւե Լեւրար յեմնույ :	71
ԻԷ .	Տուֆէ վէնայի եմբեմտ յարարի :	72
ԻԸ .	Տուֆէնէն գրաւա յեմնույ :	72
ԻԹ .	Գրաւարան ճեմանուի :	75
Լ .	Տուֆէ վէնայի եմբեմտ Լեւիֆէ :	75
ԼԱ .	Սապեւ Խնննապե յեմբեմտ :	75
ԼԲ .	Վէնա Սապեւ Ելէ հաճսե գոնուարուի :	76
ԼԳ .	Գրաւ Լարաֆնարան արագարանն յեմբեմտ :	77
ԼԴ .	Տագարանն հապսե յեմբեմտ :	78
ԼԵ .	Ծարեւն ճեմեբե հաճսե ԵՕԼ Եմբարի :	81
ԼԶ .	Գարեւ գրաւ Տուֆէյ Մըւբե յեմն :	85
ԼԷ .	Տուֆէնէն Մըւբե ԵՕԼ՝ Ելարուի :	85
ԼԸ .	Մըւբե ասմանի Տուֆէյ հաճսե գոյ :	86
ԼԹ .	Ծարեւ անգալնորէն ճարման :	87
Խ .	» արդանճի պաշիյէ արմ Ելարուի :	89
ԽԱ .	» Խասնայ արդանը ասղարայ ֆերման ասղարի :	90
ԽԲ .	» Եմբեմտ բուհպանա բասար յեմբեմտ :	91
ԽԳ .	» գալէյ յեմբեմ Տուֆէյ յեմբարի :	94
ԽԴ .	» բուհպանի Տուֆէյ յեմբարի :	95
ԽԵ .	» գալէ պեմնեբնէ յեմբեմ. Տուֆ. ԽԼ :	97
ԽԶ .	» Տուֆէ Ելէ վէնայի ֆերարի :	98

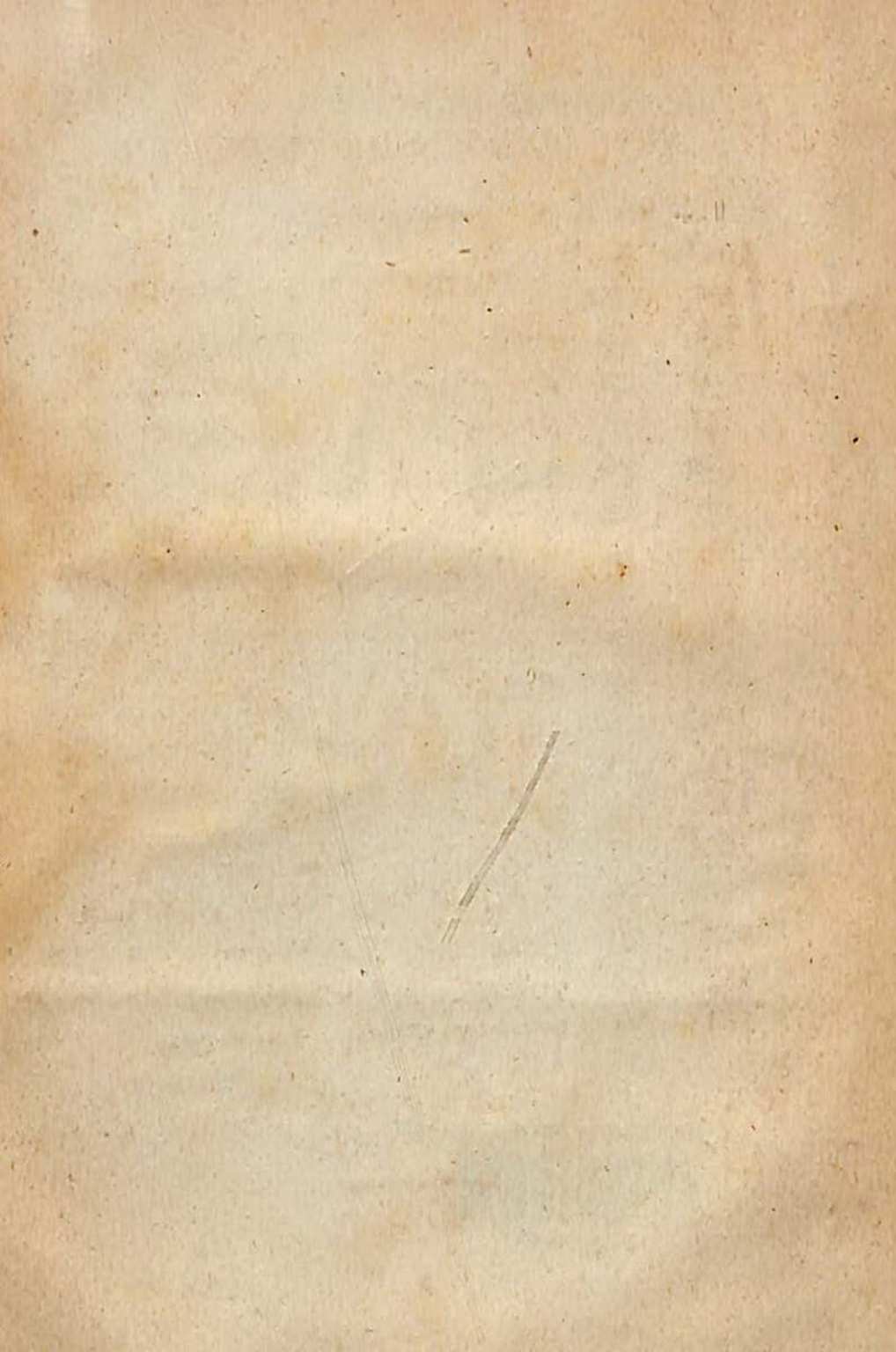
ԽԷ. Ծարես վեհայե գոտոսուկերի :	99
ԽԸ. Տուֆէ Ծարեսե գծնագ րեօշեկրիկի :	99
ԽԹ. Ծարես բոհպանի Տուֆէյե կեծարերրիկի :	100
Ծ. » բոհպանլէ հադսե կեկրիկի :	101
ԾԱ. » էքնճի րեֆա կեկրիկի :	102
ԾԲ. Ծարեսին էնչեանճի կեկրիկի վէ էքնարին պլարրիկի :	102
ԾԳ. վեհանըն լեւսլեփյեկի :	104
ԾԴ. վեհա Ծարեսլէ Տուֆէյե կեկրիկլէրի :	106
ԾԵ. Ծարես Տուֆէյե էքնարին պլարիւրիկի :	106
ԾԶ. Տուֆէ Ծարեսին գեդեր ու Տարեքին :	107
ԾԷ. վեհա Ծարեսլէ նիէեան օլրոողի :	109
ԾԸ. Սաղեղն հալի :	109
ԾԹ. Սաղեղն Օրրոսւարո էլէ նիէեանի :	110
Կ. Տուֆէնին վեֆալի :	110
ԿԱ. Ծարեսին վէ վեհանըն վեֆալլէրի :	110
ԿԲ. Օրրոսւարըն վէ Սաղեղն վեֆալլէրի :	111
ԿԳ. Խալիփ. լահան. Տարհ. Լայն :	111

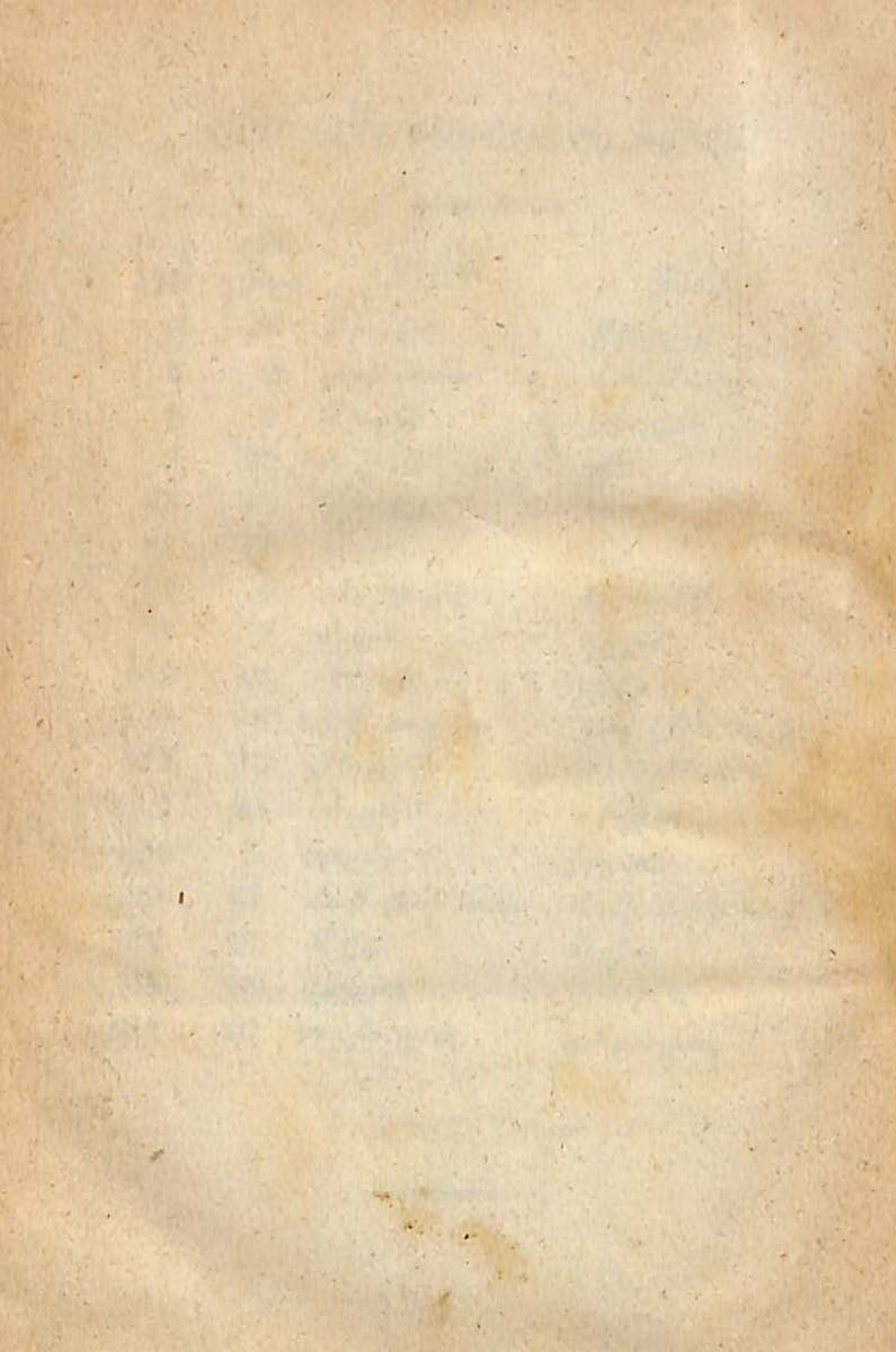

ՎԱԳԸ ՕԼԱՆ ԽԱԹԱԼԱՐԸՆ ԹԱՍՃԻՃԻ

Սահի- ֆէ	Սա- թւր	ՂՍ.ԼԱ.Թ	ՍԱ.ՎԱ.Գ
3	16	Թիւքիյէ	Թիւքիյէ
8	2	մութասար	մութասար
8	5	Թիւքճէ	Թիւքճէ
9	20	և	վէ
43	12	կէօրմէք	կէօրէք
81	19	կէօրտիւ	կէօրտիւլէր
91	9	պէրպիւթէ	Պէրութէ
96	9	գըզըն	գըզըմ
104	19	րէվազի	րէվզաի
109	6	գաչ սուրուր	գաչ կիւն սուրուր
112	14	Թիւքճէ	Թիւքճէտէ
115	29	տիւրիւմ	տիւրիւմ
120	3	իրզատ	իրշատ
120	10	մամի մամի նաֆ	մամի մամի նաֆ
124	20	մէզիք	մէզիտ
133	26	գըվըրը	գըվըրըպ
134	28	տուրուրուպ	գուրուրուպ

İstanbul Belediyesi

İnkilâb Müzesi ve Kütübhanesi

Sayı:

Oda

Dolab

Raf

İBB Eyüp Sultan Halk ve Çocuk Kütüphanesi

ERM1154

255.07.02.01.06.00/

217. 01. 819